

ПРИВАТИЗАЦІЙНИЙ ФОРМАТ – 2011

Фонд державного майна України перевиконав річний план уже в I півріччі 2011 року..... **3**

ХРОНІКА

На засіданні колегії Фонду державного майна України..... **4**

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Результати управління корпоративними правами держави в господарських товариствах за 2010 рік..... **5**

Результати контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації, здійсненого протягом I кварталу 2011 року..... **9**

СТАТИСТИЧНА ЗВІТНІСТЬ

Інформація щодо реформування відносин власності в Україні за I квартал 2011 року..... **13**

ГОСТРЕ ПИТАННЯ

Т. СТЕПУРА. Рибницький ставок – водний об'єкт чи гідроспоруда? **16**

СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРИВАТИЗАЦІЇ

Інвестиційна політика

О. СИРОТА. Міжнародний досвід участі іноземних інвесторів у приватизації **20**

ПОТРЕБУЄ ВИРІШЕННЯ

Т. ЧЕРНИШЕНКО. Урегулювання майнових відносин під час реформування міжгосподарських підприємств **22**

РЕГІОНАЛЬНІ РЕАЛІЇ ПРИВАТИЗАЦІЇ

В. ТРУБАРОВ. Столична приватизація триває **25**

ВИВЧАЄМО ПОПИТ НА ОБ'ЄКТИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Черкаська область

Об'єкти соціальної сфери (група Ж) державної власності **27**

Об'єкт малої приватизації (група А) державної власності **28**

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ БІЗНЕСУ

Реєстр юридичних осіб, які уклали (або переуклали) в березні – квітні 2011 року договір з Фондом державного майна України про організацію продажу майна, що перебуває в державній власності..... **29**

Підсумки діяльності Державної акціонерної компанії «Національна мережа аукціонних центрів» **30**

ОФІЦІЙНИЙ ДОКУМЕНТ

Закон України від 17 лютого 2011 р. № 3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності» (витяг) **31**

Закон України від 17 березня 2011 р. № 3165-VI «Про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» **32**

Закон України від 17 березня 2011 р. № 3166-VI «Про центральні органи виконавчої влади» **33**

Постанова Кабінету Міністрів України від 9 лютого 2011 р. № 81 «Про затвердження Порядку надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства» **41**

ЗМІСТ

Порядок надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства	41
Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 232 «Про затвердження Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними»	44
Методика виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними	44
Постанова Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2011 р. № 384 «Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства»	46
Порядок проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим	47
Порядок проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства	52
Постанова Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 390 «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України»	54
Постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 434 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 вересня 1998 р. № 1482»	54
Зміни, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 21 вересня 1998 р. № 1482	54
Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2011 р. № 310-р «Про затвердження переліку енергогенеруючих і енергопостачальних підприємств, державні пакети акцій яких підлягають продажу в 2011 році»	56
Зміни, що вносяться до розпоряджень Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 р. № 367 та від 3 грудня 2008 р. № 1517	56
Перелік розпоряджень Кабінету Міністрів України, що втратили чинність	57
Наказ Фонду державного майна України від 14 березня 2011 р. № 350 «Про внесення змін до типових актів перевірки виконання умов договорів купівлі-продажу» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 березня 2011 р. за № 421/19159)	57
Наказ Фонду державного майна України від 17 березня 2011 р. № 371 «Про внесення змін до Положення про порядок погодження планів санації та мирових угод» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 4 квітня 2011 р. за № 448/19186)	58
Наказ Фонду державного майна України від 21 березня 2011 р. № 393 «Про внесення змін до нормативно-правових актів» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 5 квітня 2011 р. за № 455/19193)	58
Наказ Фонду державного майна України від 25 березня 2011 р. № 434 «Про внесення змін до Порядку захисту закріплення пакетів акцій у державній власності» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 8 квітня 2011 р. за № 466/19204)	59
Інструктивний лист ФДМУ від 11.04.11 № 10-36-4969 «Щодо внесення доповнень до Інструктивного листа Фонду державного майна України від 16.03.2011 № 10-36-3540»	59
Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 1 березня 2011 р. № 188 «Про визнання таким, що втратив чинність, нормативно-правового акта» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 березня 2011 р. за № 389/19127)	61
Наказ Міністерства юстиції України від 1 березня 2011 р. № 632/5 «Про внесення змін до Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 1 березня 2011 р. за № 260/18998)	61
БЮЛЕТЕНЬ-ДАЙДЖЕСТ	
Оптимізація персональної діяльності	62

Фонд державного майна України перевиконав річний план уже в I півріччі 2011 року

Фонд державного майна України перевиконав річний план з надходження коштів від приватизації державного майна, встановлений Законом України «Про Державний бюджет України на 2011 рік» у сумі 10 000 000 тис. грн.

Основна сума надходжень до Державного бюджету України була перерахована від продажу 92,791 %-го пакета акцій національного оператора зв'язку ВАТ «Укртелеком» у розмірі 10 575 100 тис. грн. Відповідно до вимог законодавства покупець (ТОВ «ESU») мав сплатити вартість пакета акцій протягом 60 днів з дня нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу (11 березня 2011 року). Кошти були перераховані двома траншами: 8 квітня у сумі 4 237 550 тис. грн. та 10 травня у сумі 5 287 550 тис. грн. Після цього 11 травня 2011 року Фонд державного майна України та ТОВ «ESU» підписали акт приймання-передавання пакета акцій ВАТ «Укртелеком».

Крім того, Фондом державного майна України були реалізовані, зокрема, державні пакети акцій ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» (вартість пакета становить 287 млн 229 тис. грн.), ПАТ «Центральна збагачувальна фабрика «Кіндратівська» за ціною 10,262 млн грн., ВАТ «Оснастка» за ціною 37 млн грн. тощо.

Проте незважаючи на перевиконання планового завдання вже в I півріччі 2011 року, Фонд державного майна України планує до кінця цього року одержати близько 6 млрд грн. від продажу державних пакетів акцій енергогенеруючих та енергопостачальних підприємств, перелік яких затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.04.11 № 310-р (*опубліковано у цьому номері Бюлетеня на стор. 56*).

Після прийняття Кабінетом Міністрів України постанови про передачу Фонду державного майна України державних пакетів акцій енергогенеруючих та енергопостачальних підприємств, які підлягають приватизації відповідно до зазначеного розпорядження, Фонд державного майна України має подати для погодження Кабінету Міністрів України плани розміщення акцій цих підприємств. Після погодження планів розміщення акцій державні пакети акцій підприємств енергетики будуть передані в управління Фонду державного майна України.

Державні пакети акцій енергокомпаній планується виставляти на продаж групами: на перші два конкурси – пакети акцій однієї енергогенеруючої та двох енергопостачальних компаній, на третій – відповідно трьох енергопостачальних. Перший конкурс з продажу пакетів акцій енергокомпаній може бути оголошено вже влітку.

Визначальним чинником під час вибору інвестора, заінтересованого в придбанні об'єкта енергетики, буде розмір суми, яку він може спрямувати на модернізацію підприємства, щоб реалізувати заходи в енергетичній галузі, щодо яких Україна взяла зобов'язання, вступаючи в Міжнародне Енергетичне Співтовариство.

На засіданні колегії Фонду державного майна України

Чергове засідання колегії Фонду державного майна України (ФДМУ) відбулося 21 квітня 2011 року за головуванням його керівника О. РЯБЧЕНКА.

На засіданні були присутні члени колегії, начальники регіональних відділень ФДМУ та керівники структурних підрозділів центрального апарату ФДМУ.

До порядку денного засідання колегії були включені такі питання:

1. Про стан погашення заборгованості із заробітної плати на підприємствах, які перебувають у сфері управління ФДМУ, за підсумками 2010 року (доповідач – В. КАЛЬНІЧЕНКО, директор Департаменту з питань корпоративних відносин та відновлення платоспроможності).

2. Про шляхи вирішення проблемних питань, які виникають у процесі приведення діяльності акціонерних товариств, що перебувають в управлінні ФДМУ та його регіональних відділень, у відповідність до Закону України «Про акціонерні товариства». Про дії ФДМУ щодо сприяння прийняттю Принципів корпоративного управління в акціонерних товариствах (доповідач – А. САЧІВКО, директор Департаменту стратегії корпоративного управління).

3. Про результати моніторингу виконання умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації, здійсненого державними органами приватизації протягом 2010 року (доповідач – Ю. НІКІТІН, директор Департаменту договірної менеджменту).

На початку роботи колегії доповідач із першого питання порядку денного В. Кальніченко повідомила, що відповідно до завдань Уряду з питання погашення заборгованості з виплати заробітної плати ФДМУ протягом 2010 року скоротив заборгованість із виплати заробітної плати на підприємствах, що перебувають в управлінні органів приватизації, на 27 226,0 тис. грн. За результатами проведеної роботи по економічно активних підприємствах заборгованість скорочено на 93,72 %, економічно неактивних – на 47,72 %.

Під час розгляду другого питання порядку денного виступив А. Сачівко, який проаналізував зміни до Закону України «Про акціонерні товариства», внесені Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про акціонерні товариства» щодо вдосконалення механізму діяльності акціонерних товариств» (далі – Закон про внесення змін до Закону про АТ). Доповідач, зокрема, зазначив, що найбільш очікуваною нормою Закону про внесення змін до Закону про АТ стало скасування обов'язкового лістингу для публічних акціонерних товариств, замість якого встановлено вимогу щодо включення акцій до біржового списку, що є значно простішою процедурою. Також доповідач висвітлив питання впровадження принципів корпоративного управління (документа, що визначає правила, дотримання яких є однією з умов залучення інвестицій).

Доповідач із третього питання порядку денного Ю. Нікітін повідомив про заходи, які реалізуються державними органами приватизації в процесі контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації, та результати перевірок стану виконання покупцями зобов'язань щодо збереження існуючої на момент приватизації кількості робочих місць та створення нових, а також інвестиційних зобов'язань та інших зобов'язань, виражених у грошовій формі; результати аналізу напрямів залучення інвестицій.

Докладно з матеріалами колегії можна ознайомитися в оперативному додатку до Бюлетеня – газети «Відомості приватизації» № 17(660) від 27 квітня ц. р.

РЕЗУЛЬТАТИ УПРАВЛІННЯ корпоративними правами держави в господарських товариствах за 2010 рік

Структура корпоративних прав держави

Для забезпечення оперативного обліку акцій, часток, паїв, що належать державі у статутних капіталах господарських товариств, здійснення ефективного управління корпоративними правами держави Фонд державного майна України (далі – Фонд) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.10.03 № 1679 веде Реєстр корпоративних прав держави.

Станом на 01.01.11 в Реєстрі корпоративних прав держави обліковуються 664 господарських товариства, у статутному капіталі яких є державна частка.

Уряд України, Фонд, міністерства та інші центральні й місцеві органи виконавчої влади здійснювали управління корпоративними правами держави у 560 відкритих та закритих акціонерних товариствах, 75 товариствах з обмеженою відповідальністю та 29 національних акціонерних компаніях (НАК) і державних холдингових компаніях (ДХК), створених відповідно до спеціальних рішень Президента України та Уряду України.

Із загальної кількості господарських товариств:

290 (43,7 % загальної кількості) мають у статутному капіталі державну частку понад 50 %, яка надає державі право контролю за їх діяльністю (далі – контрольні), з них 151 (22,7 %) мають державну частку 100 %;

176 (26,5 %) мають державну частку в статутному капіталі розміром від 25 до 50 % (блокуючий пакет);

198 (29,8 %) мають державну частку в статутному капіталі менш як 25 %.

Крім того, з них:

110 акціонерних товариств засновано міністерствами у процесі корпоратизації державних підприємств, а також 18 НАК та ДХК, які не надають Фонду статистичної звітності, а функції з управління цими товариствами здійснюють виключно засновники – міністерства;

57 господарських товариств (8,6 % загальної кількості) мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, з них – 45 контрольні.

Фонд і його регіональні відділення здійснюють управління 536 об'єктами з корпоративними правами держави (80,7 % загальної кількості), з них з державною часткою від 50 до 100 % – 169 об'єктів.

Загальна кількість пакетів акцій, часток, паїв, що належать державі у статутних капіталах господарських товариств, станом на 01.01.11 порівняно з кількістю таких пакетів акцій (часток, паїв) станом на 01.01.10 наведена в табл. 1.

Як свідчать дані табл. 1, протягом порівняльного періоду загальна кількість господарських товариств зменшилася на 87. Зокрема, загальна кількість ВАТ, створених у процесі приватизації та корпоратизації, зменшилася на 67, а саме: з державною часткою до 10 % – 10, з державною часткою від 10 до 25 % – 14, з державною часткою від 25 до 50 % – 21 та з державною часткою понад 50 % – 22.

Сумарна вартість корпоративних прав держави в усіх господарських товариствах за номінальною вартістю пакетів акцій на 01.01.11 становить 43,28 млрд грн., з них НАК і ДХК –

Таблиця 1

Господарські товариства	Загальна кількість товариств		Кількість пакетів акцій, часток, паїв, що належать державі у статутному капіталі господарських товариств							
			до 10 %		10 – 25 %		25 – 50 %		50 – 100 %	
	на 01.01.10	на 01.01.11	на 01.01.10	на 01.01.11	на 01.01.10	на 01.01.11	на 01.01.10	на 01.01.11	на 01.01.10	на 01.01.11
ВАТ, створені в процесі приватизації та корпоратизації	434	367	82	72	71	57	135	114	146	124
Холдингові, державні акціонерні та національні акціонерні компанії	31*	29*	0	0	0	0	0	0	31	29
Акціонерні товариства, створені за участю Фонду	91	83	27	28	11	11	37	30	16	14
Товариства з обмеженою відповідальністю	77	75	13	10	19	20	26	25	19	20
Акціонерні товариства, які перебувають на обліку інших органів виконавчої влади	118	110	0	0	0	0	8	7	110	103
Разом...	751	664	122	110	101	88	206	176	322	290

* У тому числі 17 холдингових компаній, які перебувають у управлінні інших органів виконавчої влади.

20,54 млрд грн. (47,5 % загальної вартості). Частка власності держави у статутному капіталі господарських товариств, управління якою здійснює Фонд (з урахуванням НАК і ДХК, що становить 0,14 млрд грн.), становить 5,56 млрд грн. (12,8 %). Сумарна номінальна вартість державної частки в статутному капіталі акціонерних товариств, заснованих міністерствами у процесі корпоратизації державних підприємств, становить 17,32 млрд грн. (40,0 %). Сумарна вартість корпоративних прав держави, управління якими здійснюють міністерства та відомства, становить 37,72 млрд грн. (табл. 2).

Власний капітал господарських товариств, управління корпоративними правами яких здійснює Фонд та які не перебувають у стадії санації чи ліквідації та частка держави у статутному капіталі яких перевищує 50 %, становить 11 310,4 млн

Таблиця 2

Господарські товариства	Вартість державної частки, млрд грн.		Зміни, млрд грн.
	станом на 01.01.10	станом на 01.01.11	
Господарські товариства, які перебувають в управлінні Фонду (разом з НАК і ДХК) – усього	6,36	5,56	-0,80
Господарські товариства, які перебувають в управлінні інших органів виконавчої влади (разом з НАК і ДХК) – усього	37,56	37,72	0,16
Разом...	43,92	43,28	-0,64

грн., причому вартість чистих активів цих товариств становить 4 999,2 млн грн. Це свідчить про те, що 55,8 % джерел формування активів товариств становить залучений капітал.

У структурі корпоративних прав держави значний сегмент займають підприємства, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство, кредиторська заборгованість яких утворилася переважно до передачі Фонду корпоративних прав.

Станом на 01.01.11 158 господарських товариств, або 29,5 % кількості товариств, управління якими здійснює Фонд, перебувають у тій чи іншій стадії банкрутства (з них контрольних – 71 (44,9 % загальної кількості контрольних, управління якими здійснює Фонд), зокрема: 30 (12 контрольних) – у стадії розпорядження майном; 48 (35 контрольних) – у стадії санації; 80 (23 контрольних) – у процесі ліквідації.

У регіональному розрізі 536 об'єктів, управління якими здійснює Фонд, розподілено так:

Вінницька область	– 8
Волинська область	– 6
Дніпропетровська область	– 23
Донецька область	– 49
Житомирська область	– 3
Закарпатська область	– 8
Запорізька область	– 23
Івано-Франківська область	– 8
Київська область	– 53
Кіровоградська область	– 17
Луганська область	– 53
Львівська область	– 28
Миколаївська область	– 2
Одеська область	– 13
Полтавська область	– 11
Рівненська область	– 6
Сумська область	– 13
Тернопільська область	– 19
Харківська область	– 10
Херсонська область	– 13
Хмельницька область	– 16
Черкаська область	– 8
Чернівецька область	– 12
Чернігівська область	– 7
м. Київ	– 80
м. Севастополь	– 3
Автономна Республіка Крим	– 30
Спільні господарські товариства (за межами України)	– 14

За галузевим розподілом структура корпоративних прав держави в господарських товариствах, управління якими здійснює Фонд, така:

Промисловість	– 199
Сільське господарство	– 60
Транспорт і зв'язок	– 40
Торгівля і громадське харчування	– 39
Будівництво	– 33
Наука і наукове обслуговування	– 34
Житлово-комунальне господарство	– 9
Охорона здоров'я, фізична культура	– 6
Інші	– 116

Міністерства та інші органи виконавчої влади здійснюють управління корпоративними правами держави 128 (19,3 %) господарських товариств, які обліковуються в Реєстрі корпоративних прав держави (табл. 3).

Таблиця 3

Орган управління	Кількість господарських товариств	Вартість державної частки, млн грн.
Міністерство вугільної промисловості України	63	600,62
Міністерство транспорту та зв'язку України	16	5 337,90
Національне космічне агентство України	9	148,39
Міністерство промислової політики України	8	1 774,98
Кабінет Міністрів України	6	2 290,08
Міністерство палива та енергетики України	5	15 412,58
Міністерство фінансів України	3	9 473,81
Державне управління справами	2	175,26
Міністерство охорони навколишнього природного середовища України	2	619,68
Українська державна корпорація по виконанню монтажних і спеціальних будівельних робіт «Укрмонтажспецбуд»	2	1,85
Українська державна будівельна корпорація «Укрбуд»	2	193,16
Міністерство охорони здоров'я України	2	132,43
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	1	200,00
Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку	1	4,30
Міністерство будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства	1	0,44
Донецька обласна державна адміністрація	1	0,46
Міністерство регіонального розвитку та будівництва України	1	0,05
Державний комітет з державного матеріального резерву	1	7,72
Державна служба автомобільних доріг України	1	1 257,37
Міністерство культури і туризму	1	89,59
Усього...	128	37 720,67

Аналіз фінансово-економічної діяльності господарських товариств, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 %, управління корпоративними правами держави яких здійснює Фонд та які не перебувають у стадії санації або ліквідації

Аналіз фінансово-економічної діяльності господарських товариств

Підсумки роботи господарських товариств, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 %, управління корпоративними правами держави здійснює Фонд і які не перебувають у процесі банкрутства (в стадії санації або ліквідації), за 2010 рік відображені у табл. 4.

Чистий дохід господарських товариств за 2010 рік на 2 044,5 млн грн. (15,9 %) більший, ніж за аналогічний період минулого року. Найбільш дохідні товариства, млн грн.: ВАТ «Укртелеком» (чистий дохід – 6 749,3), ВАТ «Одеський припортовий завод» (3 513,7), ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» (2 401,7), ВАТ «Турбоатом» (942,3), ВАТ «Азовмаш» (450,9), ВАТ «Завод «Фіолент» (181,4).

Таблиця 4

Фінансово-економічний показник	Значення, тис. грн.	
	2009 рік	2010 рік
Чистий дохід	12 876 189,90	14 920 652,10
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	-340 206,10	-346 726,80
Чистий прибуток	-415 629,30	-424 070,33
Кредиторська заборгованість, усього	4 004 000,60	2 987 632,30
Дебіторська заборгованість, усього	2 268 318,70	2 532 503,20
Вартість готової продукції	223 521,70	279 647,50
Первісна вартість основних засобів	27 722 893,50	28 836 433,80
Залишкова вартість основних фондів	11 869 301,10	11 457 438,70
Зобов'язання	9 098 316,00	7 310 663,80
Власний капітал	10 849 112,90	11 310 427,70
Оборотні активи	4 813 908,10	5 009 915,60

Збільшення обсягу чистого доходу порівняно з відповідним періодом минулого року забезпечили 30 товариств (43,5 % загальної кількості, що звітували).

За галузевим розподілом найбільші обсяги чистого доходу мали товариства зв'язку (6 749,3 млн грн.) та промисловості (5 542,7 млн грн.), за регіональним – товариства м. Києва (9 546,4 млн грн.), Одеської (3 515,5 млн грн.) та Харківської (964,9 млн грн.) областей.

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування господарських товариств, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 %, управління корпоративними правами держави яких здійснює Фонд і які не перебувають у стадії санації або ліквідації, на 01.01.11 має від'ємне значення та становить 346,7 млн грн., тоді як у минулому році цей показник становив 340,2 млн грн.

Серед цих господарських товариств 24 (34,5 % загальної кількості, що звітували) поліпшили фінансові результати звичайної діяльності до оподаткування.

За галузевим розподілом найкращий фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування мали товариства промисловості (166,7 млн грн.), гірший – товариства зв'язку (-283,5 млн грн.). У регіональному розрізі найкращий фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування отримали товариства Харківської області (287,8 млн грн.).

За 2010 рік господарськими товариствами отримано перевищення чистих збитків над чистими прибутками на 424,1 млн грн. Збитки мали 45 товариств, сума цих збитків становить 641,3 млн грн. Найбільшу суму збитків отримало ВАТ «Укртелеком» – 258,8 млн грн. Слід зазначити, що за аналогічний період минулого року також було перевищення чистих збитків над чистими прибутками на 415,6 млн грн.

За результатами 2010 року шість підприємств отримали чистий прибуток понад 1 млн грн., з них ВАТ «Турбоатом» – 188,8 млн грн., ВАТ «Завод «Фіолент» – 15,6, ВАТ «Меридіан» ім. С. П. Корольова – 3,0, ВАТ «Азовмаш» – 2,8, ВАТ «Науково-технічний комплекс «Електронприлад» – 2,2, ПАТ «Завод «Маяк» – 1,2 млн грн.

Аналіз коефіцієнта покриття у звітному році свідчить, що достатньо забезпечені оборотними активами для покриття своїх поточних зобов'язань лише 23 товариства (33,3 % товариств, що подали звітність).

За 2010 рік співвідношення обсягів кредиторської заборгованості (2 987,6 млн грн.) з обсягами дебіторської заборгованості (2 532,5 млн грн.) становить відповідно 1,18 до 1.

Порівняно з минулим роком спостерігається зростання обсягів дебіторської та зменшення обсягів кредиторської заборгованості.

У галузевому розрізі найбільший розмір кредиторської (1 879,9 млн грн.) та дебіторської (1 301,6 млн грн.) заборгованості мають товариства промисловості.

Стан заборгованості із виплати заробітної плати

Станом на 01.01.11 заборгованість із виплати заробітної плати мали 45 товариств у розмірі 62,59 млн грн.

Слід зауважити, що 51,5 % загальної суми заборгованості (32,22 млн грн.) становить заборгованість із виплати заробітної плати працівникам товариств, які перебувають у різних стадіях банкрутства.

Погашення заборгованості із заробітної плати підприємствами-боржниками, які перебувають у таких стадіях банкрутства, як санація або ліквідація, відбувається згідно з положеннями Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Відповідно до пункту 4 статті 17 цього закону з дня винесення ухвали суду про санацію керівник боржника звільняється з посади і управління боржником переходить до керуючого санацією, припиняються повноваження органів управління боржника – юридичної особи.

З огляду на це єдиним дієвим заходом Фонду є погодження планів санації таких господарських товариств з вимогою першочергового погашення заборгованості із виплати заробітної плати працівникам товариства (відповідно до Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо завершення погашення заборгованості із заробітної плати»).

На виконання доручень Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань погашення заборгованості із виплати заробітної плати заслуховуються звіти керівників господарських товариств, які мають заборгованість із виплати заробітної плати та перед Пенсійним фондом України, на засіданнях постійно діючої Комісії з проведення фінансово-економічного аналізу господарської діяльності підприємств. Протягом 2010 року органами приватизації було проведено 46 засідань цієї комісії, на яких заслухано звіти керівників 92 товариств.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України «Про посилення контролю за погашенням заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат» від 12.08.09 № 863 наказом Фонду від 03.09.09 № 1399 утворено тимчасову комісію з питання погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат. Аналогічні тимчасові комісії утворені і в регіональних відділеннях Фонду. Так, станом на 01.01.11 проведено 111 засідань зазначеної комісії, за результатами яких 50 керівників попереджені про персональну відповідальність.

На сьогодні триває робота щодо аналізу діяльності органів управління господарських товариств у напрямі підвищення ефективності управління підприємствами та вживаються вичерпні заходи для забезпечення повної ліквідації заборгованості із виплати заробітної плати на підпорядкованих органам приватизації підприємствах.

Стан надходження дивідендів та платежів до Державного бюджету України

Відповідно до помісячного розпису доходів загального фонду Державного бюджету України на 2010 рік, розробленого Міністерством фінансів України, планове завдання з над-

ходження дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, які є в державній власності, на 2010 рік становить 111,400 млн грн.

Згідно з інформацією, наданою Державним казначейством України, станом на 01.01.11 до державного бюджету перераховано дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, які є в державній власності, на суму 251,782 млн грн.

За даними Державної податкової адміністрації України за 2010 рік до Державного бюджету України та місцевих бюджетів господарськими товариствами, у статутному капіталі яких державна частка перевищує 50 %, було сплачено податків, зборів (обов'язкових платежів) у сумі 450,82 млн грн., що на 14,97 млн грн. менше, ніж у минулому році.

За результатами роботи 2010 року порівняно з минулим роком спостерігається зменшення суми перерахування платежів до державного бюджету на 46,18 млн грн. та збільшення платежів до місцевих бюджетів на 31,51 млн грн.

Найбільша сума платежів, перерахованих до бюджетів усіх рівнів, за звітний період сплачена ВАТ «Турбоатом» (122,83 млн грн.), ВАТ «Одеський припортовий завод» (67,06 млн грн.) та ВАТ «ХК «Луганськтепловоз» (33,87 млн грн.). Сума платежів зазначених ВАТ становить 49,6 % загальної суми платежів господарських товариств, у статутному капіталі яких частка держави перевищує 50 %.

У загальній сумі платежів 11,10 млн грн. становлять платежі господарських товариств, які перебувають у різних стадіях банкрутства.

Заходи Фонду з підвищення ефективності управління корпоративними правами держави

Одним із ключових питань у Фонді залишається питання удосконалення та узгодження положень законодавства.

Фонд розробив проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження базового нормативу відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2010 році господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави» від 05.01.11 № 1. Зазначена постанова розроблена з метою забезпечення надходжень у 2011 році до державного бюджету дивідендів від господарських організацій, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, згідно з їх галузевою належністю.

Фонд здійснює роботу з підвищення ефективності управління державними корпоративними правами в акціонерних товариствах та контроль фінансової діяльності цих товариств, зокрема:

проводить аналіз діяльності наглядових рад ВАТ та моніторинг рішень, прийнятих наглядовими радами;

проводить аналіз персонального складу наглядових рад ВАТ з метою залучення осіб з числа фахівців, які пройшли навчання, отримали сертифікати на право здійснення функцій з управління корпоративними правами та мають досвід у цій сфері діяльності;

здійснює оцінку управління об'єктами державної власності відповідно до Критеріїв ефективності управління корпоративними правами держави, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19.06.07 № 832. Результати оцінки щокварталу надають Міністерству економіки України для узагальнення і прийняття управлінських рішень;

організовує спільні засідання Комісії з проведення фінан-

сово-економічного аналізу господарської діяльності ВАТ та Комісії з проведення атестації керівників господарських товариств з державною часткою понад 50 %;

з метою підвищення якості управлінського контролю дає доручення відповідальним представникам держави в органах управління господарських товариств.

З метою підвищення кваліфікації посадових осіб господарських товариств у сфері корпоративного управління протягом 2010 року Фонд організував та провів вісім навчальних семінарів, зокрема, шість семінарів за програмою «Корпоративний секретар», в якому взяла участь 87 представників господарських товариств, які виконують функції корпоративних секретарів в акціонерних товариствах. Після закінчення семінару слухачі склали кваліфікаційний іспит, за результатами якого отримали свідоцтва державного зразка про проходження навчання за даною програмою та сертифікати на право управління корпоративними правами.

У зв'язку з набранням чинності Законом України «Про акціонерні товариства» для посадових осіб та власників акціонерних товариств та холдингових компаній з метою підвищення їх професіоналізму та рівня обізнаності у сфері корпоративного управління організовані та проведені два семінари-практикуми на теми «Організація кумулятивного голосування в АТ: як реалізувати вимоги нового законодавства» та «Приведення статуту та інших внутрішніх нормативних документів АТ у відповідність до вимог нового законодавства України», де навчалося 39 представників акціонерних товариств.

Крім того, у минулому році проведені два семінари, організовані Фондом у рамках Консультаційного проекту Уряду Німеччини з питань приватизації, за програмою «Проблемні питання управління корпоративними правами держави. Закон України «Про акціонерні товариства». У цих семінарах з метою підвищення кваліфікації у сфері управління корпоративними правами держави взяли участь 76 фахівців Фонду.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання управління корпоративними правами держави» від 29.03.10 № 297 завдання на голосування представникам держави на загальних зборах та засіданнях наглядової ради господарських товариств, у статутному капіталі яких державна частка становить понад 50 %, погоджуються Прем'єр-міністром України або Першим віце-прем'єр-міністром України за умови попереднього розгляду Віце-прем'єр-міністром згідно з розподілом функціональних повноважень. Відповідно до доручення Прем'єр-міністра України М. Я. Азарова від 22.04.10 № 22657/1/1-10 завдання на голосування з питань порядку денного загальних зборів акціонерів та наглядових рад господарських товариств, у статутному капіталі яких частка держави становить 50 % і більше, не пізніше ніж за 15 днів до дати проведення засідання мають подаватися до Кабінету Міністрів України разом із пояснювальною запискою обґрунтування позиції стосовно кожного питання, що пропонується для розгляду.

Результати аналізу виконання зазначених постанови та доручення свідчать, що погодження завдання на голосування може тривати довгий час, що призводить до перенесення засідань загальних зборів акціонерів та наглядової ради. Це стримує діяльність та розвиток товариств, адже загальні збори акціонерів є вищим органом, який може вирішувати будь-які питання діяльності акціонерного товариства, а наглядова рада є органом, що здійснює захист прав акціонерів товариства і в межах компетенції контролює та регулює діяльність виконавчого органу.

Законами України «Про господарські товариства» та «Про акціонерні товариства» передбачені повноваження, які належать виключно до компетенції загальних зборів і не можуть бути передані іншим органам товариства, а саме: внесення змін до статуту товариства; затвердження річних результатів діяльності; створення, реорганізація та ліквідація дочірніх підприємств, затвердження їх статутів та положень; затвердження договорів, укладених на суму, що перевищує зазначену в статуті товариства.

Протягом 2010 року акціонерними товариствами, управлінням корпоративними правами яких здійснює Фонд, було скликано 185 чергових та 45 позачергових загальних зборів акціонерів, з яких відбулися відповідно 156 чергових та 34 позачергових загальних зборів акціонерів (без урахування товариств, частка держави у статутному капіталі яких становить 100 %, а також товариств, які не здійснюють господарську діяльність або перебувають у процесі банкрутства (в стадіях санації чи ліквідації)).

Станом на 01.01.11 Фонд здійснює управління 17 акціонерних товариств, у статутному капіталі яких частка держави становить 100 %, з них вісім перебувають у стадії санації чи ліквідації. Протягом 2010 року Фонд видав 13 наказів щодо здійснення повноважень загальних зборів акціонерів.

Відповідно до пункту 2 статті 20 Закону України «Про акціонерні товариства» акції товариства існують виключно в бездокументарній формі. Станом на 01.01.11 бездокументарну форму існування акцій мають 67 товариств (крім тих, що перебувають у стадії санації чи ліквідації), з них 39 – контроль-

них. Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про акціонерні товариства» щодо вдосконалення механізму діяльності акціонерних товариств» термін переходу на бездокументарну форму подовжили до 29.04.11.

Фонд вживає заходів щодо приведення діяльності акціонерних товариств, створених до набрання чинності Законом України «Про акціонерні товариства», у відповідність до цього закону, а саме: сприяє внесенню змін до статуту товариства, які в тому числі передбачають зміну найменування з відкритого або закритого акціонерного товариства на публічне чи приватне акціонерне товариство за умови, що кількість акціонерів на дату внесення таких змін не перевищує 100 осіб, а також виконанню інших вимог цього закону у статуті товариства; приведенню внутрішніх положень товариства у відповідність до вимог цього закону. Так, станом на 01.01.11 змінено назву п'яти акціонерних товариств на публічні акціонерні товариства (з тих, які не перебувають у стадії санації чи ліквідації та частка держави у статутному капіталі яких перевищує 50 %).

З метою забезпечення потреб діяльності та розвитку товариства, виконання його зобов'язань, включаючи зобов'язання щодо сплати податків та обов'язкових платежів, складається фінансовий план. Усього підлягають погодженню (затвердженню) на 2011 рік фінансові плани 72 товариств. На звітну дату перебувають у стадії погодження (затвердження) шість фінансових планів.

*Відділ аналітики та методології корпоративного управління
Департаменту стратегії корпоративного управління*

РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації, здійсненого протягом I кварталу 2011 року*

9

Згідно з вимогами статей 7 та 27 Закону України «Про приватизацію державного майна» щодо контролю державними органами приватизації (далі – орган приватизації) за виконанням умов договорів купівлі-продажу державного майна (далі – договір), постановою Кабінету Міністрів України від 12.09.97 № 1012 «Про порядок контролю за діяльністю підприємств, приватизація яких здійснюється за погодженням з Кабінетом Міністрів України», наказом Фонду державного майна України (далі – Фонд) від 24.06.09 № 967 та кварталним графіком перевірок, затвердженим наказом Фонду від 24.12.10 № 1932 «Про організацію перевірок виконання умов договорів купівлі-продажу в I кварталі 2011 року», проведено перевірки виконання покупцями державного майна умов укладених договорів. Здійснений контроль показав таке.

Загальні дані про результати контролю

На обліку органів приватизації перебуває 12 288 договорів купівлі-продажу державного майна, у тому числі:
пакетів акцій акціонерних товариств – 1 059;
об'єктів малої приватизації – 8 191;
об'єктів незавершеного будівництва – 3 038.

Із загальної кількості зазначених договорів станом на 07.04.11 органами приватизації контролюється стан виконання умов 1 738 договорів (умови решти 10 550 договорів виконані, внаслідок чого їх знято з контролю).

Протягом кварталу перевірено стан виконання умов 409 договорів, що становить 23,5 відсотка кількості договорів, які перебувають на контролі.

Перевірками встановлено, що переважна більшість узятих покупцями об'єктів приватизації зобов'язань виконується належним чином.

Поряд із зазначеним невиконання тих чи інших умов встановлено у 73 випадках, що становить 17,8 відсотка загальної кількості договорів, виконання умов яких було перевірено. Найбільше порушень зафіксовано в Луганській (5,9 відсотка перевірених договорів), Київській та Херсонській (по 2,9 відсотка) областях і стосуються вони термінів добудови та розбирання об'єктів.

Аналіз стану виконання умов договорів за окремими групами об'єктів приватизації

У розрізі окремих груп об'єктів з числа вищезазначених стан виконання умов договорів (накопичувальним підсумком) такий.

З усіх договорів, які перебувають на обліку органів приватизації, найбільша кількість порушень фіксується за догово-

* За наказом Фонду державного майна України від 06.05.11 № 698.

рами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва. Із 3 038 договорів цієї групи невиконання умов встановлено за 165 (5,4 відсотка загальної кількості договорів цієї групи), неналежне виконання умов – за 18 договорами (0,6 відсотка), термін виконання умов не закінчився за 552 договорами (18,2 відсотка). У повному обсязі виконано умови 2 303 договорів (75,8 відсотка).

Найбільше договорів із тих, що обліковуються, стосуються об'єктів малої приватизації. З їх загальної кількості – 8 191 договір – умови в повному обсязі виконано за 7 391 договором (90,2 відсотка загальної кількості). Невиконання умов виявлено за 44 договорами (0,5 відсотка), неналежне виконання умов (з порушенням термінів) має місце за 22 договорами (0,2 відсотка). Термін виконання умов не закінчився за 734 договорами (8,9 відсотка).

Стан виконання умов договорів купівлі-продажу пакетів акцій такий.

На обліку органів приватизації перебуває 1 059 договорів купівлі-продажу пакетів акцій відкритих акціонерних товариств. Повне і своєчасне виконання умов встановлено за 963 договорами (90,9 відсотка загальної кількості), неналежне, тобто відставання від передбачених договорами термінів, – за 6 договорами (0,5 відсотка). Невиконання умов зафіксовано за 32 договорами (3 відсотка), за 58 договорами (5,4 відсотка) термін виконання умов не настав.

Серед зазначених договорів купівлі-продажу пакетів акцій 128 договорів стосуються підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, з них на обліку в центральному апараті Фонду перебуває 103 договори, регіональних відділеннях – 25.

Стан виконання умов цих договорів такий:

за 117 договорами (91,4 відсотка загальної кількості) умови виконані в повному обсязі;

за 7 договорами (5,4 відсотка) зобов'язання перебувають у стадії виконання;

за 4 договорами (3,1 відсотка) зафіксовано невиконання умов.

На сьогодні органами приватизації здійснюються заходи щодо розірвання договорів та повернення пакетів акцій у державну власність.

Дані про стан виконання покупцями об'єктів приватизації найхарактерніших умов договорів

Значна кількість порушень умов договорів фіксується за договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва щодо термінів добудови та розбирання об'єктів. Протягом I кварталу таке невиконання встановлено за 32 договорами (7,82 відсотка перевірених). Найбільшу кількість таких випадків зафіксовано регіональними відділеннями Фонду по Київській та Житомирській областях. Зазначеними регіональними відділеннями розпочато претензійно-позовну роботу з метою застосування до покупців передбачених законодавством та договорами норм відповідальності.

Факти порушення розрахунків за придбані об'єкти приватизації за 4 договорами (0,9 відсотка перевірених) встановлено регіональними відділеннями по м. Києву (2 договори), Херсонській та Харківській (по одному договору) областях.

Недотримання термінів здачі земельної ділянки місцевим органам влади після розбирання придбаних покупцями об'єктів приватизації зафіксовано в Кіровоградській області (19 договорів).

Порушення виконання умов договорів у частині оформлення права забудовника органами приватизації встановлено за 11 договорами (2,6 відсотка перевірених). Такі випадки встановлено регіональними відділеннями по Київській (4 договори), Харківській (3 договори) та Херсонській (2 договори) областях, Чернігівській області та Фондом майна Автономної Республіки Крим (по одному договору).

Результати перевірки стану виконання покупцями зобов'язань щодо збереження існуючої на момент приватизації кількості робочих місць та створення нових такі.

На контролі органів приватизації перебуває 170 договорів (9,8 відсотка загальної кількості договорів, які контролюються органами приватизації), що містять умову щодо збереження кількості робочих місць, які існували на об'єктах на момент їх приватизації, та 186 договорів (10,7 відсотка) – щодо створення нових.

Протягом звітного кварталу перевірено 32 договори, що містять умову щодо збереження робочих місць та 15 договорів щодо створення нових.

Результати перевірки показали, що на момент приватизації кількість робочих місць на підприємствах, стосовно яких укладено зазначені 32 договори з умовою збереження робочих місць, становила 3 256. На сьогодні їх кількість становить 3 289. Отже, власниками в післяприватизаційний період ця умова договорів виконана, додатково створено 33 нових робочих місця.

Наприклад, за договором купівлі-продажу ЦМК ДП Будівельно-монтажного управління «Дніпротрансв'язок» повинно зберігатися 73 робочих місця. У результаті перевірки встановлено наявність 80 робочих місць.

За договором купівлі-продажу ВАТ «Київське спеціальне проектно-конструкторське бюро «МеНас», власником (ТОВ «Логістика та дистрибуція») збережено 9 робочих місць та додатково створено ще 9.

На виконання зобов'язання щодо створення нових робочих місць, яке передбачено 15 перевіреними договорами, власниками об'єктів у післяприватизаційний період створено 123 робочих місця.

За договором купівлі-продажу об'єкта «Стенд підготовки дослідів повітряно-приймальних приймальних пристроїв корабельних енергетичних установок» власником «Мк-Маркет» на момент перевірки було створено 38 робочих місць, з них 15 – понад передбачених умовами договору.

Поряд із зазначеними існують приклади, коли власниками у післяприватизаційний період не виконано умову договорів купівлі-продажу щодо створення нових робочих місць. Це договір купівлі-продажу об'єкта незавершеного будівництва корпусу обласної клінічної лікарні (покупець ВКФ «Буковина») у Чернівецькій області. За умовами договору покупець після завершення будівництва повинен був створити не менш як 25 робочих місць. Результати перевірки засвідчили, що умови договору не виконуються: покупцем на базі зазначеного об'єкта не створено заклад охорони здоров'я, не створено 25 робочих місць.

Слід відмітити також створення нових робочих місць за договорами, в яких умови щодо збереження або створення нових робочих місць не передбачені. У звітному кварталі із загальної кількості перевірених договорів на восьми об'єктах приватизації відмічено створення 41 нового робочого місця. Наприклад, у м. Севастополі за договором купівлі-продажу нежитлових приміщень (взуттєва майстерня) покупець (ВАТ «Взуттєва фабрика») створено 8 робочих місць. Також за

договором купівлі-продажу об'єкта незавершеного будівництва комбінату рибної гастрономії покупцем (ТОВ «Сітрефік-Марін») створено 5 робочих місць.

Мають місце й інші приклади, коли завдяки добросовісній діяльності власників приватизованих об'єктів та ефективному контролю з боку органів приватизації вдається досягати позитивних результатів не лише у фінансових та економічних, а й у соціальних напрямках розвитку регіонів.

У звітному кварталі також перевірено стан виконання інвестиційних зобов'язань та інших зобов'язань, виражених у грошовій формі, які містять 840 договорів купівлі-продажу пакетів акцій, 375 договорів купівлі-продажу об'єктів малої приватизації і 88 договорів купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва.

Загалом цими договорами передбачено інвестування підприємств (у період з 1996 до 2021 року) на загальну суму 11 144,44 млн грн., 1 783,63 млн дол. США та 19,26 млн євро. У тому числі станом на 01.04.11 – 9 039,54 млн грн., 1 460,62 млн дол. США, 19,26 млн євро. Фактично станом на 01.04.11 українські підприємства отримали 9 804,76 млн грн., 1 617,38 млн дол. США та 72 млн євро, що в перерахунку на національну валюту становить 19 484,18 млн грн.

За окремими групами договорів ці цифри розподіляються так.

Договорами купівлі-продажу пакетів акцій відкритих акціонерних товариств передбачено надходження на підприємства в період з 1995 до 2021 року коштів на загальну суму 9 818,55 млн грн., 1 464,38 млн дол. США та 19,26 млн євро. У тому числі стратегічно важливі для економіки та безпеки держави підприємства протягом зазначеного періоду мають отримати 4 959,88 млн грн., 1 097,00 млн дол. США.

Фактично у період з 1995 року підприємства вже отримали інвестицій:

за всіма договорами купівлі-продажу пакетів акцій у розмірі 8 921,91 млн грн., 1 615,16 млн дол. США та 72,00 млн євро;

у тому числі за договорами купівлі-продажу пакетів акцій стратегічно важливих для економіки і безпеки держави підприємств – 5 161,98 млн грн., 1 164,98 млн дол. США. За умовами зазначених договорів у цей період повинно бути внесено 4 769,22 млн грн., 1 097,00 млн дол. США.

Договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва заплановано надходження інвестицій у період з 1996 до 2021 року 1 126,82 млн грн. і 10 тис. дол. США, станом на 01.04.11 – 455,86 млн грн., 10 тис. дол. США. Фактично станом на 01.04.11 внесено 722,93 млн грн. і 27,756 тис. дол. США.

Договорами купівлі-продажу об'єктів малої приватизації передбачено у період до 2021 року здійснення інвестицій на загальну суму 199,07 млн грн. і 319,24 млн дол. США, станом на 01.04.11 – 131,17 млн грн. та 650,00 тис. дол. США. Фактично станом на 01.04.11 надійшло 159,92 млн грн. і 2 191,11 тис. дол. США.

Особливий інтерес інвестори виявляють до підприємств базових галузей економіки, а саме: чорної та кольорової металургії (обсяг здійснених інвестицій – 3 731,28 млн грн. та 1 300,01 млн дол. США), машинобудування та металообробки (1 346,31 млн грн. та 36,24 млн дол. США), енергетичної та паливної промисловості (833,47 млн грн., 57,92 млн дол. США та 71,14 млн євро).

Результати аналізу напрямів залучення інвестицій свідчать, що більша їх частина спрямовується на технічне пере-

озброєння та реконструкцію виробництва (3 255,44 млн грн. та 1 100,92 млн дол. США), що необхідно для розвитку виробничої бази підприємств з метою випуску конкурентоспроможної продукції.

Наступним напрямом залучення інвестицій у підприємства України за кількісними показниками є погашення кредиторської заборгованості підприємств з платежів до бюджету всіх рівнів та перед Пенсійним фондом (101,561млн грн., 42,33 млн дол. США).

Заходи, вжиті державними органами приватизації з метою усунення фактів порушень умов продажу об'єктів приватизації

У всіх виявлених випадках порушення покупцями взятих зобов'язань органами приватизації здійснювалася необхідна претензійно-позовна робота. Крім заходів зі стягнення штрафів, пені та неустойок (загальна сума нарастаючим підсумком за весь період контролю – 88,07 млн грн. та 163,4 тис. дол. США), після використання всіх можливостей досудового врегулювання спорів у напрямі забезпечення реалізації цих умов здійснювалися дії щодо розірвання (визнання недійсними) договорів та повернення відчужених за ними об'єктів у державну власність. У першому кварталі 2011 року сума штрафних санкцій, сплачених до державного бюджету, становить 425,478 тис. грн.

Станом на 01.04.11 у власність держави повернуто 296 (накопичувальним підсумком) об'єктів приватизації (з яких 82 – пакети акцій, 52 – цілісні майнові комплекси, 162 – об'єкти незавершеного будівництва).

За 124 договорами триває претензійно-позовна робота щодо їх розірвання (визнання недійсними) і повернення відчужених за ними об'єктів у державну власність (з них 18 – пакети акцій, 19 – цілісні майнові комплекси, 87 – об'єкти незавершеного будівництва).

Із загальної кількості повернутих у державну власність об'єктів приватизації повторно продано 157 об'єктів, у тому числі 49 пакетів акцій; 79 об'єктів незавершеного будівництва; 29 цілісних майнових комплексів.

Загальна сума коштів, отриманих від продажу повернутих державі об'єктів за рішеннями судів, накопичувальним підсумком становить 97,612 млн грн.

Приклади позитивних результатів роботи державних органів приватизації та діяльності власників приватизованого майна в процесі виконання умов договорів

Перевірками зафіксовані конкретні приклади поліпшення виробничого та фінансового стану приватизованих підприємств у результаті успішної реалізації власниками взятих зобов'язань. Крім наведених прикладів, це такі:

у Київській області:

покупець (ПАТ «Картонно-паперовий комбінат»), який придбав за договором купівлі-продажу пакет акцій ПАТ «Енергія», виконав усі соціально-економічні зобов'язання, зокрема, у післяприватизаційний період кількість працюючих зросла до 225 осіб, заробітна плата працівникам виплачується вчасно, також виплачуються грошові винагороди за підсумками роботи за рік, збільшився обсяг щомісячного преміювання працівників. Для харчування працівників ПАТ «Енергія» належним чином утримується їдальня та буфет. За 2010 рік витрати на поліпшення соціально-побутових умов працюючих становили 513,3 тис. грн. (0,9 % суми реалізованої

продукції (договором передбачено 0,5 % суми реалізованої продукції). У рамках концепції післяприватизаційного розвитку розробляється проект будівництва енергоджерела із застосуванням когенераційних установок. Проект передбачає комбіноване виробництво теплової та електричної енергії. Річне вироблення енергії, що проектується, становитиме 515 тис. Гкал теплової енергії та 308,7 млн кВт·год електричної енергії.

у Одеській області:

покупець (ТОВ «Енергосистема») наприкінці 2000 року придбав за договором купівлі-продажу об'єкт незавершеного будівництва – дитячий корпус психоневрологічного диспансера (будівельна готовність – 26 відсотків). Перший проект на будівництво 28-поверхового бізнес-центру міськвиконком не затвердив, оскільки в історичній частині міста заборонено будівництво об'єктів підвищеної поверховості. Покупець замовив новий проект на будівництво 12 – 16-поверхової будівлі. У зв'язку із внесенням значних змін у проект термін будівництва був продовжений та укладена відповідна додаткова угода з продавцем. Будівельні роботи суспільно-житлового комплексу розпочаті у травні 2006 року. Станом на 01.11.10 загальна сума витрат на будівництво об'єкта становила 121,33 млн грн. Покупцем виконані фінансові зобов'язання щодо участі в розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури м. Одеси. Об'єкт зданий в експлуатацію;

покупець (ТОВ «ЕЙР ПЛЮС»), який придбав об'єкт малої приватизації – цілісний майновий комплекс – державне підприємство «Науково-дослідний технологічний інститут «ТЕМП», зобов'язався протягом визначеного періоду фінансувати будівельно-монтажні, пусконаладжувальні та інші роботи, пов'язані з капітальним ремонтом будівлі та упорядкуванням території. Об'єкт складається з чотирьох нежитлових корпусів, один з яких 12-поверхова будівля. Комплекс розташований у центральній частині району м. Одеси.

Покупець здійснив капітальний ремонт електропідстанції на суму 34,25 тис. грн., поточний ремонт приміщень – 443,8 тис. грн., провів заміну головної постачальної водної магістралі – 115,32 тис. грн. Роботи проведені з використанням новітніх технологій, які дали змогу не пошкодити автомобільну дорогу та тротуарну плитку;

покупець (КСП ім. А. В. Трофімова), який придбав за договором купівлі-продажу об'єкт агропромислового комплексу – державне підприємство «Сільськогосподарське підприємство ім. А. В. Трофімова», зобов'язався зробити об'єкт приватизації незбитковим. Збитковість підприємства у 2009 році становила 716 тис. грн., за 9 місяців 2010 року підприємство стало незбитковим. У 2010 році підприємство одержало 4 717,00 тис. грн. прибутку;

у Черкаській області:

покупець (ПП «Авто-ВІС»), який придбав виробничі приміщення, виконує послуги з ремонту та калібрування засобів вимірювальної техніки. Державну перевірку відремонтованих приладів здійснює ДП «Черкасистандартметрологія» на базі ПП «Авто-ВІС» на атестованих робочих місцях. На сьогодні атестовано 10 робочих місць, оснащених робочими еталонами та робочими засобами вимірювальної техніки, які дають змогу здійснювати державну перевірку засобів вимірювальної техніки безпосередньо в лабораторіях підприємства. Підприємство забезпечене необхідними нормативними документами, які регламентують методи перевірки, калібрування, ремонту засобів вимірювальної техніки. Ринок послуг охоплює Черкаську область та сягає за її межі (Кіровоградська,

Полтавська, Київська області). Підприємство співпрацює більше ніж з 300 суб'єктами підприємницької діяльності. За рік відремонтовано і перевірено майже 5 000 приладів. Вивчається попит на послуги та досліджується рівень цін. Підприємством придбано і встановлено на приватизованих площах робочий еталон об'єму газу дзвонового типу РЕОВГ для перевірки промислових лічильників газу. Це дає можливість забезпечити перевірку приладів обліку газу вищої точності, що відповідає вимогам Держстандарту України. Загальна сума капіталовкладень у нове обладнання становить 130 тис. грн. Власник уклав договір з Івано-Франківським спеціальним конструкторським бюро на модернізацію установки УПЛГ-2500 вартістю 85 680 тис. грн.

На підприємстві працює 20 кваліфікованих працівників. Працівники щорічно отримують 30-денну оплачувану відпустку та матеріальну допомогу на оздоровлення в розмірі посадового окладу, мають інші соціальні пільги. Завдяки придбанню нового обладнання планується збільшити кількість робочих місць. У планах ПП «Авто-ВІС» також створення сучасної незалежної лабораторії вимірювальної техніки та розширення сфери послуг.

Загальні питання роботи державних органів приватизації із забезпечення виконання умов продажу державного майна

Протягом I кварталу 2011 року органами приватизації забезпечено виконання вимог відповідних організаційно-розпорядчих актів щодо обсягів охоплення укладених договорів перевірками виконання їх умов та термінів передачі звітів до Фонду. Кращими регіональними відділеннями за якістю організації та здійснення контролю, звітності, відпрацювання пропозицій щодо подальшого нормативного та методологічного забезпечення є регіональні відділення Фонду по Миколаївській, Одеській, Черкаській, Тернопільській, Харківській областях, в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, Фонд майна Автономної Республіки Крим.

Департамент договірному менеджменту протягом кварталу здійснював роботу, спрямовану на вдосконалення системи контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації.

З цією метою Фонд забезпечив контроль та постійний моніторинг стану виконання умов договорів купівлі-продажу згідно з графіком. Для здійснення контролю за виконанням інвестиційних та соціальних зобов'язань залучалися представники профспілкових організацій.

З метою приведення нормативної бази у відповідність до вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» від 22.12.10 № 2850-VII зазначеним Департаментом підготовлено наказ Фонду «Про внесення змін до типових актів перевірки виконання умов договорів купівлі-продажу» від 15.03.11 № 350.

Інформація про результати роботи державних органів приватизації з питань контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу, проблемних питань та шляхів їх вирішення висвітлюється в засобах масової інформації (Державний інформаційний бюлетень про приватизацію), розміщується на сайті Фонду (рубрика «Договірний менеджмент»), що забезпечує прозорість та відкритість проведення приватизаційних процесів.

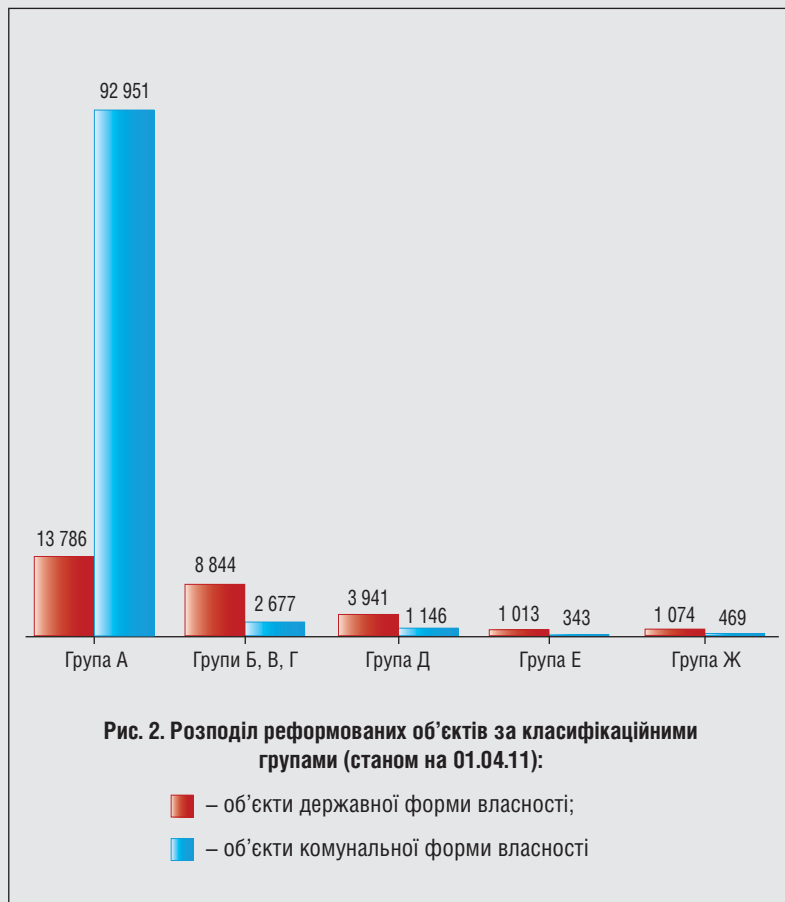
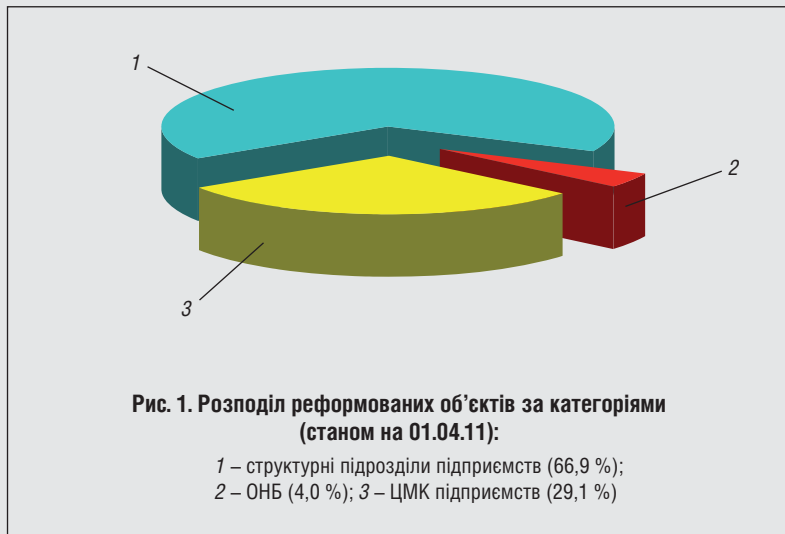
ІНФОРМАЦІЯ щодо реформування відносин власності в Україні за I квартал 2011 року

За даними відомчої звітності з питань приватизації за формою № 1-приватизація «Інформація про приватизацію майна підприємства, установи, організації», затвердженою наказом ФДМУ від 10.07.06 № 1067 «Про затвердження форми звітності № 1-приватизація, додатка до форми звітності № 1-приватизація та Інструкції щодо їх заповнення»* та зареєстрованою в Мін'юсті 26.07.06 за № 873/12747 (зі змінами, внесеними наказом ФДМУ від 05.03.08 № 262 «Про внесення змін до наказу Фонду державного майна України від 10.07.06 № 1067», зареєстрованим у Мін'юсті 19.03.08 за № 228/14919**), з початку процесу приватизації станом на 01.04.11 реформовано 126 244 об'єкти, з яких більше ніж три чверті (97 586 об'єктів) належали до комунальної форми власності, решта (28 658 об'єктів) – до державної.

Розподіл реформованих об'єктів за категоріями показаний на рис. 1, за класифікаційними групами – на рис. 2.

Переважна більшість об'єктів (84,6 %) належить до групи А, інші об'єкти – до груп Б, В, Г (9,1 %), Д (4,0 %), Ж (1,2 %) та Е (1,1 %). За регіональним розподілом значна кількість об'єктів групи А була зосереджена в Донецькій (11 444 об'єкти), Львівській (11 000), Дніпропетровській (6 884), Харківській (6 150) областях та м. Києві (12 114 об'єктів). За групами Б, В, Г більшість реформованих об'єктів зосереджувалася в Донецькій (957), Дніпропетровській (784), Харківській (681), Луганській (616), Одеській (597), Київській (584) областях та м. Києві (689 об'єктів).

Приватизація майна підприємств, установ, організацій здійснювалася

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2006, № 10, с. 47 – 55. – Прим. ред.

** Там само, 2008, № 5, с. 45. – Прим. ред.

в основному шляхом викупу (понад 52 %).

Розподіл об'єктів за способами приватизації наведено в табл. 1.

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за формами власності до приватизації наведено в табл. 2.

Питома вага реформованих об'єктів державної форми власності перевищує середній показник по державі (22,70 %) у Вінницькій (42,95 %), Житомирській (42,14 %), Чернігівській (38,11 %), Рівненській (37,34 %), Київській (34,34 %), Донецькій (31,94 %), Черкаській (31,80 %) та Луганській (29,93 %) областях. Питома вага реформованих об'єктів комунальної форми власності перевищує середній показник по Україні (77,30 %) в Автономній Республіці Крим (94,30 %), м. Києві (91,36 %), Івано-Франківській (88,88 %), Львівській (87,11 %), Закарпатській (85,98 %) та Чернівецькій (83,97 %) областях.

За видами економічної діяльності процесом приватизації найбільше охоплені ЦМК підприємств торгівлі, побутових виробів та предметів особистого вжитку, промисловості, з надання комунальних та індивідуальних послуг.

За I квартал 2011 року в процесі приватизації змінили форму власності 358 об'єктів (державної – 50, комунальної – 308).

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за формами власності до приватизації за I квартал 2011 року наведено в табл. 3, за категоріями – на рис. 3.

У звітному періоді за класифікаційними групами реформовані об'єкти розподілялися так: А – 91,62 %; Д – 3,91 %; Е – 0,84 %; Ж – 2,79 %; В, Г – 0,84 %.

За регіональною ознакою найбільше об'єктів групи А реформовано в Донецькій (37), Луганській (33), Львівській (32), Миколаївській (29)

* Дані наведені з урахуванням вилучення об'єктів, щодо яких, за інформацією ФДМУ, регіональних відділень ФДМУ, Фонду майна Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, розірвано договори купівлі-продажу станом на 01.04.11.

Таблиця 1

**Розподіл об'єктів за способами приватизації
(станом на 01.04.11)***

Спосіб приватизації	Усього об'єктів	% загальної кількості
Викуп об'єкта приватизації	65 996	52,28
Викуп за альтернативним планом приватизації	457	0,36
Викуп майна, зданого в оренду з правом викупу	22 701	17,98
Продаж на аукціоні	18 858	14,94
Продаж за некомерційним конкурсом	2 497	1,98
Продаж за комерційним конкурсом	5 155	4,08
Продаж акцій ВАТ	10 580	8,38
Разом...	126 244	100,0

Таблиця 2

**Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за формами
власності до приватизації (станом на 01.04.11)**

Регіон	Усього об'єктів	Форма власності			
		державна		комунальна	
		Усього об'єктів	% загальної кількості	Усього об'єктів	% загальної кількості
Автономна Республіка Крим	6 825	389	5,70	6 436	94,30
Область:					
Вінницька	2 845	1 222	42,95	1 623	57,05
Волинська	2 612	693	26,53	1 919	73,47
Дніпропетровська	7 950	1 835	23,08	6 115	76,92
Донецька	12 985	4 147	31,94	8 838	68,06
Житомирська	2 938	1 238	42,14	1 700	57,86
Закарпатська	2 960	415	14,02	2 545	85,98
Запорізька	5 431	1 323	24,36	4 108	75,64
Івано-Франківська	4 327	481	11,12	3 846	88,88
Київська	3 145	1 080	34,34	2 065	65,66
Кіровоградська	2 620	685	26,15	1 935	73,85
Луганська	5 557	1 663	29,93	3 894	70,07
Львівська	12 175	1 569	12,89	10 606	87,11
Миколаївська	3 884	1 102	28,37	2 782	71,63
Одеська	4 962	1 461	29,44	3 501	70,56
Полтавська	3 244	877	27,03	2 367	72,97
Рівненська	2 282	852	37,34	1 430	62,66
Сумська	3 051	854	27,99	2 197	72,01
Тернопільська	3 107	757	24,36	2 350	75,64
Харківська	7 242	1 598	22,07	5 644	77,93
Херсонська	2 436	568	23,32	1 868	76,68
Хмельницька	2 480	586	23,63	1 894	76,37
Черкаська	2 494	793	31,80	1 701	68,20
Чернівецька	3 088	495	16,03	2 593	83,97
Чернігівська	1 703	649	38,11	1 054	61,89
м. Київ	13 103	1 132	8,64	11 971	91,36
м. Севастополь	798	194	24,31	604	75,69
Разом...	126 244	28 658	22,70	97 586	77,30

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за формами власності до приватизації (за I квартал 2011 року)

Таблиця 3

Регіон	Усього об'єктів	Форма власності			
		державна		комунальна	
		Усього об'єктів	% загальної кількості	Усього об'єктів	% загальної кількості
Автономна Республіка Крим	27	2	7,41	25	92,59
Область:					
Вінницька	4	3	75,00	1	25,00
Волинська	3	2	66,67	1	33,33
Дніпропетровська	13	2	15,38	11	84,62
Донецька	39	2	5,13	37	94,87
Житомирська	17	0	0,00	17	100,00
Закарпатська	9	3	33,33	6	66,67
Запорізька	14	2	14,29	12	85,71
Івано-Франківська	7	0	0,00	7	100,00
Київська	1	1	100,00	0	0,00
Кіровоградська	6	0	0,00	6	100,00
Луганська	33	1	3,03	32	96,97
Львівська	36	6	16,67	30	83,33
Миколаївська	32	4	12,50	28	87,50
Одеська	5	1	20,00	4	80,00
Полтавська	7	3	42,86	4	57,14
Рівненська	6	3	50,00	3	50,00
Сумська	12	0	0,00	12	100,00
Тернопільська	7	0	0,00	7	100,00
Харківська	25	1	4,00	24	96,00
Херсонська	7	0	0,00	7	100,00
Хмельницька	4	0	0,00	4	100,00
Черкаська	2	1	50,00	1	50,00
Чернівецька	1	0	0,00	1	100,00
Чернігівська	7	1	14,29	6	85,71
м. Київ	7	6	85,71	1	14,29
м. Севастополь	27	6	22,22	21	77,78
Разом...	358	50	13,97	308	86,03

областях, Автономній Республіці Крим (27) та м. Севастополі (25).

Об'єкти групи А комунальної форми власності, які становлять 97,7 % загальної кількості об'єктів цієї класифікаційної групи, реформовані переважно шляхом викупу (68,77 %) та викупу майна, зданого в оренду (17,61 %), на аукціонах продано 9,3 %, реформування решти об'єктів здійснено іншими способами.

Об'єкти групи А державної форми власності приватизовано в основному шляхом викупу (48,15 %) та продажу на аукціоні (44,44 %), решту – на конкурсних засадах та шляхом викупу майна, зданого в оренду.

Переважну кількість об'єктів групи Д як державної, так і комунальної форми власності продано на аукціонах (7) та шляхом викупу (6).

Наведені дані свідчать, що частіше об'єктами приватизації стають структурні підрозділи підприємств, здебільшого приміщення, будівлі та споруди, які належать до об'єктів групи А (91,6 %).

Серед способів приватизації протягом I кварталу 2011 року найпоширенішими були викуп, викуп майна, зданого в оренду, та продаж на аукціоні – відповідно 65,08 %, 15,36 % та 13,97 % загальної кількості реформованих об'єктів по Україні.

Приватизація державного та комунального майна в I кварталі 2011 року здійснювалася виключно за грошові кошти. За договорами купівлі-продажу від продажу об'єктів комунальної форми власності до відповідних місцевих бюджетів має надійти майже 92,3 млн грн. Від продажу об'єктів малої приватизації (груп А, Д, Е, Ж) державної форми власності за договорами купівлі-продажу до Державного бюджету України має надійти більше ніж 342,3 млн грн. Сумарна номінальна вартість статутних фондів об'єктів великої приватизації, які у звітному періоді змінили державну форму власності, становить 19,3 млн грн.

Відділ статистичної звітності та моніторингу роздержавлення власності Департаменту інформаційних технологій, моніторингу та прогнозування ФДМУ

Продовжуємо розпочату в № 5 Бюлетеня тему використання водних об'єктів. Оренда є одним із дієвих механізмів управління державною власністю та джерелом поповнення державного бюджету. Проте стабільність орендних відносин залежить від урегульованості норм чинного законодавства та дотримання цих норм суб'єктами оренди.

На сьогодні оренда водних об'єктів є проблемним питанням, що потребує вирішення шляхом внесення змін до законодавства.

Автор статті здійснює аналіз особливостей чинного законодавства та механізмів передачі водних об'єктів (ставків) у користування на умовах оренди.

Рибницький ставок – водний об'єкт чи гідроспоруда?

Тетяна СТЕПУРА

перший заступник начальника
РВ ФДМУ по Житомирській області

16

Водні об'єкти, розташовані на території України, є національним надбанням, природним ресурсом країни, що забезпечує її економічний розвиток і соціальний добробут населення.

Поняття водного об'єкта розкрито у ст. 1 Водного кодексу України (ВКУ) від 06.06.95 (зі змінами та доповненнями). Водний об'єкт — природний або створений штучно елемент довкілля, в якому зосереджуються води. Усі водні об'єкти складають водний фонд України (ст. 3 ВКУ).

До водного фонду України належать, зокрема, поверхневі води – природні водойми (озера), водотоки (річки, струмки), штучні водойми (водосховища, ставки і канали) тощо. Згідно зі ст. 3 ВКУ **ставок** – це штучно створена водойма об'ємом не більше 1 млн м³. У свою чергу, водойма – це безстічний або зі сповільненим стоком водний об'єкт.

Водні об'єкти мають загальнодержавне або місцеве значення. До водних об'єктів загальнодержавного значення, зокрема, належать поверхневі води, а також їх притоки, що знаходяться і використовуються на території більше ніж однієї області. До водних об'єктів місцевого значення належать поверхневі води, що знаходяться і використовуються в межах однієї області.

Правовий режим користування водними об'єктами регулюється ВКУ, Земельним кодексом України (ЗКУ), а також законами України «Про оренду

землі» від 06.10.98 № 161-XIV (зі змінами) та «Про охорону навколишнього середовища» від 25.06.91 № 1264-XII (зі змінами) (оскільки земля і води одночасно є об'єктами природокористування і виступають предметом екологічних відносин), іншими нормативно-правовими актами.

Автор статті досліджує та розширює поняття ставка і з'ясовує, які види цивільно-правових угод щодо ставка (у нашому випадку договори оренди) можливо укласти. З цієї метою проаналізовані особливості чинного цивільного, водного та земельного законодавства.

Наразі діють загальні та спеціальні норми ЗКУ та ВКУ, які регулюють оренду водних об'єктів. Так, спеціальною нормою можна вважати ст. 51 ВКУ, яка встановлює порядок і вимоги до способу використання водних об'єктів на правах оренди. Водні об'єкти (або їх частини) місцевого значення, а також ставки, що знаходяться в басейнах річок загальнодержавного значення, можуть надаватися водокористувачам лише для риборозведення, виробництва сільськогосподарської і промислової продукції, а також у лікувальних або оздоровчих цілях.

Перелік річок та водойм, що належать до *водних об'єктів місцевого значення*, затверджено наказом Держводгоспу від 03.06.97 № 41. Цей перелік охоплює лише річки та водойми Одеської, Миколаївської, Херсонської,

Запорізької, Донецької областей та Автономної Республіки Крим. Очевидно, в інших областях України знаходяться водні об'єкти виключно загальнодержавного значення. З огляду на це норма ст. 5 ВКУ щодо об'єктів місцевого значення для областей, які не увійшли до переліку, скоріш за все не працює.

Стосовно оренди водних об'єктів загальнодержавного значення встановлена можливість передачі в користування тільки ставків у басейнах річок загальнодержавного значення. Озера та водосховища як об'єкти оренди у ВКУ не зазначені. Крім ВКУ, обмеження щодо оренди водних об'єктів та їх майна встановлені іншими нормативно-правовими актами, мова про які піде далі.

Орендодавцями водних об'єктів місцевого значення є Верховна Рада Автономної Республіки Крим і обласні ради. Окремі повноваження щодо надання в оренду цих об'єктів можуть бути передані відповідним органам виконавчої влади на місцях чи іншим державним органам.

Орендодавцями водних об'єктів загальнодержавного значення є Кабінет Міністрів України та місцеві державні адміністрації. Розподіл повноважень щодо передачі в користування цих об'єктів визначається Кабінетом Міністрів України згідно з ВКУ та іншими законодавчими актами. Проте дотепер такий розподіл не здійснено, а також не узгоджено, хто є орендодавцями водних об'єктів загальнодержавного значення.

Право водокористування на умовах оренди оформляється договором, погодженим з державними органами охорони навколишнього природного середовища та водного господарства. Умови, строки оренди і розмір збору за оренду водних об'єктів визначаються в договорі оренди за згодою сторін.

Згідно зі ст. 85 ВКУ порядок надання земель водного фонду в користування та припинення права користування ними встановлюється земельним законодавством. Відповідно до ст. 58 ЗКУ до земель водного фонду, зокрема, належать землі, зайняті:

морями, річками, озерами, водосховищами, іншими водними об'єктами, болотами, а також островами, не зайнятими лісами;

гідротехнічними, іншими водогосподарськими спорудами та каналами, а також землі, виділені під смуги відведення для них.

Землі водного фонду можуть перебувати в державній, комунальній та приватній власності (ст. 59 ЗКУ). Громадянам та юридичним особам за рішенням органів виконавчої влади та місцевого самоврядування можуть безоплатно передаватись у власність замкнені природні водойми загальною площею до 3 га. Власники на своїх земельних ділянках можуть у встановленому порядку створювати рибогосподарські, протиерозійні та інші штучні водойми.

Слід зауважити, що водні об'єкти є виключно власністю народу України і надаються тільки в користування (ст. 6 ВКУ). Таким чином, спостерігається неврегульованість права власності на водні об'єкти та землю, на якій вони розташовані, що зумовлює існування випадків, коли вода і земля під нею (див. ст. 58 ЗКУ) передаються в користування різним господарюючим суб'єктам.

Громадянам та юридичним особам органами виконавчої влади та місцевого самоврядування із земель водного фонду можуть передаватись на умовах оренди земельні ділянки прибережних захисних смуг, смуг відведення і берегових смуг водних шляхів, а також озера, водосховища, інші водойми, болота та острови для сінокошіння, рибогосподарських потреб, культурно-оздоровчих, рекреаційних, спортивних і туристичних цілей, проведення науково-дослідних робіт тощо. Перелік дозволених видів використання земельних ділянок водних об'єктів у ЗКУ дещо ширший, ніж у ВКУ. Так, норми ВКУ не передбачають передачу водних об'єктів в оренду для спортивних, туристичних, рекреаційних цілей.

Порядок користування землями водного фонду визначено постановою Кабінету Міністрів України від 13.05.96 № 502. Право користування земельною ділянкою на землях водного фонду виникає після встановлення меж ділянки в натурі (на місцевості) і отримання документа, що посвідчує це право.

Відповідно до ст. 68 ВКУ водокористувачі, яким надано в користування рибогосподарські водні об'єкти, зобов'язані здійснювати заходи, що за-

безпечують поліпшення екологічного стану водних об'єктів і умов відтворення рибних запасів, а також утримувати в належному санітарному стані прибережні захисні смуги в місцях вилову риби. Отже, під час надання водного об'єкта, зокрема ставка, в користування потрібно враховувати всі складові об'єкта оренди: земельну ділянку, на якій розміщується ставок, прибережні захисні смуги, гідротехнічні та інші водогосподарські споруди.

Проте й дотепер не відпрацьований та не прийнятий єдиний механізм використання водних об'єктів загальнодержавного та місцевого значення на правах оренди. З цієї метою розпорядженнями голів обласних державних адміністрацій були затверджені порядки надання водних об'єктів (їх частин) загальнодержавного значення в користування на умовах оренди. Орендодавцями водних об'єктів згідно з розпорядженнями були обласні державні адміністрації. Водні об'єкти (ставки) надавалися в оренду тим юридичним та фізичним особам, які одержали в оренду землі водного фонду (на яких знаходиться водний об'єкт) відповідно до чинного земельного законодавства без права передачі цих повноважень іншим юридичним або фізичним особам. Щодо гідроспоруд застосовувався підхід, згідно з яким договір оренди водного об'єкта мав автоматично враховувати все майно, що використовувалося на водних об'єктах, у тому числі й гідроспоруди. Орендарю могло бути рекомендовано укласти договір користування гідроспорудою (якщо наявний її власник).

Проблеми з передачею ставків в оренду пов'язані передусім із неузгодженістю та суперечністю норм чинного водного і земельного законодавства. У ст. 51 ВКУ, яка регулює відносини, пов'язані з використанням водних об'єктів на правах оренди, немає відповідей на ключові запитання:

ставок як об'єкт оренди – це плесо*, нерухоме майно, що обліковується на баланс підприємства як основні засоби (споруди), або єдиний майновий комплекс із завершеним циклом виробництва;

хто є орендодавцем об'єктів загальнодержавного значення;

чи є одним і тим самим збір за оренду водних об'єктів та орендна пла-

* Плесо – поверхня води. – Прим. ред.

та. Якщо так, то де зазначено механізм розрахунку.

Щоб дати відповідь на ці запитання, потрібно чітко сформулювати саме поняття ставка. Визначення, наведене у ст. 1 ВКУ, є вузьким та не враховує особливості господарської діяльності, адже ставок побудовано спеціально за допомогою гідротехнічних та інших споруд для створення запасу води з метою різного використання. Свого часу багато сільськогосподарських та інших підприємств будували штучні водойми (ставки) для зволоження, зрошення земель, господарсько-побутових цілей та рибиництва. Рибиництво є найбільш поширеним видом господарської діяльності, яке віднесене до сільськогосподарського виробництва.

Рибиницький ставок – це комплекс гідротехнічних та водогосподарських споруд, які зазначені у водогосподарському паспорті, разом із наданою земельною ділянкою, тому, на думку автора, ставок можна вважати капітальними витратами (витрати на зміну рельєфу, розміщення інженерної інфраструктури, поліпшення ґрунтів – засівання ложа ставків культурами для сівозміни тощо), що обліковуються на балансі як необоротні активи.

За даними бухгалтерського обліку, вартість гідротехнічних споруд та земельних ділянок під водними об'єктами в рибиництві становить близько 90 % вартості основних засобів. Відповідно до стандартів бухгалтерського обліку гідротехнічні споруди класифікуються за групою 3 – будинки, споруди та передавальні пристрої (ст. 145.1 Податкового кодексу України (ПКУ) від 02.12.10). Поняття гідротехнічної споруди визначено Методикою обстеження і паспортизації гідротехнічних споруд систем гідравлічного вилучення та складування промислових відходів та хвостів (далі – Методика), затвердженою наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 19.12.95 № 252, Правилами технічної експлуатації річкових портових гідротехнічних споруд, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 29.03.04 № 251, СНиП 2.06.01-86 «Гидротехнические сооружения. Основные положения проектирования».

Гідротехнічні споруди – споруди для використання водних ресурсів, а також боротьби зі шкідливим впливом вод: греблі й дамби різного призначення та їх конструктивні елементи; водоскиди, водоспуски, споруди водовідведення – тонелі, канали, труби, лотки; регуляційні споруди, накопичувачі промислових відходів, ставки, відкриті водозабори, гідромеханічне та механічне обладнання, призначене для нормального функціонування споруд.

За Цивільним кодексом України (ст. 331, ст. 376) споруди є нерухомим майном, за Національним стандартом № 2 «Оцінка нерухомого майна» (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.04 № 1442) **споруди** – це земельні поліпшення, що не належать до будівель та приміщень, призначені для виконання спеціальних технічних функцій (дамби, тонелі, естакади, мости тощо). Таке саме визначення й у новому ПКУ (ст. 14.1.238), в якому не наведено визначення окремих видів споруд. Безперечно, гідротехнічні споруди належать до складу нерухомого майна та нерозривно пов'язані із земельною ділянкою, ці споруди не можна перемістити без їх знецінення та зміни призначення.

З метою формування єдиного підходу до надання в оренду ставків для риборозведення потрібно врахувати вимоги ЗКУ. Відповідно до вимог ЗКУ передача в оренду земельних ділянок, що перебувають у державній або комунальній власності, здійснюється шляхом проведення земельних торгів (ст. 124) – аукціонів (ст. 135). Земельні ділянки державної чи комунальної власності, у тому числі з розташованими на них об'єктами нерухомого майна державної або комунальної власності, або права на них (зокрема, право оренди, суперфіцій, емфітевізис), підлягають продажу окремими лотами на конкурентних засадах (земельних торгах). Отже, для отримання права оренди потрібно пройти процедуру аукціону, за результатами якого укладається договір купівлі-продажу права оренди земельної ділянки. Земельні торги не проводяться у випадку, якщо на земельних ділянках розташовані об'єкти нерухомого майна (будівлі, споруди), що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб (ч. 2 ст. 134 ЗКУ). Таким чином, набуття прав на земельні

ділянки водного фонду залежить від наявності оформлених прав власності на гідротехнічні споруди.

Згідно з наказом Міністерства юстиції України «Про затвердження Методичних рекомендацій стосовно визначення нерухомого майна, що знаходиться на земельних ділянках, право власності на які підлягає державній реєстрації» (далі – Методичні рекомендації) від 14.04.09 № 660/5 права власності на водні об'єкти не підлягають державній реєстрації, оскільки ст. 373 ЦКУ та ст. 79 ЗКУ встановлено, що право власності на земельну ділянку поширюється на поверхневий (ґрунтовий) шар у межах цієї ділянки та на водні об'єкти, які на ній знаходяться. Відповідно до Методичних рекомендацій лише дамба належить до гідротехнічних споруд (згідно з Методикою). Відповідно дамба є нерухомим майном, оскільки нерозривно пов'язана із землею, її переміщення в інше місце може призвести до надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру. Твердження, що лише дамба з усіх споруд, які входять до складу водного об'єкта, є нерухомим майном, мабуть, склалося під впливом Національного стандарту № 2, що наводить перелік споруд: дамби, тонелі, естакади, мости тощо. Міністерство юстиції України рекомендує реєструвати права власності тільки на дамбу. Можливо, на думку міністерства, дамба є головною річчю*, а інші гідроспоруди, що призначені для обслуговування головної річчї і пов'язані з нею спільним призначенням, є її належністю. У цьому разі в розділі «Опис нерухомого майна» витягу про реєстрацію прав власності на головну річ (дамбу) має міститись інформація про належні їй річчї. Проте в кожному випадку потрібно з'ясувати, чи є споруда самостійним нерухомим майном. Це можна здійснити лише після проведення технічної інвентаризації споруди.

Передача в оренду гідротехнічних споруд ставків, які є державним нерухомим майном, здійснюється відповідно до вимог ЦКУ та ГКУ, а також Закону України «Про оренду державного та комунального майна» (далі – Закон про оренду). Відповідно до ст. 287 ГКУ та ст. 5 Закону про оренду орендодавцем державного нерухомого майна є Фонд державного майна України та

* Згідно з термінологією ЦКУ (ст. 186). – Прим. ред.

його регіональні відділення, відповідно до ст. 9 Закону про оренду передача в оренду здійснюється на конкурсних засадах.

Спеціальна норма ВКУ (ст. 51) не містить положень про конкурсний відбір водокористувачів, яким будуть передаватися в оренду водні об'єкти.

Таким чином, щоб передати рибницький ставок, що знаходиться в басейні річок загальнодержавного значення, в користування на умовах оренди потрібно:

1. Укласти **договір оренди нерухомого майна** – гідротехнічної споруди з Фондом державного майна України або його регіональним відділенням. При цьому слід урахувати, що згідно із законодавством не можна передавати в оренду водосховища і водогосподарські канали комплексного призначення, міжгосподарські меліоративні канали, гідротехнічні захисні споруди. З огляду на це до переліку документів, що обов'язково надаються під час подання заяви про оренду, потрібно додати паспорт водного об'єкта, в якому зазначені основні технічні параметри гідротехнічних та інших водогосподарських споруд; паспорт гідротехнічної споруди; акт обстеження гідроспоруди з висновком про те, що вона не є захисною; акт обстеження водного об'єкта з висновками про те, що водний об'єкт (ставок) належить до об'єктів загальнодержавного значення, не належить до об'єктів інфраструктури міжгосподарської меліоративної системи та не побудований на її каналах, а також висновок про можливість використання ставка у цілях, визначених законодавством; інші документи залежно від конкретного випадку.

Передача в оренду нерухомого майна здійснюється на конкурсних засадах, розмір орендної плати визначається шляхом незалежної оцінки на підставі ринкової вартості. Проблеми, що виникають під час оцінки гідротехнічної споруди ставка, пов'язані з неузгодженнями та суперечностями в законодавстві, про які йшлося вище. За відсутності чітко сформульованих понять для визначення активів у рибництві поняття об'єкта оцінки трактують по-різному, внаслідок чого застосовують різні підходи до оцінки таких об'єктів. Це може призвести до хибної оцінки або до невідповідності оцінки її

меті. Потрібно зауважити, що орендна плата за користування гідроспорудами надходить до Державного бюджету України.

2. Укласти **договір оренди земельної ділянки водного фонду** з органами місцевого самоврядування або районної державної адміністрації (залежно від розташування земельної ділянки – в межах населеного пункту або за його межами). Орендна плата розраховується на підставі нормативної грошової оцінки земельних ділянок та надходить до місцевого бюджету.

3. Укласти **договір на право водокористування на умовах оренди** (договір оренди водного об'єкта) з Кабінетом Міністрів України або місцевими державними адміністраціями. Цей договір погоджується з органами охорони навколишнього природного середовища та водного господарства. Методика розрахунку плати за використання одиниці площі водойми не розроблялася, тому розмір такої плати встановлюється орендодавцем. Для укладення договору орендарю потрібно отримати дозвіл на спеціальне водокористування. У подальшому орендар сплачуватиме збір за спеціальне використання води. З метою дотримання вимог ведення рибного господарства і здійснення рибальства орендар має враховувати положення Тимчасового порядку ведення рибного господарства і здійснення рибальства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.96 № 1192. Плата за користування водним об'єктом надходить до Державного бюджету України.

Таким чином, для трьох складових одного й того самого об'єкта (гідроспоруди ставка, земельної ділянки та водойми) користувачу потрібно укласти три договори оренди з різними державними структурами. Через відсутність чіткої системи передачі в оренду водних об'єктів, суперечностей у законодавстві наразі орендар змушений проходити довгу і обтяжливу процедуру, щоб узаконити господарську діяльність на водному об'єкті.

Питання оренди водних об'єктів залишається неврегульованим з часу прийняття змін до ВКУ в 2000 році. Це призводить до безсистемного надання в оренду водних об'єктів окремими районними державними адміністраціями, виникнення конфліктних ситуацій

між суб'єктами господарювання, органами виконавчої влади та місцевого самоврядування. Питання оренди водних об'єктів не може бути вирішено на рівні обласних чи районних державних адміністрацій. Проте існували альтернативні варіанти розв'язання цієї проблеми. Пропонувалося укласти договори оренди водних об'єктів аналогічно до договорів оренди земель водного фонду та керуватися виключно ЗКУ. Законопроект № 2634 (зміни до ВКУ), прийнятий у першому читанні в 2009 році, пропонує визначити **водний об'єкт** як елемент довкілля, що включає в себе не лише воду, але й дно під водою. З огляду на це водний об'єкт потрібно розглядати як цілісний комплекс, що передається в оренду (водний об'єкт, землі, зайняті прибережними захисними смугами, та землі, зайняті гідротехнічними й іншими водогосподарськими спорудами) на конкурсних засадах за єдиним договором оренди. Питання про орендодавця водних об'єктів пропонується вирішувати шляхом розмежування повноважень: районні державні адміністрації можуть бути орендодавцями ставків, що знаходяться у басейнах річок загальнодержавного значення об'ємом, що не перевищує 500 тис. м³, обласні державні адміністрації – ставків об'ємом, що перевищує 500 тис. м³, центральний орган виконавчої влади з питань водного господарства (або Кабінет Міністрів України) – водосховищ на малих та середніх річках загальнодержавного значення об'ємом не більше 5 млн м³. Питання стосовно нерухомого майна споруди (гідроспоруди) водного об'єкта в законопроекті не розглядаються. Коло замкнулося: водойми не можуть функціонувати без гідроспоруд, гідроспоруди нічого не варті без водойм. Для всіх очевидно, що розділяти дамбу і воду – нонсенс, але продовжують це робити. Таким чином, замість урегулювання ситуації спостерігається її загострення.

На думку автора, Фонд державного майна України може зробити свій внесок у розв'язання цієї проблеми.

Міжнародний досвід участі іноземних інвесторів у приватизації

Оксана СИРОТА

заступник начальника відділу організації виконання програмних документів ФДМУ

20

У країнах з трансформаційною економікою поняття «інвестиційна привабливість» звичайно пов'язується з приватизаційними заходами, розвитком приватного сектору, закріпленням прав власності. Міжнародна практика свідчить про те, що країнам, які активно запровадили заходи, спрямовані на приватне підприємництво та залучення інвестиційних ресурсів, у тому числі іноземних, достатньо було 8 – 10 років, щоб відновити свій економічний потенціал. Стимування приватизаційних процесів чи їх переобтяженість політичними міркуваннями призводять, навпаки, до вимивання інвестиційних ресурсів, старіння та розвалу наявної інфраструктури. Успіх приватизації в поєднанні з припливом інвестиційних капіталів дає змогу країні у відносно стислі терміни зайняти більш вигідну економічну нішу у світогосподарському середовищі [1].

За розрахунками міжнародних експертів, приватизація державної власності на суму, еквівалентну 1 % внутрішнього валового продукту, сприяє прискоренню темпів економічного зростання країни на

0,5 відсоткових пункта (вп) у рік приватизації та на 0,4 вп – наступного року [2].

Спостерігається взаємозалежність приватизації та інвестицій. Підприємства з іноземними інвестиціями або підприємства, власниками яких є іноземці, зазвичай, краще вписуються в міжнародний економічний простір, мають краще технологічне забезпечення, що надає технологічні переваги (в тому числі за рахунок використання ресурсів материнських компаній) над підприємствами з виключно національним капіталом.

Україна має потенціал, щоб стати однією з провідних країн із залучення іноземних інвестицій. Цьому сприяє і великий внутрішній ринок, і кваліфікована та водночас дешева робоча сила, і значний науково-технічний потенціал.

На відміну від постсоціалістичних країн Східної Європи Україна на початку реформування економіки не скористалася можливістю шляхом приватизації масово залучити в свою економіку іноземний капітал. Через особливі стартові умови порівняно з іншими країнами Україна виявилася непривабливою для іноземних інвесторів. Так, у 1998 році (рік завершення масової приватизації) Україною було одержано лише 40 дол. іноземних інвестицій на душу населення, тоді як Угорщиною – 1 750 дол., Болгарією – 140 дол.

Програмою економічних реформ на 2010 – 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» передбачено збереження в державній власності лише тих об'єктів, які забезпечують виконання державою своїх основних функцій і гарантують національну й економічну безпеку [3]. Поряд із цим умови та способи приватизації об'єктів стратегічних галузей визначатимуться галузевими програмами реформування й розвитку, розроблення яких здійснюватиметься найближчим часом. З огляду на це питання участі в приватизації іноземних інвесторів набуде особливої актуальності.

Під час вирішення завдань з приватизації стратегічних галузей доцільно спиратися на позитивний світовий досвід

розвинених країн щодо застосування механізмів залучення іноземних інвестицій. Такий досвід допоможе вибрати оптимальні шляхи приватизації зазначених об'єктів в Україні та запобігти певним загрозам, що виникають під час їх приватизації.

Першою серед колишніх соціалістичних країн, яка відмовилася від державного контролю над стратегічними галузями та підприємствами, була Угорщина. У країні з 1995 року розпочався продаж стратегічних підприємств. Відповідно до Закону «Про реалізацію підприємницького майна, що перебуває в державній власності» під час приватизації зазначених підприємств передбачалось обов'язкове залучення міжнародного капіталу з орієнтацією на стратегічних (професійних) інвесторів. У результаті цього з 1990 до 1999 років в Угорщину залучено від 2/3 до 3/4 іноземного капіталу саме шляхом приватизації. У 2000 році в сумарному капіталі підприємств з часткою іноземного капіталу ця частка становила вже 85 % (у 1989 році – 24,1 %). Це, в основному, був транснаціональний капітал. Із 100 найбільших транснаціональних корпорацій світу 76 функціонують в Угорщині, їх частка у 2000 році становила близько 75 – 80 % іноземних інвестицій [4].

Усупереч прогнозам про поглинання національної економіки транснаціональними корпораціями (та використання ними ресурсів країни для виробництва, які розвинуті країни не хочуть мати на своїх територіях) в економіці Угорщини частка продукції, виробництва якої ґрунтується на некваліфікованій робочій силі, значно скоротилася. Швидкі структурні зміни сприяли підвищенню конкурентоспроможності угорських підприємств на макрорівні – збільшенню доходів від експорту та економічному зростанню. Досить стрімкий вихід Угорщини на європейський ринок є результатом реструктуризації, що здійснювалася іноземними філіалами в межах стратегії завоювання ринків [1].

У Німеччині участь іноземних інвесторів у приватизації обмежена поняттям «сфера національних інтересів»,

під яким мається на увазі виробництво зброї. Державному регулюванню підлягає придбання пакетів акцій, розмір яких перевищує 25 % статутного капіталу. Покупець має отримати спеціальний дозвіл уряду. Списки об'єктів, що потребують отримання дозволу, не складаються; щодо кожного об'єкта рішення ухвалюються окремо.

В Іспанії визначено перелік галузей, в яких підприємства віднесені до категорії «спеціального режиму». Це державні та приватні компанії, що провадять діяльність у сфері телебачення та грального бізнесу, вироблення електроенергії, нафтопереробки та телекомунікацій, виробництва і продажу зброї, боеприпасів, вибухових речовин, авіаційного транспорту, видобутку деяких корисних копалин.

У цих стратегічних галузях існують певні вимоги щодо можливості залучення іноземного капіталу:

капітали з країн – не членів ЄС залучаються лише згідно зі спеціальним рішенням ради міністрів. Більш жорсткі вимоги до воєнних виробництв, телекомунікацій, радіо- і телебачення. У цьому випадку питання про залучення капіталу з будь-якої країни виносяться на обговорення уряду;

пайова участь капіталу з країн – не членів ЄС має обмеження. Так, розмір капіталу, що належить одному інвестору, не може перевищувати 5 %. Крім того, вкладений капітал не дає права іноземному інвестору брати участь в управлінні стратегічним підприємством.

В Японії обмеження для іноземних інвесторів з міркувань національної безпеки введено у галузях: виробництва зброї і вибухових речовин, біохімічних препаратів, освоєння космосу, постачання електроенергії, газу, води, тепла, залізничного транспорту, пасажирських перевезень, зв'язку, мовлення, засобів охорони та сигналізації, в атомній енергетиці та авіаційній промисловості.

В окремих галузях існують спеціальні обмеження щодо частки у статутних капіталах та участі в управлінні іноземних осіб. Так, в авіаційній промисловості та галузі повітряних перевезень іноземні підприємці не можуть володіти більш як третьою японських компаній, кількість іноземців в органах управління компаніями також не може перевищувати третини.

У США Комітет з іноземних інвестицій може надавати дозвіл закордонним інвесторам на придбання значного пакета акцій американської компанії в певних секторах економіки. До складу комітету входять міністр фінансів, міністр безпеки та оборони, представники національ-

ної розвідки США. В американському законодавстві не існує поняття «стратегічне підприємство», але є особливий підхід у двох сферах економіки:

ключовій інфраструктурі, до якої належать атомні електростанції, водні ресурси, деякі види транспорту тощо;

бізнесі, який належить до специфічної категорії «національної безпеки» [4].

Протягом останніх двох десятиріч Китай є незаперечним лідером залучення прямих іноземних інвестицій. Відповідно до законодавства всі об'єкти інвестування Китаю поділяються на чотири групи: пріоритетні, дозволені, обмежувальні, заборонені. У 75 галузях, зокрема таких, як АПК; видобуток вольфраму, молібдену, золота, срібла, платини; виробництво окремих медикаментів; міжнародні автомобільні, залізничні та авіаперевезення; телекомунікаційні послуги; страховий бізнес, фінансовий лізинг, іноземне інвестування можливе лише через створення спільних підприємств з компаніями Китайської народної республіки (КНР). Заборонений для нерезидентів держави доступ до 35 видів діяльності, зокрема, виробництва зброї і боеприпасів; управління авіаперевезеннями; поштової справи; заснування і технічної підтримки радіо- і телевізійних станцій; видобутку, збагачення і оброблення радіоактивних і рідкісноземельних руд.

У 2006 році набуло чинності Положення про купівлю іноземними інвесторами підприємств в Китаї. Згідно з положенням для придбання частки у статутному капіталі й управління китайськими компаніями іноземні інвестори мають отримати дозвіл Міністерства комерції КНР у разі придбання підприємств стратегічних галузей КНР, якщо придбання підприємств може суттєво вплинути на стан економічної безпеки КНР або спричинити перехід прав на відомі торгові марки. Дозвіл Міністерства комерції КНР та Промислово-торгової адміністрації КНР потрібен також у випадках, якщо вартість активів, на які претендує нерезидент, перевищує 3 млрд юанів;

річний обіг капіталу іноземного інвестора на внутрішньому ринку КНР у рік здійснення операції є більшим, ніж 1,5 млрд юанів; частка іноземного інвестора та афілійованих компаній на ринку КНР становить 20 %; частка іноземного інвестора та афілійованих компаній на ринку КНР після здійснення операцій досягла 25 %; після реалізації угоди нерезидент прямо або опосередковано стає власником більше ніж 15 компаній на території КНР.

У разі придбання банків КНР стратегічний інвестор може придбати не менше 5 % та не більше 20 % акцій комерційного банку, при цьому загальна частка акцій іноземного інвестора в китайському банку не може перевищувати 25 %. Якщо іноземці володіють більше ніж 25 % акцій китайського банку, то банк вважається не місцевою фінансовою установою, а спільним підприємством. Відповідно таке підприємство має значні обмеження (вимоги до мінімального розміру основного і обігового капіталів, обмеження щодо відкриття філіалів) [5].

З урахуванням світового досвіду головним завданням для України у сфері залучення іноземних інвестицій є створення таких умов, які забезпечать максимальне зближення інтересів держави та іноземних інвесторів за одночасного гарантування засад економічної безпеки держави. Водночас, створюючи сприятливі умови для іноземних інвесторів, країни регламентують процес залучення іноземних інвестицій, заохочуючи вкладення в одні галузі виробництва і обмежуючи в інші. На думку автора, для кожної з країн, які є основними імпортерами капіталів в українську економіку, державі потрібно сформувати та здійснювати цілеспрямовану політику щодо залучення інвестицій. Ця політика має ґрунтуватися на загальнодержавних пріоритетах щодо іноземного інвестування та на концептуальному визначенні галузей економіки України та підприємств, контроль над якими з боку іноземного капіталу загрожуватиме економічній безпеці держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Інвестиції в економіку України: стан, проблеми, потреби (аналітична доповідь)* // Нац. безпека і оборона. – 2006. – № 6. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uceps.org>.
2. *FDI Policies for Development: National and International Perspectives*. WIR 2003. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unctad.org>.
3. *Програма економічних реформ на 2010 – 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»*. – [Електронний ресурс] // Офіц. представництво Президента України. – Режим доступу: http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf.
4. *Умови завершення приватизації в Україні (аналітичний звіт та рекомендації для Державної програми приватизації)*. – [Електронний ресурс] // Центр соц.-екоп. дослідж. CASE. – Режим доступу: <http://www.case-ukraine.com.ua>.
5. *Олейніков О. О.* Пріоритети приватизаційної політики держави. – [Електронний ресурс] // Інвест.-консалтинг. портал. – Режим доступу: <http://www.inventure.com.ua>.

Наразі питання визначення державної частки в майні міжгосподарських підприємств агропромислового комплексу є гострим та дискусійним.

У ході аналізу стану реформування міжгосподарських підприємств Черкаської області окреслюються питання, які постають перед органами приватизації під час здійснення передприватизаційної підготовки цих підприємств. У статті пропонуються шляхи їх вирішення.

Урегулювання майнових відносин під час реформування міжгосподарських підприємств

Тетяна ЧЕРНИШЕНКО

начальник відділу реформування власності РВ ФДМУ
по Черкаській області до 02.03.11

Черкаська область – одна з індустріально-аграрних областей України, в якій третина працездатного населення зайняте в сільському господарстві. Високий рівень розвитку сільського господарства зумовив утворення значного масиву міжгосподарських підприємств агропромислового комплексу. Це на-самперед підприємства з виробництва м'яса, яєць, насіння кормових культур, переробки кормів, ведення племінної справи, садівництва і овочівництва, проведення будівельних і меліоративних робіт, надання комунальних послуг сільському населенню, виробничо-експлуатаційні підприємства з енергетики, а також лікувально-оздоровчі заклади.

Регіональне відділення Фонду державного майна України по Черкаській області (далі – регіональне відділення) розпочало реформування міжгосподарських підприємств області в 2000 році відповідно до Державної програми приватизації на 2000 – 2002 роки. Ця програма окреслила шляхи та визначила завдання з передприватизаційної підготовки міжгосподарських підприємств і приватизації об'єктів групи Е. На той час були чинними Положення про порядок передприватизаційної підготовки підприємств, у статутних фондах яких є державна частка, затверджене наказом Фонду державного майна України (ФДМУ) від 14.08.2000 № 1691, Порядок визначення часток, що належать державі в статутних фондах підприємств, створених за участю недержавних суб'єктів господарювання (далі – Порядок визначення часток), затверджений наказом ФДМУ від 30.08.2000 № 1800, Положення про порядок приватизації акцій (часток, паїв), що належать державі в майні міжгосподарських підприємств та в статутних фондах, створених на їх базі господарських товариств, затверджене спільним наказом ФДМУ та Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 15.09.2000 № 1935/139.

Починаючи з 2000 року регіональним відділенням здійснено передприватизаційну підготовку 69 міжгосподарських підприємств із 148, що зазначені в переліку підприємств Черкаської області зі змішаною формою власності, складеному регіональним відділенням спільно з Головним управлінням сільського господарства і продовольства Черкаської облдержадміністрації. У результаті проведеної роботи державну частку виявлено в 22 міжгосподарських підприємствах. З огляду на це внесено зміни до установчих документів 17 підприємств (10 підприємств перетворено на відкриті акціонерні товариства (ВАТ), сім – на товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ). Регіональним відділенням реалізовано частки в майні 15 підприємств.

З 2003 до 2007 року здійснювався продаж пакетів акцій ВАТ, створених за рішенням недержавних засновників. В основному це були дитячі лікувально-оздоровчі заклади, які мали стабільний економічний стан та зручне місцерозташування (в зонах відпочинку). Планами приватизації цих ВАТ було передбачено збереження профілю діяльності цих закладів. Наразі успішно працюють, надаючи послуги з оздоровлення дітей та дорослих, ВАТ «Санаторій «Аквадар» (Маньківський р-н, смт Маньківка), ВАТ «Дитячий позашкільний оздоровчий табір «Олімпія» (Шполянський р-н, с. Кримки), ВАТ «Дитячий

оздоровчо-санаторний комплекс «Нива» (Черкаський р-н, с. Мошни), ТОВ «Чапаївець» (Золотоніський р-н, с. Чапаївка).

Із набранням чинності Законом України «Про акціонерні товариства» від 17.09.08 № 514-VI ускладнився процес створення акціонерних товариств, що вплинуло на рішення недержавних засновників щодо вибору організаційно-правової форми господарювання: перевага надавалася створенню ТОВ, а не акціонерних товариств. Маючи незначну державну частку (як правило, 1,5 – 10 %) у статутних капіталах товариств, орган приватизації не міг змінити ситуацію. Після перетворення згаданих підприємств на ТОВ державні частки згідно з Положенням про порядок здійснення підготовки до приватизації та продажу часток (паїв, акцій), що належать державі в майні підприємств з іноземними інвестиціями та господарських товариств (наказ ФДМУ від 16.06.99 № 1138) були приватизовані засновниками шляхом викупу.

Процедура визначення корпоративних прав держави в майні господарських організацій, проведення якої ініціює орган приватизації на виконання п. 3 ст. 7 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.06 № 185-V, тривала та потребує системного підходу до вирішення проблемних питань та прийняття оптимальних рішень. Це зумовлено недосконалістю приватизаційної нормативної бази, а також низкою об'єктивних причин.

По-перше, відсутністю бухгалтерської звітності за весь період діяльності підприємств та інформації про державні внески за рахунок коштів державного бюджету. Враховуючи те, що створення міжгосподарських підприємств агропромислового комплексу припало на 60 – 70 роки минулого століття, регіональне відділення надсилає звернення до архівних установ, обласних міжгосподарських об'єднань, органів виконавчої влади та інших державних організацій з проханням надати потрібні документи. Проте ці заходи не завжди результативні.

По-друге, великою кількістю недержавних засновників міжгосподарських підприємств. Кожний етап підготовки підприємства до реформування здійснюється лише за рішенням зборів недержавних засновників. Складними є вирішення майнових питань засновників підприємств у судовому порядку та розподіл паїв господарств-учасників, ліквідованих у процесі банкрутства. Поширені випадки, коли від імені господарств-учасників виступають арбітражні керуючі (ліквідатори), які намагаються вирішити проблеми банкрутів за рахунок частки в майні міжгосподарських підприємств, прагнучи зменшити розмір державної частки.

По-третє, складністю визначення правонаступників господарств – учасників підприємств змішаної форми власності. Значна частина колективних сільськогосподарських підприємств (КСП), які були засновниками міжгосподарських підприємств агропромислового комплексу та брали участь у подальшому їх фінансуванні, на сьогодні реорганізовані у сільськогосподарські товариства з обмеженою відповідальністю (СТОВ). При цьому не було здійснено належного оформлення прав власності на частки на заснованих ними міжгосподарських підприємствах. Як правило, у статутні документи міжгосподарських підприємств не вносилися зміни щодо складу засновників (учасників), а в такому разі новостворені СТОВ не є правонаступниками. На деяких міжгосподарських підприємствах відсутні списки засновників.

Частина міжгосподарських підприємств створена за рішенням рад КСП або керівних органів об'єднання міжгосподарських підприємств, більше того, створена за рахунок централізованих фондів розвитку останніх. Сума внесків не завжди відображалася в балансах КСП, тому й не враховувалася під час визначення розміру майнових паїв. З метою вирішення цього питання регіональне відділення співпрацює з представницьким органом господарств агропромислового комплексу – Спілкою сільськогосподарських товаровиробників Черкаської області. До складу комісії з передприватизаційної підготовки міжгосподарських підприємств обов'язково входить представник ради сільськогосподарських товаровиробників району.

Згідно з Указом Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки» від 03.12.99 № 1529/99 протягом 1999 – 2000 років більшість міжгосподарських підприємств здійснила реформування та створила закриті акціонерні товариства (ЗАТ) або ТОВ, але при цьому не визначила розмір державної частки. Розмежування прав власності між окремими групами засновників було проведено без участі держави – органу приватизації та державних адміні-

Досвід проведення передприватизаційної підготовки міжгосподарських підприємств з метою визначення розміру корпоративних прав держави в майні господарських організацій, заснованих на змішаній формі власності, свідчить про потребу прийняття профільного закону щодо державних інвестицій. Закон має визначити повноваження комісії та органу приватизації під час проведення передприватизаційної підготовки, що дасть змогу застосовувати його під час розгляду судових справ.

страцій. Це призвело до порушення прав власників на частки в майні колишніх міжгосподарських підприємств.

На сьогодні органи приватизації не мають важелів впливу на керівників реформованих підприємств, в яких не визначена державна частка. Неодноразові звернення регіонального відділення до цих керівників стосовно встановлення державної частки не дають результатів.

Регіональне відділення разом з Головним управлінням агропромислового розвитку Черкаської обласної державної адміністрації (далі – Головне управління) підготувало та надало пропозиції Міністерству аграрної політики України щодо розроблення та затвердження методики врегулювання майнових відносин міжгосподарських підприємств у процесі їх реформування.

Одночасно з метою запобігання порушенню корпоративних прав держави в майні міжгосподарських підприємств та підприємств, які здійснили реформування без участі органу приватизації, районним державним адміністраціям, районним радам, районним виробничим відділкам Черкаського обласного об'єднання бюро технічної інвентаризації були надіслані листи з проханням не здійснювати операцій з відчуження, оренди майна, а також видачу свідоцтв на право власності без погодження з регіональним відділенням. Такі дії дали позитивний результат.

Регіональне відділення виявило факти ліквідації міжгосподарських підприємств (як за рішенням недержавних засновників, так і через процедуру банкрутства) без виключення таких підприємств з ЄДРПОУ. З огляду на це регіональне відділення здійснює постійний моніторинг міжгосподарських підприємств, які провадять господарську діяльність. Разом з Головним управлінням регіональне відділення постійно уточнює перелік міжгосподарських підприємств.

Наразі актуальним питанням є визначення порядку здійснення компенсаційних платежів недержавними засновниками після проведення передприватизаційної підготовки.

Недержавні засновники визнають наявність державної частки у статутному капіталі, але відмовляються вносити зміни до статутних документів згідно з Порядком встановлення наявності та розміру корпоративних прав держави в майні господарських організацій, заснованих на змішаній формі власності, та підготовки їх до приватизації (далі – Порядок), затвердженим наказом ФДМУ від 24.07.07 № 1229. Регіональне відділення не має можливості оформити правонаступництво на державну частку та здійснити її продаж. Унаслідок цього державний бюджет недоотримує кошти від приватизації.

Недержавні засновники міжгосподарських підприємств, господарських товариств (ЗАТ, ТОВ) погоджуються сплатити вартість державної частки, визначену за результатами незалежної оцінки, але існує низка неузгоджених питань, які перешкоджають цьому:

відсутній порядок здійснення компенсаційних платежів підприємств, заснованих на змішаній формі власності (включаючи міжгосподарські підприємства);

законодавчо-нормативні документи не передбачають зарахування компенсаційних платежів у план надходження коштів від приватизації.

Зважаючи на викладене, регіональне відділення надало ФДМУ пропозиції щодо розроблення порядку здійснення компенсаційних платежів та зарахування їх у план надходження коштів від приватизації в разі встановлення корпоративних прав держави в майні господарських організацій.

Не дивлячись на те, що до Порядку протягом останніх років неодноразово вносилися зміни та доповнення, існує потреба його вдосконалення. Так, нові зміни до Порядку мають передбачати реформування міжгосподарського підприємства, що здійснило передприватизаційну підготовку, в ході якої визначена частка держави менше 25 % статутного капіталу, без участі органу приватизації. Суб'єкти господарювання сплачуватимуть вартість державної частки компенсаційними платежами.

Досвід проведення передприватизаційної підготовки міжгосподарських підприємств з метою визначення розміру корпоративних прав держави в майні господарських організацій, заснованих на змішаній формі власності, свідчить про потребу прийняття профільного закону щодо державних інвестицій. Закон має визначити повноваження комісії та органу приватизації під час проведення передприватизаційної підготовки, що дасть змогу застосовувати його під час розгляду судових справ. Чинний Порядок, хоча й зареєстрований у Міністерстві юстиції України 10.08.07 за № 926/14193, але не затверджений постановою Кабінету Міністрів України, тому опоненти часто розглядають його як норму, що поширюється лише на ФДМУ та не є обов'язковою для виконання керівниками міжгосподарських підприємств, інших організацій. Прийняття спеціального закону дасть змогу органу приватизації ефективно захищати майнові інтереси держави в разі виникнення спірних питань з недержавними засновниками та іншими установами.

Столична приватизація триває

Віталій ТРУБАРОВ

начальник РВ ФДМУ по м. Києву

Регіональне відділення Фонду державного майна України по місту Києву (далі – регіональне відділення) було створено в 1992 році, в період гарячого обговорення концептуальних підходів до законодавчої бази приватизаційних процесів.

З огляду на обставини одним з основних осередків приватизації стало місто Київ, на території якого розташована велика кількість державних підприємств, організацій та установ.

У місті на час створення регіонального відділення існували підприємства, що належали до державної та комунальної власності (міста і районів міста). На той момент приватизація ще не набула всеукраїнського масштабу, наприклад, Фонд державного майна України не здійснював малу приватизацію, а регіональне відділення займалося лише питаннями оренди. Саме в цей період виникла потреба в об'єднанні органів приватизації.

У лютому 1994 року згідно з Указом Президента України «Про єдину систему органів приватизації в Україні» регіональне відділення було реорганізоване шляхом об'єднання з Фондом комунального майна міста Києва. У квітні 1995 року реорганізованому регіональному відділенню були делеговані повноваження з приватизації комунального майна.

Для вирішення робочих питань регіональне відділення співпрацювало з Київською міською радою, Київською міською державною адміністрацією та керівниками представництв фондів та управлінь комунального майна районів міста, яких на той час було чотирнадцять.

На той час регіональне відділення стало провідником ідей між центральним апаратом Фонду державного майна України і столичними органами приватизації. З метою вироблення

єдиних підходів до здійснення приватизації в місті регіональним відділенням щотижня проводилися наради з керівниками представництв. На нарадах вивчали законодавчі та нормативні документи з питань реформування власності, яких була велика кількість і в яких деякі положення суперечили одне одному. Обговорювали проблеми, що виникали під час приватизації в певних районах міста, в разі потреби робили запити до Фонду державного майна України або інших державних та місцевих органів влади. У результаті такої роботи вироблялися спільні рішення та єдині підходи до приватизації для усіх районів міста. Наприклад, перша регіональна програма приватизації була розроблена (і затверджена) саме в Києві, саме столичними фахівцями розроблені зональні коефіцієнти, які дали змогу здійснити продаж об'єктів малої приватизації за ринковою вартістю. Це були результати роботи єдиної системи органів приватизації.

Реформування власності в Україні, як і в інших країнах, не відбувалося без певних труднощів, але цей процес був спрямований на створення прошарку справжніх власників, заінтересованих у розвитку виробництва. Частина перших приватизованих підприємств збанкрутіла, інші, навпаки, змогли витримати конкуренцію та процвітають.

Успішна діяльність київських приватизованих підприємств неодноразово висвітлювалася на сторінках друкованих видань, зокрема нашого журналу: ВАТ «Швейна фабрика «Воронін» (Держ. інф. бюл. про приватиз., № 7, 1997; № 9, 2007), ВАТ «Укрбурвод», ВАТ «Укрнафтохімпроект» (№ 11, 2007), ВАТ «Київський будинок побуту «Столичний» (№ 8, 2008).

З прийняттям у 1996 році нової Конституції України, яка надала по-

Надходження коштів від приватизації об'єктів державної власності за 2010 рік

Показник	2010 рік		
	I пів-річчя	II пів-річчя	Усього
План, тис. грн.	2 200	12 800	15 000
Одержано, тис. грн.	15 920	14 857,3	30 777,4

вноваження управляти майном, що перебуває в комунальній власності, територіальним громадам сіл, селищ, міст або утвореним ними органам місцевого самоврядування, розпалася єдина система органів приватизації. У Конституції не зазначено, що повноваження з приватизації (відчуження) комунального майна належать до повноважень територіальних громад міста та органів місцевого самоврядування, але останні трактували положення Конституції на свій розсуд.

На кінець 2010 року в підпорядкуванні регіонального відділення залишилося два представництва Фонду державного майна України – в Оболонському та Деснянському районах міста Києва. У жовтні того ж року на VI сесії Київської міської ради VI скликання було ухвалено рішення «Про питання організації управління районами в місті Києві» (№ 7/4819), відповідно до якого на 31 грудня 2010 року ліквідовані фонди комунального майна Голосіївського, Дарницького, Печерського, Подільського та Святошинського районів у місті Києві, також управління районних рад Дніпровського, Солом'янського та Шевченківського районів у місті Києві.

Зараз припиняють свою діяльність представництва Фонду державного майна України в Оболонському та Деснянському районах міста.

Однак незважаючи на чергову реорганізацію, регіональне відділення залишається одним з лідерів з приватизації об'єктів державної власності в Україні.

Так, за минулий рік у столиці приватизовано 560 об'єктів малої приватизації, з них регіональним відділенням здійснено приватизацію 16 об'єктів державної власності (15 – групи А та

один – групи Ж) та дев'яти об'єктів комунальної власності, а представництвами Фонду державного майна України в Деснянському та Оболонському районах міста Києва – 56 об'єктів.

За 2010 рік від приватизації об'єктів державної власності, здійсненої регіональним відділенням, Державний бюджет України одержав 30 777,4 тис. грн. (див. таблицю), комунальної власності – 9 179,9 тис. грн. Представництвами Фонду державного майна України в Оболонському та Деснянському районах міста Києва від продажу об'єктів комунальної власності перераховано 27 148,6 тис. грн.

Сьогодні важливим напрямом діяльності регіонального відділення є передача в оренду державного нерухомого майна.

Цей напрям для регіонального відділення неновий. Відповідно до повноважень, делегованих Фондом державного майна України, фахівці регіонального відділення почали укладати договори оренди ще в листопаді 1992 року.

Підхід до орендних відносин у ті роки сприяв економічній самостійності підприємств: ухвалені норми захищали орендаря від позапланового перегляду умов договору. Пізніше орендар мав змогу після закінчення терміну договору оренди викупити майно і стати його власником. Так, у столиці до 1995 року 90 % орендованих підприємств були приватизовані.

Зміни до Закону України «Про оренду майна державних підприємств та організацій» (1995 рік) скасували право на викуп орендованого майна, тоді ж було ухвалено норму, згідно з якою дозвіл на передачу в оренду державного нерухомого майна надає лише Фонд державного майна України чи його регіональне відділення. Погодження розрахунків орендної плати також здійснюється зазначеними органами. Отже, з'явився новий напрям роботи.

Станом на 1995 – 1996 роки регіональне відділення узгодило 220 договорів оренди державної нерухомості, в наступні роки до регіонального відділення зверталися сотні підприємств і організацій з метою укладення договорів оренди.

Зростання попиту і пропозиції на ринку оренди було стабільним протягом 2004 – 2006 років. Якщо на початок 2004 року регіональне відділення виступило орендодавцем за 230 договорами оренди, то на 2007 рік ця кількість зросла до 2 495.

Значне збільшення обсягів надходжень від оренди до державного бюджету спостерігалось протягом 2005 – 2008 років. Якщо у 2005 році сума надходжень становила 48,4 млн грн., то в 2007 році – 113,7 млн грн. Обсяги грошових коштів за орендними платежами за 2008 рік перевищили планові завдання: замість запланованих 130,7 млн грн. державний бюджет одержав 144,76 млн грн.

Із прийняттям Закону України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» відбулися зміни в орендних відносинах: задача в оренду державного та комунального майна на конкурентних засадах, визначення орендної плати за ринковою вартістю, перегляд договорів оренди, укладених до 1 січня 2007 року, та зміна орендних ставок за використання нерухомого державного майна. Внаслідок таких змін кількість укладених угод протягом 2007 – 2008 років дещо зменшилася.

Станом на 1 січня 2011 року регіональне відділення виступає орендодавцем за 2 272 чинними договорами оренди об'єктів державного нерухомого майна.

Надходження коштів від орендної плати до державного бюджету в 2010 році становить 126 233,051 тис. грн.

Прийняття нової Державної програми приватизації дасть змогу визначити нові цілі та встановити завдання Фонду державного майна України. Регіональне відділення, зі свого боку, буде здійснювати реформування власності згідно з новими цілями, забезпечуючи виконання плану з надходження коштів до державного бюджету і збереження державного майна, та сприяючи розвитку підприємництва.

Черкаська область

Об'єкти соціальної сфери (група Ж) державної власності

Лазня з обладнанням

Об'єкт перебуває на балансі ЗАТ «Тальнівський щебзавод», але не увійшов до його статутного капіталу.

Місцезнаходження: вул. Кар'єрна, 1, м. Тальне, Черкаська область.

Лазня – діюча, розташована на території заводу. Земельна ділянка окремо не виділена.

Площа забудови – 340,6 м², рік забудови – 1952.

Лазня одноповерхова, цегляна будівля на два входи загальною площею 260,6 м².

Висота приміщень – 3 м, підлога – керамічна плитка, вікна дерев'яні. Перекриття будівлі – залізобетонні плити. Водо-, електропостачання – центральні від міських мереж, каналізація – міська, теплопостачання – від заводської котельні.

Технічний стан конструктивних елементів задовільний, фізичний знос – 38,40 %.

Основні умови продажу: збереження профілю діяльності та відшкодування покупцем витрат, пов'язаних з підготовкою об'єкта до продажу.

Медпункт з обладнанням

Об'єкт перебуває на балансі ЗАТ «Тальнівський щебзавод», але не увійшов до його статутного капіталу.

Місцезнаходження: вул. Кар'єрна, 23, м. Тальне, Черкаська область.

Приміщення медпункту займає частину приміщень в одноповерховій цегляній будівлі, яка розташована на території заводу (околиця м. Тального). Земельна ділянка окремо не виділена.

Площа об'єкта – 69,5 м². Фундамент бутовий стрічковий, стіни та перегородки цегляні, переkritтя дерев'яні. Інженерне забезпечення: холодне водопостачання, каналізація, електропостачання.

Загальний стан медпункту задовільний, але споруда потребує косметичного ремонту. Фізичний знос будівлі – 40,35 %. Обладнання (14 одиниць) перебуває в неробочому стані.

Основні умови продажу: збереження профілю діяльності та відшкодування покупцем витрат, пов'язаних з підготовкою об'єкта до продажу.

Клуб з обладнанням

Об'єкт перебуває на балансі ЗАТ «Тальнівський щебзавод», але не увійшов до його статутного капіталу.

Місцезнаходження: вул. Кар'єрна, 1а, м. Тальне, Черкаська область.

Клуб знаходиться в прибудованій до контори акціонерного товариства одноповерховій будівлі, яка розташована на території заводу (околиця м. Тального). Земельна ділянка окремо не виділена.

Рік забудови – 1956.

Загальна площа клубу – 210,6 м². Фундамент бутовий стрічковий, стіни та перегородки цегляні, перекриття дерев'яні. Інженерне забезпечення – електропостачання; опалення відключене.

Загальний стан будівлі задовільний, фізичний знос – 39,55 %. Обладнання (16 одиниць) перебуває в неробочому стані.

Основні умови продажу: збереження профілю діяльності та відшкодування покупцем витрат, пов'язаних з підготовкою об'єкта до продажу.

Об'єкт малої приватизації (група А) державної власності

Пропонується до продажу на аукціоні разом із земельною ділянкою

Двоповерхова цегляна будівля майстерні

Об'єкт разом із земельною ділянкою перебуває на балансі ВАТ «Промонтаж-30», але не увійшов до його статутного капіталу.

Місцерозташування: просп. Хіміків, 57, м. Черкаси. Об'єкт знаходиться в промисловій частині міста Черкас.

Площа земельної ділянки – 892 м².

Рік уведення об'єкта в експлуатацію – 1996.

Загальна площа будівлі – 966,4 м², висота приміщень – 6,65 м. У будівлі є два підвали, площа кожного – 83,1 м², висота підвалів – 2,5 м. Фундамент будівлі – залізобетонні блоки, стіни та перегородки цегляні, міжповерхові перекриття – залізобетонні панелі, підлога бетонна, покрівля рулонна, сполучена з перекриттям, двері металеві, сходи – залізобетонні марші.

Інженерні мережі відключені. Фізичний стан будівлі задовільний, зараз майстерня не експлуатується.

Подальше використання об'єкта визначає покупець.

Додаткову інформацію про зазначені об'єкти можна отримати в Регіональному відділенні Фонду державного майна України по Черкаській області за адресою:

кімн. 445, бульв. Шевченка, 185, м. Черкаси, 18000.

Телефони для довідок: (0472) 37-26-61, 45-64-35.

РЕЄСТР
юридичних осіб, які уклали (або переуклали) в березні – квітні 2011 року договір
з Фондом державного майна України про організацію продажу майна,
що перебуває в державній власності

Код за ЄДРПОУ	Номер договору	Дата укладення (переукладення) договору	Повна назва юридичної особи	Фактичне місцезнаходження юридичної особи	Керівник
Автономна Республіка Крим					
20680994	104	31.03.11	ТОВ «Фірма «СТД-центр»	98609, м. Ялта, вул. Дзержинського, 4, каб. 6, тел. (0654) 23-40-69, 32-77-30	Карпов Олександр Олександрович
30120143	150	22.04.11	Приватне підприємство – магазин комісійної торгівлі «Сімферопольторг»	95050, м. Сімферополь, вул. Л. Чайкіної, 1, к. 226, тел. (0652) 22-33-29	Бірюков Микола Іванович
Вінницька область					
21730889	115	08.04.11	Товарна біржа «Центр нерухомості»	21050, м. Вінниця, вул. Театральна, 20, тел. (0432) 67-09-84	Комарницька Світлана Іванівна
Донецька область					
30832518	122	11.04.11	Регіональна товарна біржа «Классик»	83015, м. Донецьк, вул. Набережна, 143, тел. (062) 337-84-59	Кістанов Олександр Дмитрович
32502652	149	22.04.11	Універсальна спеціалізована товарна біржа «Укрінкомбіржа»	85307, м. Красноармійськ, вул. Свердлова, 148, тел. (0623) 51-30-02, 51-30-21, 99-21-78	Згуров Андрій Миколайович
Закарпатська область					
34022853	105	31.03.11	ТОВ «Синтез-Центр»	88000, м. Ужгород, вул. Соборанецька, 60, к. 401, тел. (03122) 3-30-19, (050) 675-06-43	Цюка Вікторія Василівна
36864000	143	20.04.11	Товарна біржа «Закарпатська товарно-земельна біржа»	88000, м. Ужгород, вул. Соборанецька, 60, тел. (050) 432-72-52	Гайхел Іван Іванович
м. Київ					
33293724	113	04.04.11	Державне підприємство «Укрспецзем»	03151, м. Київ, вул. Народного ополчення, 3, тел. (044) 248-00-85	Яровий Микола Миколайович
Київська область					
33201633	139	19.04.11	Приватне підприємство «Агентство консалтингу»	07100, м. Славутич, вул. Героїв Дніпра, 2, тел. (04579) 2-47-80	Нікітенко Лариса Михайлівна
Луганська область					
36990734	138	19.04.11	ТОВ «Донбас-регіонкомпані»	91055, м. Луганськ, квартал Шевченка, 67, тел. (0642) 34-40-96	Белінський Олег Володимирович
Львівська область					
23970563	119	08.04.11	Західно-Українська регіональна агропромислова біржа	79018, м. Львів, вул. Залізнична, 16, оф. 27, тел. (032) 294-84-00, 294-84-02	Вуйцик Ігор Михайлович
363133025	123	11.04.11	Товарна біржа «Українська торгова система»	79053, м. Львів, вул. Перфецького, 21, оф. 43, тел. (032) 324-02-00	Федишин Володимир Васильович
Херсонська область					
33824782	152	26.04.11	Товарна біржа «Максимум»	73000, м. Херсон, вул. Белінського, 7, тел. (0552) 42-02-62	Ружин Анатолій Володимирович
Чернігівська область					
32946461	151	22.04.11	ТОВ «Універсальна товарна біржа «Соціум»	14005, м. Чернігів, просп. Миру, 68, оф. 1207, тел. (0462) 66-10-64	Хоменко Світлана Миколаївна

ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ Державної акціонерної компанії «Національна мережа аукціонних центрів»

Протягом 2010 року Державна акціонерна компанія «Національна мережа аукціонних центрів» (далі – Компанія) на виконання завдання Державної програми приватизації проводила аукціони з продажу державного майна та майна суб'єктів підприємницької діяльності; здійснювала підготовку до продажу та реалізацію відчуженого майна, майна Збройних Сил України, арештованого державними виконавцями майна, майна підприємств-банкрутів, майна, що перебуває у податковій заставі, земельних ділянок несільськогосподарського призначення та комунального майна; проводила роботу на вторинному ринку нерухомості, здійснювала ріелторську діяльність; надавала консалтингові послуги та послуги на ринку інформаційних технологій; забезпечувала функціонування архіву фінансових посередників тощо.

Відповідно до укладених угод та договорів з Фондом державного майна України (далі – Фонд) Компанія забезпечувала:

проведення відкритих (регіональних) аукціонів з продажу об'єктів груп А, Д, В, Ж та пакетів акцій ВАТ;

функціонування галузевого державного архіву фінансових посередників ФДМУ;

формування та підтримку баз даних за результатами сертифікатної та грошової приватизації, підготовку та надання відповідей за запитом державних органів щодо результатів сертифікатної та грошової приватизації.

За 2010 рік Компанія провела два спеціалізованих аукціони за грошові кошти (САГК): 109-й та 110-й САГК.

Протягом звітного періоду було запропоновано до продажу 59 пакетів акцій 47 ВАТ, з них 32 пакети акцій не були продані (не надійшли заявок), 27 – були виставлені на продаж; з яких шість пакетів продані без залишку акцій, 21 пакет проданий із залишком акцій через обмеження (13 пакетів акцій ВАТ – 25 % початкової вартості, шість пакетів акцій ВАТ – за мінімальною вартістю акції, два пакети акцій ВАТ – за номінальною вартістю для неіндексованих ВАТ).

Номінальна вартість запропонованих Фондом пакетів акцій становить 62 377 762 грн.

До продажу було запропоновано 852 204 071 акція, з яких продано 5 920 810 акцій (0,69 % запропонованих до продажу).

Усього за 2010 рік на рахунок Фонду від продажу на САГК залишків акцій або пакетів ВАТ категорії неліквідних перераховано 521 008,05 грн.

За дорученням Фонду та його регіональних відділень Компанія здійснювала проведення регіональних аукціонів з продажу пакетів акцій ВАТ (об'єкти групи В) та об'єктів приватизації груп А, В, Д та Ж. За 2010 рік Компанією проведено 44 аукціони та конкурси за принципом аукціону, в результаті яких одержано 503 743 996 грн., зокрема від продажу:

пакетів акцій (17 аукціонів) – 501 885 635 грн.;

об'єктів малої приватизації (16 аукціонів) – 1 103 716 грн.;

об'єктів незавершеного будівництва (1 аукціон) – 42 478 грн.;

іншого майна (10 аукціонів) – 712 167 грн.

Компанія протягом 2010 року забезпечувала постійне функціонування галузевого державного архіву фінансових посередників, створеного в лютому 2004 року відповідно до Указу Президента України «Про заходи щодо забезпечення захисту прав учасників інвестиційних фондів та інвестиційних компаній» від 7 липня 1999 року № 968/99, а також постанови Кабінету Міністрів України «Про створення галузевого державного архіву фінансових посередників Фонду державного майна України» від 3 липня 2000 року № 1055.

Фахівцями архіву надавалася практична та методична допомога філіям Компанії, фінансовим посередникам щодо підготовки та упорядкування архівних приватизаційних документів для передання на державне зберігання.

За звітний період Компанія отримала 216 письмових запитів від юридичних та фізичних осіб.

Переважає кількість запитів надійшла від слідчих органів (у зв'язку з порушенням кримінальних справ) із проханням надати інформацію про участь певних громадян у приватизації державного майна та придбану ними власність.

Безпосередньо від громадян надійшло 15 інформаційних запитів щодо документів, які підтверджують право власності громадян на акції підприємств, придбані в процесі приватизації державного майна. Результати проведеного аналізу свідчать, що більшість із цих громадян передали свої приватизаційні майнові сертифікати фінансовим посередникам (інвестиційним фондам та довірчим товариствам), які на цей час припинили свою діяльність або не надають інформації своїм довірцям. На всі запити були надані відповіді, роз'яснення, а також за наявності інформації в базі даних – розгорнуті довідки про вкладання належних громадянам приватизаційних майнових сертифікатів.

Компанією проведена робота з підготовки та підписання договорів і додаткових угод з Департаментом охорони здоров'я Міністерства оборони України, Управлінням РХБ захисту Збройних Сил України, Командуванням Військово-Морських Сил Збройних Сил України, Командуванням Повітряних Сил Збройних Сил України, Управлінням інженерних військ Збройних Сил України, Головним управлінням зв'язку Збройних Сил України, Департаментом будівництва та відчуження фондів Міністерства оборони України.

За звітний період Компанією реалізовано військове майно на загальну суму 455 951 грн.

Компанія протягом 2010 року здійснювала підготовку та проводила аукціони з продажу державних та недержавних матеріальних активів, у тому числі:

комунального майна – на 133 аукціонах реалізовано 196 лотів на суму 10 861 819 грн.;

майна підприємств-банкрутів – 17 аукціонах реалізовано 29 лотів на суму 2 853 249 грн.;

державного майна (відчуження) – 56 аукціонах реалізовано 96 лотів на суму 8 284 068 грн.;

безхазяйного майна – реалізовано 26 лотів на суму 82 094 грн.;

земельних ділянок – на 33 аукціонах реалізовано 45 лотів на суму 4 960 704 грн.;

майна недержавної форми власності – шести аукціонах реалізовано вісім лотів на суму 424 800 грн.;

іншого майна – 11 аукціонах реалізовано 882 лоти на суму 21 625 898 грн.

Для здійснення консалтингової діяльності Компанія щороку укладає з Фондом угоду про виконання послуг під час приватизації об'єктів, яка одночасно дає право на виконання робіт з передприватизаційної підготовки, реструктуризації підприємств, проведення експертизи проектів та аналізу конкурсних пропозицій.

Протягом звітного періоду основними напрямками діяльності в зазначеній сфері були:

робота з ВАТ, що підлягають передприватизаційній підготовці, реструктуризації за рішенням державних органів приватизації з метою пропозиції та надання послуг з підготовки відповідних проектів, їх супроводження та реалізації;

робота з підприємствами з метою надання послуг з питань досудової санації, корпоративного управління, відчуження майна, інвестиційного менеджменту, незалежної оцінки, експертизи проектів тощо;

надання послуг щодо експертизи проектів передприватизаційної підготовки, реструктуризації та досудової санації на замовлення Фонду, Мінпромполітики України або безпосередньо підприємств.

ЗАКОН УКРАЇНИ**Про регулювання містобудівної діяльності***(Витяг)*

Цей Закон встановлює правові та організаційні основи містобудівної діяльності і спрямований на забезпечення сталого розвитку території з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів...

...Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування*...

...11. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

...12) у Законі України «Про природні монополії» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 30, ст. 238; 2009 р., № 19, ст. 257):

статтю 7 доповнити частиною другою такого змісту:

«В умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства»;

частину першу статті 10 після абзацу шостого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«надавати на вимогу органів місцевого самоврядування інформацію про наявні потужності із забезпечення об'єктів будівництва та інженерні мережі (споруди);

забезпечувати надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством».

У зв'язку з цим абзаци сьомий і восьмий вважати відповідно абзацами дев'ятим і десятим;

частину першу статті 17 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

«систематичне надання недостовірної інформації у складі технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва або відмову в наданні технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва, або порушення строку їх надання; неукладення договору про забезпечення об'єкта будівництва на підставі технічних умов або непідключення об'єкта будівництва до інженерних мереж згідно з технічними умовами та укладення договором про забезпечення об'єкта будівництва – у розмірі десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»...

...17) у Законі України «Про оренду землі» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 10, ст. 102):

статтю 19 після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Після завершення будівництва та прийняття об'єкта в експлуатацію добросовісний орендар земельної ділянки, наданої для потреб будівництва та обслуговування відповідного об'єкта, має право на першочергове укладення договору оренди землі на строк до 50 років або припинення дії договору оренди землі».

У зв'язку з цим частини другу та третю вважати відповідно частинами третьою та четвертою;

в абзаці третьому частини першої статті 24 слова «у тому числі місцевих правил забудови населених пунктів» виключити;

статтю 33 викласти в такій редакції:

«Стаття 33. Поновлення договору оренди землі

По закінченню строку, на який було укладено договір оренди землі, орендар, який належно виконував зобов'язки за умовами договору, має переважне право перед іншими особами на укладення договору оренди землі на новий строк (поновлення договору оренди землі).

Орендар, який має намір скористатися переважним правом на укладення договору оренди землі на новий строк, зобов'язаний повідомити про це орендодавця до спливу строку договору оренди землі у строк, встановлений цим договором, але не пізніше ніж за місяць до спливу строку договору оренди землі.

До листа-повідомлення про поновлення договору оренди землі орендар додає проект додаткової угоди.

При поновленні договору оренди землі його умови можуть бути змінені за згодою сторін. У разі недосягнення домовленості щодо орендної плати та інших істотних умов договору переважне право орендаря на укладення договору оренди землі припиняється.

Орендодавець у місячний термін розглядає надісланий орендарем лист-повідомлення з проектом додаткової угоди, перевіряє його на відповідність вимогам закону, узгоджує з орендарем (за необхідності) істотні умови договору і, за відсутності заперечень, приймає рішення про поновлення договору оренди землі (щодо земель державної та комунальної власності), укладає з орендарем додаткову угоду про поновлення договору оренди землі. За наявності заперечень орендодавця щодо поновлення договору оренди землі орендарю направляється лист-повідомлення про прийняте орендодавцем рішення.

У разі якщо орендар продовжує користуватися земельною ділянкою після закінчення строку договору оренди і за відсутності протягом одного місяця після закінчення строку договору листа-повідомлення орендодавця про заперечення у поновленні договору оренди землі такий договір вважається поновленим на той самий строк і на тих самих умовах, які були передбачені договором. У цьому випадку укладання додаткової угоди про поновлення договору оренди землі здійснюється із:

власником земельної ділянки (щодо земель приватної власності);

уповноваженим керівником органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування без прийняття рішення органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування про поновлення договору оренди землі (щодо земель державної або комунальної власності).

Керівник органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, який уповноважений підписувати додаткову угоду до договору оренди землі щодо земельної ділянки державної або комунальної власності, визначається рішенням цього органу.

Додаткова угода до договору оренди землі про його поновлення має бути укладена сторонами у місячний строк в обов'язковому порядку.

Відмова, а також наявне зволікання в укладенні додаткової угоди до договору оренди землі може бути оскаржено в суді.

У разі зміни межі або цільового призначення земельної ділянки поновлення договору оренди землі здійснюється у порядку одержання земельної ділянки на праві оренди»...

Президент України В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ
17 лютого 2011 року
№ 3038-VI

* Опубліковано в «Офіційному віснику України» від 18 березня 2011 р. № 18. – Прим. ред.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України»

Верховна Рада України ПОСТАНОВЛЯЄ:

I. Внести до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 9, ст. 58) такі зміни:

1. Пункт 2 частини першої статті 18, частину шосту статті 25, пункт 3 частини першої статті 42, статтю 47 виключити.

2. У пункті 6 частини першої статті 20:

1) абзац перший викласти в такій редакції:

«6) у сфері вдосконалення державного управління»;

2) абзаци другий і п'ятий виключити.

3. У статті 21:

1) частину другу після слова «підзвітні» доповнити словами «та підконтрольні»;

2) частини п'яту та шосту виключити.

4. У статті 23:

1) у пункті 2 частини другої слова «урядового органу в системі міністерства» виключити;

2) частину третю викласти в такій редакції:

«3. На засідання Кабінету Міністрів України, на якому розглядається питання щодо призначення керівника територіального органу міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, призначення керівника підприємства, установи, організації, запрошується відповідний голова обласної державної адміністрації, йому надається можливість вносити пропозиції з обговорюваного питання, робити застереження, давати пояснення».

5. У статті 26:

1) у частині другій слова «Міністр Кабінету Міністрів України» замінити словами «Керівник Секретаріату Кабінету Міністрів України»;

2) у частині третій слова «за погодженням із Прем'єр-міністром України» виключити.

6. Пункт 1 частини першої статті 42 доповнити словами «надає з цією метою доручення членам Кабінету Міністрів України».

7. У статті 43:

1) абзац перший викласти в такій редакції:

«1. Перший віце-прем'єр-міністр України, віце-прем'єр-міністр України згідно з розподілом повноважень»;

2) пункт 2 виключити;

3) доповнити частиною другою такого змісту:

«2. Перший віце-прем'єр-міністр України, віце-прем'єр-міністр України за рішенням Президента України очолює міністерство».

8. У статті 44:

1) у частині першій:

а) пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) спрямовує та координує діяльність відповідних центральних органів виконавчої влади»;

б) у пункті 3:

абзац третій виключити;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«пропозиції – у разі вмотивованої відмови голови обласної державної адміністрації (підтримки головою обласної державної адміністрації вмотивованої відмови голови районної державної адміністрації) погодити призначення керівника територіального органу міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується міністром, керівника підприємства, установи, організації, що належить до сфери управління міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується міністром, – про надання Кабінетом Міністрів України згоди на призначення такого керівника»;

в) пункти 10, 14 і 15 виключити;

2) частину другу викласти в такій редакції:

«2. Патронатна служба члена Кабінету Міністрів України (крім Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України) утворюється у складі апарату міністерства».

9. У статті 48:

1) у частині другій слова «урядових комітетів», «віце-прем'єр-міністрів України та міністрів України, які не очолюють міністерство», «урядовими комітетами» виключити;

2) частини третю і четверту викласти в такій редакції:

«3. Секретаріат Кабінету Міністрів України очолює Керівник Секретаріату Кабінету Міністрів України, який призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України.

4. Керівник Секретаріату Кабінету Міністрів України має не більше трьох заступників, у тому числі одного першого, які призначаються на посади та звільняються з посад Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України.

Пропозиції Прем'єр-міністру України стосовно кандидатур на посади першого заступника та заступників Керівника Секретаріату Кабінету Міністрів України вносить Керівник Секретаріату Кабінету Міністрів України»;

3) у частині п'ятій слова «Міністром Кабінету Міністрів України» замінити словами «Керівником Секретаріату Кабінету Міністрів України»;

4) у частині сьомій слова «крім державних службовців апарату Прем'єр-міністра України, патронатних служб Першого віце-прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністрів України та міністрів, які не очолюють міністерство» замінити словами «крім працівників апарату Прем'єр-міністра України, патронатної служби Першого віце-прем'єр-міністра України»;

5) частини восьму і дев'яту викласти в такій редакції:

«8. Патронатна служба Першого віце-прем'єр-міністра України утворюється у складі Секретаріату Кабінету Міністрів України. Працівники такої служби призначаються на посаду та звільняються з посади Керівником Секретаріату Кабінету Міністрів України за поданням Першого віце-прем'єр-міністра України.

9. Структура Секретаріату Кабінету Міністрів України та гранична чисельність його працівників затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням Керівника Секретаріату Кабінету Міністрів України»;

6) у частині одинадцятій слова «Міністр Кабінету Міністрів України» замінити словами «Керівник Секретаріату Кабінету Міністрів України».

10. У частині першій статті 49 слово «постійні» виключити.

11. Частину третю статті 51 викласти в такій редакції:

«3. Проекти актів Кабінету Міністрів України вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України міністерствами, центральними органами виконавчої влади (крім тих, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідного члена Кабінету Міністрів України), місцевими державними адміністраціями».

12. Частину четверту статті 53 після слів «в Офіційному віснику України» доповнити словами «газети «Урядовий кур'єр».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування».

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня опублікування цього Закону привести свої нормативно-правові акти і забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ

17 березня 2011 року

№ 3165-VI

* Опубліковано в газеті «Урядовий кур'єр» від 9 квітня 2011 р. № 65. – Прим. ред.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про центральні органи виконавчої влади

Цей Закон визначає організацію, повноваження та порядок діяльності центральних органів виконавчої влади України.

РОЗДІЛ I. Загальні положення

Стаття 1. Визначення та система центральних органів виконавчої влади

1. Систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства України (далі – міністерства) та інші центральні органи виконавчої влади.

Система центральних органів виконавчої влади є складовою системи органів виконавчої влади, вищим органом якої є Кабінет Міністрів України.

2. Міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики.

Повноваження міністерств, інших центральних органів виконавчої влади поширюються на всю територію держави.

Стаття 2. Принципи діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади

1. Діяльність міністерств та інших центральних органів виконавчої влади ґрунтується на принципах верховенства права, забезпечення дотримання прав і свобод людини і громадянина, безперервності, законності, забезпечення єдності державної політики, відкритості та прозорості, відповідальності.

2. Міністерства діють за принципом єдиноначальності. Інші центральні органи виконавчої влади діють за принципом єдиноначальності, якщо інше не передбачено законом.

3. Підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, не можуть здійснювати владні повноваження, крім випадків, визначених законом.

Стаття 3. Правові засади діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади

1. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади у своїй діяльності керуються Конституцією України, цим та іншими законами України, актами та дорученнями Президента України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України.

2. Організація, повноваження і порядок діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади визначаються Конституцією України, цим та іншими законами України.

3. Положення про міністерства, інші центральні органи виконавчої влади затверджує Президент України.

Стаття 4. Статус і атрибути міністерств, інших центральних органів виконавчої влади

1. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади є юридичними особами публічного права.

Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади набувають статусу юридичної особи з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців запису про їх державну реєстрацію як юридичної особи.

Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади припиняються як юридичні особи з дати внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців запису про державну реєстрацію їх припинення.

2. Міністерство, інший центральний орган виконавчої влади має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, власні бланки, рахунки в органах Державної казначейської служби України.

3. На будинках, де розміщуються міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, вивішуються таблички (вивіски) із зображенням Державного Герба України та найменуванням розташованих органів і піднімається Державний Прапор України.

4. Зразки печаток, бланків і табличок (вивісок) міністерств, інших центральних органів виконавчої влади затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Утворення, реорганізація та ліквідація міністерств та інших центральних органів виконавчої влади

1. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади утворюються, реорганізуються та ліквідуються Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України.

2. Члени Кабінету Міністрів України можуть вносити Прем'єр-міністрові України пропозиції щодо утворення, реорганізації або ліквідації міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

3. Утворення, реорганізація та ліквідація міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади здійснюються з урахуванням завдань Кабінету Міністрів України, а також з урахуванням необхідності забезпечення здійснення повноважень органів виконавчої влади і недопущення дублювання повноважень.

4. Міністерство, інший центральний орган виконавчої влади утворюється шляхом утворення нового органу влади або в результаті реорганізації (злиття, поділу, перетворення) одного чи кількох центральних органів виконавчої влади.

5. Міністерство, інший центральний орган виконавчої влади припиняється шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації.

6. Державна реєстрація міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади як юридичної особи здійснюється у триденний строк з дня набрання чинності актом Президента України про призначення керівника новоутвореного міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади.

Здійснення заходів щодо державної реєстрації міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади як юридичної особи покладається на керівника такого органу.

7. Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, щодо яких набрав чинності акт Президента України про їх припинення, продовжують здійснювати повноваження та функції у визначених сферах компетенції до завершення здійснення заходів з утворення міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, до якого переходять повноваження та функції міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, що припиняється, та можливості забезпечення здійснення ним цих функцій і повноважень, про що видається відповідний акт Кабінету Міністрів України.

8. Указом Президента України про ліквідацію міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади визначається орган виконавчої влади, якому передаються повноваження та функції міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, що ліквідується.

9. Порядок здійснення заходів, пов'язаних з утворенням, реорганізацією чи ліквідацією міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, визначається Кабінетом Міністрів України.

РОЗДІЛ II. Міністерства**Стаття 6. Міністерство**

1. Міністерство є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох визначених Президентом України сферах, проведення якої покладено на Кабінет Міністрів України Конституцією та законами України.

2. Міністерство очолює міністр України (далі – міністр), який є членом Кабінету Міністрів України.

3. Порядок призначення на посаду та звільнення з посади, припинення повноважень на посаді міністра, а також статус міністра як члена Кабінету Міністрів України, визначаються Конституцією України та Законом України «Про Кабінет Міністрів України».

Стаття 7. Завдання міністерства

1. Основними завданнями міністерства як органу, що забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох сферах, є:

1) забезпечення нормативно-правового регулювання;
2) визначення пріоритетних напрямів розвитку;
3) інформування та надання роз'яснень щодо здійснення державної політики;

4) узагальнення практики застосування законодавства, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення та внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Президенту України та Кабінету Міністрів України;

5) здійснення інших завдань, визначених законами України та покладених на нього актами Президента України.

Стаття 8. Міністр

1. Міністр як член Кабінету Міністрів України здійснює повноваження, визначені Законом України «Про Кабінет Міністрів України», в тому числі щодо спрямування та координації діяльності центральних органів виконавчої влади.

2. Міністр як керівник міністерства:

1) очолює міністерство, здійснює керівництво його діяльністю;

2) визначає пріоритети роботи міністерства та шляхи виконання покладених на нього завдань, затверджує плани роботи міністерства, звіти про їх виконання;

3) в межах компетенції організовує та контролює виконання апаратом міністерства і територіальними органами міністерства Конституції України, законів України, актів та доручень Президента України, актів Кабінету Міністрів України;

4) забезпечує виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами України;

5) вносить Прем'єр-міністрові України пропозиції щодо призначення на посади першого заступника міністра, заступника міністра (у разі введення), заступника міністра – керівника апарату;

6) затверджує положення про самостійні структурні підрозділи апарату міністерства, призначає на посади та звільняє з посад їх керівників і заступників керівників, працівників патронатної служби міністра;

7) вносить Кабінету Міністрів України подання про утворення в межах граничної чисельності державних службовців та працівників апарату міністерства і коштів, передбачених на утримання міністерства, ліквідацію, реорганізацію територіальних органів міністерства як юридичних осіб публічного права, затверджує положення про них;

8) затверджує структуру апарату міністерства і його територіальних органів;

9) утворює, ліквідує, реорганізовує за погодженням з Кабінетом Міністрів України територіальні органи міністерства як структурні підрозділи апарату міністерства, що не мають статусу юридичної особи;

10) призначає на посади керівників територіальних органів міністерства за погодженням з головами місцевих державних адміністрацій та їх заступників і звільняє їх з посад;

11) вносить на розгляд Кабінету Міністрів України пропозиції у разі вмотивованої відмови Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голови обласної державної адміністрації (підтримки головою обласної державної адміністрації вмотивованої відмови голови районної державної адміністрації) погодити призначення керівника територіального органу міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується міністром, керівника підприємства, установи, організації, що належить до сфери управління цього міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується міністром, про надання Кабінетом Міністрів України згоди на призначення такого керівника;

12) утворює, ліквідує, реорганізовує підприємства, установи, організації, що належить до сфери управління цього міністерства, затверджує їхні положення (статути), призначає на посади за погодженням з головами місцевих державних адміністрацій та звільняє з посад їх керівників, крім випадків, установлених законом, здійснює у межах своїх повноважень інші функції з управління об'єктами державної власності;

13) притягує до дисциплінарної відповідальності керівників державних підприємств, установ, організацій, що перебувають у сфері управління відповідного міністерства;

14) скасовує повністю чи в окремі частині акти територіальних органів міністерства;

15) порушує в установленому порядку питання щодо заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності першого заступника та заступника міністра (у разі введення), заступника міністра – керівника апарату;

16) порушує в установленому порядку питання щодо присвоєння рангу державного службовця заступнику міністра – керівнику апарату;

17) вирішує в установленому порядку питання щодо введення та притягнення до дисциплінарної відповідальності керівників та заступників керівників самостійних структурних підрозділів апарату міністерства, керівників та заступників керівників територіальних органів міністерства, присвоює їм ранги державних службовців;

18) вносить подання щодо представлення в установленому порядку державних службовців та працівників апарату міністерства, його територіальних органів до відзначення державними нагородами України;

19) представляє міністерство у публічно-правових відносинах з іншими органами, підприємствами, установами та організаціями в Україні та за її межами;

20) у передбачених законодавством випадках погоджує призначення на посади та звільнення з посад керівників відповідних структурних підрозділів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій;

21) визначає обов'язки першого заступника міністра, заступника міністра (у разі введення) та заступника міністра – керівника апарату, розподіл повноважень міністра між першим заступником міністра та заступником міністра (у разі введення), які вони здійснюють у разі його відсутності;

22) скасовує повністю чи в окремі частині накази заступника міністра – керівника апарату;

23) залучає державних службовців та працівників територіальних органів міністерства, а за згодою керівників – державних службовців та працівників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій до розгляду питань, що належать до компетенції міністерства;

24) приймає рішення щодо розподілу бюджетних коштів, головним розпорядником яких є міністерство;
25) утворює комісії, робочі та експертні групи;
26) скликає та проводить наради з питань, що належать до його компетенції;
27) підписує накази міністерства;
28) дає обов'язкові для виконання державними службовцями та працівниками апарату міністерства доручення;
29) здійснює інші повноваження відповідно до Конституції України, цього та інших законів, а також актів та доручень Президента України.

Стаття 9. Перший заступник міністра, заступник міністра

1. Міністр має першого заступника, який здійснює визначені міністром обов'язки.

У разі необхідності для забезпечення здійснення міністерством окремих завдань рішенням Президента України у структурі міністерства може бути введено посаду заступника міністра.

2. Перший заступник міністра та заступник міністра (у разі введення) призначаються на посади за поданням Прем'єр-міністра України та звільняються з посад Президентом України.

Прем'єр-міністр України вносить на розгляд Президента України подання про призначення на посади першого заступника міністра та заступника міністра (у разі введення) відповідно до пропозицій відповідного міністра.

У разі звільнення міністра перший заступник міністра та заступник міністра (у разі введення) звільняються з посад Президентом України.

3. Особа, яка призначається на посаду першого заступника міністра чи заступника міністра (у разі введення), повинна відповідати вимогам до членів Кабінету Міністрів України, передбаченим Законом України «Про Кабінет Міністрів України».

4. Перший заступник міністра, заступник міністра (у разі введення) дають обов'язкові для виконання державними службовцями та працівниками апарату міністерства та його територіальних органів (у разі утворення) доручення.

5. Посади першого заступника міністра та заступника міністра (у разі введення) належать до політичних посад, на які не поширюється трудове законодавство та законодавство про державну службу.

6. Соціальне та інше забезпечення першого заступника міністра, заступника міністра (у разі введення) здійснюється в порядку та на умовах, визначених Законом України «Про Кабінет Міністрів України» для членів Кабінету Міністрів України.

Стаття 10. Заступник міністра – керівник апарату

1. Заступник міністра – керівник апарату призначається на посаду за поданням Прем'єр-міністра України та звільняється з посади Президентом України.

Прем'єр-міністр України вносить на розгляд Президента України подання про призначення на посаду заступника міністра – керівника апарату відповідно до пропозиції відповідного міністра.

Заступник міністра – керівник апарату є державним службовцем.

2. Кандидатами на посаду заступника міністра – керівника апарату можуть бути громадяни України, які мають вищу освіту, досвід роботи у відповідній сфері або на державній службі не менш як 10 років, у тому числі не менш як 5 років на керівних посадах, і відповідають іншим вимогам, передбаченим законодавством про державну службу.

3. Основними завданнями заступника міністра – керівника апарату є забезпечення діяльності апарату міністерства, стабільності і наступності у його роботі, організація поточної роботи, пов'язаної із здійсненням повноважень міністерства.

4. Заступник міністра – керівник апарату відповідно до покладених на нього завдань:

1) організовує роботу апарату міністерства;

2) забезпечує підготовку пропозицій щодо виконання завдань міністерства та подає їх на розгляд міністрові;

3) організовує та контролює виконання апаратом міністерства Конституції та законів України, актів та доручень Президента України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерства та доручень міністра, його першого заступника та заступника (у разі введення), звітує про їх виконання;

4) готує та подає на затвердження міністрові плани роботи міністерства, звітує про їх виконання;

5) забезпечує реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, контроль за її збереженням у апараті міністерства;

6) в межах своїх повноважень запитує та одержує в установленому порядку від державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій в Україні та за її межами безоплатно інформацію, документи і матеріали, а від органів державної статистики – статистичну інформацію, необхідну для виконання покладених на міністерство завдань;

7) за погодженням із Міністерством фінансів України затверджує штатний розпис та кошторис міністерства;

8) призначає на посади та звільняє з посад у порядку, передбаченому законодавством про державну службу, державних службовців апарату міністерства (крім тих, яких призначає на посади та звільняє з посад міністр), присвоює їм ранги державних службовців, приймає рішення щодо їх заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності;

9) приймає на роботу та звільняє з роботи у порядку, передбаченому законодавством про працю, працівників апарату міністерства (крім тих, яких призначає на посади та звільняє з посад міністр), приймає рішення щодо їх заохочення, притягнення до дисциплінарної відповідальності;

10) забезпечує формування в установленому порядку кадрового резерву міністерства, організацію підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та працівників міністерства, а також осіб, включених до кадрового резерву;

11) представляє міністерство як юридичну особу в цивільно-правових відносинах;

12) у межах повноважень дає обов'язкові для виконання державними службовцями та працівниками міністерства доручення;

13) з питань, що належать до його повноважень, підписує накази організаційно-розпорядчого характеру та контролює їх виконання;

14) вносить пропозиції міністрові щодо представлення державних службовців та працівників апарату міністерства до відзначення державними нагородами України;

15) у разі звільнення міністра здійснює його повноваження до призначення на цю посаду іншої особи, крім тих, які визначені пунктами 2, 5, 6 (за винятком звільнення), 7 – 10, 11 (за винятком звільнення), 20, 28 (у частині виконання повноважень міністра, які за Конституцією та законами України виконуються ним особисто) частини другої статті 8 та статтю 18 цього Закону.

Стаття 11. Апарат міністерства

1. Апарат міністерства – організаційно поєднана сукупність структурних підрозділів і посад, що забезпечують діяльність міністра, а також виконання покладених на міністерство завдань.

2. Керівником апарату міністерства є заступник міністра – керівник апарату.

3. Структуру апарату міністерства затверджує міністр.

4. Вимоги до формування структури апарату міністерства визначаються Кабінетом Міністрів України.

5. Державні службовці апарату міністерства, крім керівників самостійних структурних підрозділів апарату міністерства та їх заступників, а також працівників патронатної служби міністра, призначаються на посади та звільняються з посад заступником міністра – керівником апарату в порядку, передбаченому законодавством про державну службу.

Працівники апарату міністерства приймаються на роботу та звільняються з роботи заступником міністра – керівником апарату у порядку, передбаченому законодавством про працю.

6. Звільнення міністра не може бути підставою для звільнення державних службовців та працівників апарату міністерства, крім працівників патронатної служби міністра.

Стаття 12. Патронатна служба міністра

1. Міністр має право на формування патронатної служби міністра у межах граничної чисельності державних службовців та працівників міністерства і витрат, передбачених на утримання міністерства.

2. Патронатна служба міністра здійснює консультування міністра, підготовку необхідних для виконання завдань міністерства матеріалів, забезпечує зв'язок із посадовими особами інших органів державної влади, організацію зустрічей та зв'язків із громадськістю, засобами масової інформації, а також виконує інші доручення міністра.

3. Міністр самостійно визначає персональний склад патронатної служби міністра з апарату міністерства чи його територіальних органів, після звільнення з її складу поновлюються на попередній посаді або призначаються на іншу рівноцінну посаду в цьому міністерстві.

Працівник патронатної служби міністра може бути звільнений з підстав, визначених законом про державну службу, а також за рішенням міністра.

4. До складу патронатної служби міністра можуть бути переведені державні службовці за їх згодою.

5. Державні службовці, які були переведені до патронатної служби міністра з апарату міністерства чи його територіальних органів, після звільнення з її складу поновлюються на попередній посаді або призначаються на іншу рівноцінну посаду в цьому міністерстві.

У разі неможливості поновлення державного службовця на попередній посаді або призначення на іншу рівноцінну посаду, його може бути призначено за взаємною згодою на іншу посаду в цьому міністерстві.

6. Працівники патронатної служби міністра не мають права давати доручення державним службовцям та працівникам міністерства.

7. На працівників патронатної служби поширюється дія законодавства про державну службу з особливостями, встановленими законом.

Стаття 13. Територіальні органи міністерства

1. Територіальні органи міністерства утворюються як юридичні особи публічного права в межах граничної чисельності державних службовців та працівників міністерства і коштів, передбачених на утримання міністерства, ліквідовуються, реорганізуються за поданням міністра Кабінетом Міністрів України.

Територіальні органи міністерства можуть утворюватися, ліквідуватися, реорганізовуватися міністром як структурні підрозділи апарату міністерства, що не мають статусу юридичної особи, за погодженням із Кабінетом Міністрів України.

Територіальні органи міністерства утворюються у випадках, коли їх створення передбачено положенням про міністерство, затвердженим Президентом України.

2. Територіальні органи міністерства можуть утворюватися в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, районах у містах, містах обласного, республіканського (Автономної Республіки Крим) значення та як міжрегіональні (повноваження яких поши-

рюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи (у разі їх утворення).

3. Територіальні органи міністерства діють на підставі положень, що затверджуються міністром.

Типове положення про територіальні органи міністерства затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Територіальні органи міністерства набувають статусу юридичної особи з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців запису про їх державну реєстрацію як юридичної особи.

Територіальні органи міністерства припиняються як юридичні особи з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців запису про державну реєстрацію їх припинення.

5. Керівники територіальних органів міністерства призначаються на посади за погодженням з головами місцевих державних адміністрацій та звільняються з посад міністром, якщо інше не передбачено законом.

Заступники керівників територіальних органів міністерства призначаються на посади та звільняються з посад міністром.

Інші державні службовці територіальних органів міністерства призначаються на посади та звільняються з посад керівниками територіальних органів міністерства.

Працівники територіальних органів міністерства приймаються на роботу та звільняються з роботи керівниками територіальних органів міністерства.

6. Структуру територіальних органів міністерства затверджує міністр.

Штатний розпис та кошторис територіальних органів міністерства затверджує заступник міністра – керівник апарату.

Стаття 14. Колегія міністерства та інші консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи міністерства

1. Для підготовки рекомендацій щодо виконання завдань міністерства може утворюватися колегія міністерства як консультативно-дорадчий орган.

2. До складу колегії входять міністр (голова колегії), перший заступник міністра, заступник міністра (у разі введення), заступник міністра – керівник апарату, можуть входити керівники самостійних структурних підрозділів апарату міністерства, територіальних органів міністерства, а також за згодою – представники інших державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, наукових і навчальних закладів, громадських організацій, інші особи.

3. Періодичність проведення засідань колегії визначається міністром.

4. Рішення колегії оформляються протоколом.

5. Рішення колегії можуть бути реалізовані шляхом видання відповідного наказу міністерства.

6. Типове положення про колегію міністерства затверджується Кабінетом Міністрів України.

7. Для розгляду наукових рекомендацій та проведення фахових консультацій з основних питань діяльності у міністерстві можуть утворюватися інші постійні або тимчасові консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи.

8. Рішення про утворення чи ліквідацію колегії, інших постійних або тимчасових консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів приймає міністр.

9. Кількісний та персональний склад колегії, інших консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів і положення про них затверджує міністр.

Стаття 15. Накази міністерства

1. Міністерство у межах своїх повноважень, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів і доручень Президента України, актів Кабінету Міністрів України видає накази, які підписує міністр.

2. Накази міністерства, видані в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами.

3. Накази міністерства нормативно-правового змісту підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України та включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.

4. Накази міністерства, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються з урахуванням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

5. Накази міністерства, які є нормативно-правовими актами, після включення до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів опубліковуються державною мовою в офіційних друкованих виданнях.

6. Всі накази міністерства оприлюднюються державною мовою на офіційному сайті міністерства.

7. Накази міністерства, які є нормативно-правовими актами і пройшли державну реєстрацію, набувають чинності з дня офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими актами, але не раніше дня офіційного опублікування.

8. Накази міністерства або їх окремі частини можуть бути оскаржені фізичними та юридичними особами до адміністративного суду в порядку, встановленому законом.

9. Накази міністерства можуть бути скасовані Кабінетом Міністрів України повністю чи в окремій частині.

10. Скасування наказу міністерства Кабінетом Міністрів України має наслідком припинення вчинення будь-якими органами, особами дій, спрямованих на виконання скасованого наказу міністерства, здійснення повноважень, визначених цим наказом.

РОЗДІЛ III. Інші центральні органи виконавчої влади

Стаття 16. Центральні органи виконавчої влади

1. Центральні органи виконавчої влади утворюються для виконання окремих функцій з реалізації державної політики як служби, агентства, інспекції.

2. Діяльність центральних органів виконавчої влади спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через відповідних міністрів згідно із законодавством.

Стаття 17. Завдання центральних органів виконавчої влади

1. Основними завданнями центральних органів виконавчої влади є:

- 1) надання адміністративних послуг;
- 2) здійснення державного нагляду (контролю);
- 3) управління об'єктами державної власності;
- 4) внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та координують їх діяльність;
- 5) здійснення інших завдань, визначених законами України та покладених на них Президентом України.

2. Центральні органи виконавчої влади можуть здійснювати одне або кілька визначених частиною першою цієї статті завдань.

У разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам, центральний орган виконавчої влади утворюється як служба.

У разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управ-

ління, центральний орган виконавчої влади утворюється як агентство.

У разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають контрольні-наглядові функції за дотриманням державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, юридичними та фізичними особами актів законодавства, центральний орган виконавчої влади утворюється як інспекція.

Стаття 18. Повноваження міністра у відносинах з центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується через міністра

1. Кабінет Міністрів України спрямовує та координує діяльність центральних органів виконавчої влади через міністра у порядку, визначеному цим Законом та актами Президента України.

2. Міністр:

1) забезпечує формування державної політики у відповідній сфері та контролює її реалізацію центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується ним;

2) погоджує та подає на розгляд Кабінету Міністрів України розроблені центральним органом виконавчої влади проекти законів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України;

3) визначає пріоритетні напрями роботи центрального органу виконавчої влади та шляхи виконання покладених на нього завдань, затверджує плани його роботи;

4) вносить пропозиції Прем'єр-міністрові України стосовно кандидатури на посаду керівника центрального органу виконавчої влади і за пропозицією його керівника – стосовно кандидатур на посади його заступників;

5) погоджує структуру апарату центрального органу виконавчої влади;

6) видає обов'язкові до виконання центральними органами виконавчої влади накази та доручення з питань, що належать до сфери діяльності центрального органу виконавчої влади;

7) погоджує призначення на посади та звільнення з посад керівників та заступників керівників самостійних структурних підрозділів апарату центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується ним;

8) погоджує призначення на посади та звільнення з посад керівників і заступників керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади;

9) погоджує пропозиції керівника центрального органу виконавчої влади щодо утворення, реорганізації, ліквідації його територіальних органів як юридичних осіб публічного права та вносить на розгляд Кабінету Міністрів України відповідне подання;

10) погоджує утворення, реорганізацію, ліквідацію територіальних органів центрального органу виконавчої влади як структурних підрозділів апарату цього органу;

11) порушує перед Кабінетом Міністрів України питання щодо скасування актів центрального органу виконавчої влади повністю чи в окремій частині;

12) доручає керівнику центрального органу виконавчої влади скасувати акти його територіальних органів повністю чи в окремій частині, а в разі відмови скасовує акти територіальних органів центрального органу виконавчої влади повністю чи в окремій частині;

13) порушує перед Президентом України питання щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників;

14) ініціює питання щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності керівників структурних підрозділів апарату центрального органу виконавчої влади, його територіальних органів та їх заступників, а також керівників під-

приємств, установ, організацій, що належать до сфери його управління;

15) ініціює питання щодо проведення службового розслідування стосовно керівника центрального органу виконавчої влади, його заступників, інших державних службовців і працівників апарату центрального органу виконавчої влади та його територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління;

16) приймає рішення щодо проведення перевірки діяльності центрального органу виконавчої влади та його територіальних органів;

17) заслуховує звіти про виконання покладених на центральний орган виконавчої влади завдань та планів їх роботи;

18) визначає структурний підрозділ апарату міністерства, що відповідає за взаємодію з центральним органом виконавчої влади;

19) визначає посадових осіб міністерства, які включаються до складу колегії центрального органу виконавчої влади;

20) визначає порядок обміну інформацією між міністерством та центральним органом виконавчої влади, періодичність її подання;

21) вирішує інші питання, пов'язані із спрямуванням і координацією діяльності центрального органу виконавчої влади.

Стаття 19. Керівник та заступники керівника центрального органу виконавчої влади

1. Керівник центрального органу виконавчої влади призначається на посаду за поданням Прем'єр-міністра України та звільняється з посади Президентом України.

Керівник центрального органу виконавчої влади може мати не більше двох заступників, які призначаються на посади за поданням Прем'єр-міністра України та звільняються з посад Президентом України.

2. Пропозиції Прем'єр-міністрові України стосовно кандидатур на посади керівника центрального органу виконавчої влади та його заступників вносить міністр, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади.

Керівник центрального органу виконавчої влади вносить на розгляд міністра пропозиції щодо призначення на посади та звільнення з посад своїх заступників.

3. Керівник центрального органу виконавчої влади та його заступники є державними службовцями.

4. Керівник центрального органу виконавчої влади:

1) очолює центральний орган виконавчої влади, здійснює керівництво його діяльністю;

2) у межах компетенції організовує та контролює виконання в апараті центрального органу виконавчої влади та його територіальних органах Конституції та законів України, актів та доручень Президента України, актів Кабінету Міністрів України, наказів міністерств;

3) вносить на розгляд міністра, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у відповідній сфері, зокрема, розроблені центральним органом виконавчої влади проекти законів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, наказів відповідного міністерства, а також позицію щодо проектів, розробниками яких є інші міністерства;

4) подає на затвердження міністрові, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, плани роботи центрального органу виконавчої влади;

5) затверджує за погодженням з міністром, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, структуру апарату центрального органу виконавчої влади;

6) забезпечує виконання центральним органом виконавчої влади наказів та доручень міністра, який спрямо-

вує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, з питань, що належать до сфери діяльності центрального органу виконавчої влади;

7) забезпечує взаємодію центрального органу виконавчої влади із структурним підрозділом міністерства, визначеним міністром, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, відповідальним за взаємодію з центральним органом виконавчої влади;

8) забезпечує дотримання встановленого міністром, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, порядку обміну інформацією між міністерством і центральним органом виконавчої влади та вчасність її подання;

9) звітує перед міністром про виконання планів роботи центрального органу виконавчої влади та покладених на нього завдань, про усунення порушень і недоліків, виявлених під час проведення перевірок діяльності центрального органу виконавчої влади, його територіальних органів, а також про притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у допущених порушеннях;

10) розподіляє обов'язки між своїми заступниками;

11) затверджує положення про самостійні структурні підрозділи апарату центрального органу виконавчої влади;

12) призначає на посади та звільняє з посад у порядку, передбаченому законодавством про державну службу, державних службовців апарату центрального органу виконавчої влади (якщо інше не передбачено законом);

13) приймає на роботу та звільняє з роботи в порядку, передбаченому законодавством про працю, працівників центрального органу виконавчої влади;

14) вносить міністрові пропозиції щодо утворення в межах граничної чисельності державних службовців та працівників центрального органу виконавчої влади і коштів, передбачених на його утримання, а також щодо ліквідації, реорганізації Кабінетом Міністрів України територіальних органів центрального органу виконавчої влади, які є юридичними особами публічного права;

15) утворює в межах граничної чисельності державних службовців та працівників центрального органу виконавчої влади і коштів, передбачених на утримання центрального органу виконавчої влади, ліквідує, реорганізовує за погодженням з Кабінетом Міністрів України та міністром територіальні органи центрального органу виконавчої влади як структурні підрозділи апарату цього органу;

16) призначає на посади за погодженням із відповідним міністром та головами відповідних місцевих державних адміністрацій, звільняє з посад керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади;

17) призначає на посади за погодженням з міністром, звільняє з посад заступників керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади;

18) утворює, ліквідує, реорганізовує підприємства, установи, організації, затверджує їхні положення (статути), в установленому порядку призначає на посади та звільняє з посад їх керівників, здійснює в межах своїх повноважень інші функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління;

19) скасовує повністю чи в окремій частині акти територіальних органів центрального органу виконавчої влади;

20) забезпечує реалізацію державної політики щодо державної таємниці, контроль за її збереженням в апараті центрального органу виконавчої влади;

21) забезпечує формування в установленому порядку кадрового резерву центрального органу виконавчої влади, організацію підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців і працівників центрального органу виконавчої влади та осіб, включених до кадрового резерву;

22) вирішує в установленому порядку питання щодо заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності державних службовців та працівників апарату

центрального органу виконавчої влади, керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади, присвоює їм ранги державних службовців (якщо інше не передбачено законом);

23) у встановленому порядку вносить подання щодо представлення державних службовців та працівників апарату центрального органу виконавчої влади, його територіальних органів до відзначення державними нагородами України;

24) представляє в установленому порядку центральний орган виконавчої влади у відносинах з іншими державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями в Україні та за її межами;

25) залучає державних службовців та працівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади, а за домовленістю з керівниками – державних службовців та працівників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій до розгляду питань, що належать до компетенції центрального органу виконавчої влади;

26) представляє центральний орган виконавчої влади у відносинах з іншими органами, підприємствами, установами і організаціями в Україні та за її межами;

27) утворює комісії, робочі та експертні групи;

28) скликає та проводить наради з питань, що належать до його компетенції;

29) підписує накази центрального органу виконавчої влади;

30) у межах повноважень дає обов'язкові для виконання державними службовцями і працівниками апарату центрального органу виконавчої влади та його територіальних органів доручення;

31) за погодженням із Міністерством фінансів України затверджує штатний розпис та кошторис апарату центрального органу виконавчої влади;

32) приймає в установленому порядку рішення про розподіл бюджетних коштів, розпорядником яких є центральний орган виконавчої влади;

33) здійснює інші повноваження відповідно до цього та інших законів.

5. Заступники керівника центрального органу виконавчої влади здійснюють повноваження відповідно до затвердженого керівником центрального органу виконавчої влади розподілу обов'язків, якщо інше не передбачено законом.

У разі відсутності керівника центрального органу виконавчої влади чи неможливості здійснювати ним свої повноваження з інших причин його обов'язки виконує один із заступників відповідно до встановленого керівником центрального органу виконавчої влади розподілу обов'язків.

Стаття 20. Апарат центрального органу виконавчої влади

1. Апарат центрального органу виконавчої влади – організаційно поєднана сукупність структурних підрозділів, що забезпечують діяльність керівника центрального органу виконавчої влади, а також виконання покладених на центральний орган виконавчої влади завдань.

2. Структуру апарату центрального органу виконавчої влади затверджує керівник центрального органу виконавчої влади за погодженням з міністром, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади.

3. Вимоги до формування структури апарату центрального органу виконавчої влади визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Державні службовці апарату центрального органу виконавчої влади призначаються на посади та звільняються з посад керівником центрального органу виконавчої влади в порядку, передбаченому законодавством про державну службу (якщо інше не передбачено законом).

Працівники апарату центрального органу виконавчої влади приймаються на роботу та звільняються з роботи в порядку, передбаченому законодавством про працю.

5. Звільнення з посади керівника центрального органу виконавчої влади не може бути підставою для звільнення з посад державних службовців та звільнення з роботи працівників апарату центрального органу виконавчої влади.

Стаття 21. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади

1. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади утворюються як юридичні особи публічного права в межах граничної чисельності державних службовців та працівників центрального органу виконавчої влади і коштів, передбачених на його утримання, ліквідовуються, реорганізуються за поданням міністра, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, Кабінетом Міністрів України.

Пропозиції щодо утворення, реорганізації та ліквідації територіальних органів центрального органу виконавчої влади на розгляд міністрові вносить керівник центрального органу виконавчої влади.

Територіальні органи центрального органу виконавчої влади можуть утворюватись, ліквідовуватись, реорганізовуватись керівником центрального органу виконавчої влади як структурні підрозділи апарату центрального органу виконавчої влади за погодженням з міністром, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, та Кабінетом Міністрів України.

Територіальні органи центрального органу виконавчої влади створюються у випадках, коли їх створення передбачено положенням про центральний орган виконавчої влади, затвердженим Президентом України.

Територіальні органи центрального органу виконавчої влади можуть утворюватись в інших організаційно-правових формах у порядку, визначеному законодавством.

2. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади можуть утворюватись в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, районах у містах, містах обласного, республіканського (Автономної Республіки Крим) значення та як міжрегіональні (повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи (у разі їх утворення).

3. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади діють на підставі положень, що затверджуються керівником центрального органу виконавчої влади.

Типове положення про територіальні органи центрального органу виконавчої влади затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади набувають статусу юридичної особи з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців запису про їх державну реєстрацію як юридичної особи.

Територіальні органи центрального органу виконавчої влади припиняються як юридичні особи з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців запису про державну реєстрацію їх припинення.

5. Керівники та заступники керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади призначаються на посади та звільняються з посад керівником центрального органу виконавчої влади за погодженням з міні-

стром, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади.

Кандидатури на посади керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади погоджуються з головами місцевих державних адміністрацій, якщо інше не передбачено законом.

Порядок призначення на посади керівників територіальних органів центрального органу виконавчої влади встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Інші державні службовці територіальних органів центрального органу виконавчої влади призначаються на посади та звільняються з посад керівниками територіальних органів центрального органу виконавчої влади.

Працівники територіальних органів центрального органу виконавчої влади приймаються на роботу та звільняються з роботи керівниками територіальних органів центрального органу виконавчої влади.

6. Структуру територіальних органів центрального органу виконавчої влади затверджує керівник центрального органу виконавчої влади за погодженням з міністром, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади.

Штатний розпис та кошторис територіальних органів центрального органу виконавчої влади затверджує керівник центрального органу виконавчої влади.

Стаття 22. Колегія центрального органу виконавчої влади, інші консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи центрального органу виконавчої влади

1. Для підготовки рекомендацій щодо виконання завдань центрального органу виконавчої влади в центральному органі виконавчої влади може утворюватись колегія як консультативно-дорадчий орган.

2. Періодичність проведення засідань колегії визначається керівником центрального органу виконавчої влади.

3. Рішення колегії оформляється протоколом.

4. Рішення колегії можуть бути реалізовані шляхом видання керівником центрального органу виконавчої влади відповідного наказу.

5. Типове положення про колегію центрального органу виконавчої влади затверджується Кабінетом Міністрів України.

6. Для розгляду наукових рекомендацій та проведення фахових консультацій з основних питань діяльності у центральному органі виконавчої влади можуть утворюватись інші постійні або тимчасові консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи.

7. Рішення про утворення чи ліквідацію колегії, інших постійних або тимчасових консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів приймає керівник центрального органу виконавчої влади.

8. Кількісний та персональний склад колегії, інших постійних або тимчасових консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів і положення про них затверджує керівник центрального органу виконавчої влади.

Стаття 23. Накази центрального органу виконавчої влади

1. Центральний орган виконавчої влади у межах своїх повноважень, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів та доручень Президента України, актів Кабінету Міністрів України та наказів міністерств видає накази організаційно-розпорядчого характеру, організовує та контролює їх виконання.

2. Накази центрального органу виконавчої влади або їх окремі положення можуть бути оскаржені фізичними та юридичними особами до адміністративного суду в порядку, встановленому законом.

3. Накази центрального органу виконавчої влади можуть бути скасовані Кабінетом Міністрів України повністю чи в окремій частині.

Стаття 24. Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України та інші центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом

1. Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України є центральними органами виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Інші центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом можуть бути утворені Президентом України.

2. Голова Антимонопольного комітету України, Голова Фонду державного майна України, Голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України призначаються на посади та звільняються з посад Президентом України за згодою Верховної Ради України.

Заступники Голови Антимонопольного комітету України, Голови Фонду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України призначаються на посади за поданням Прем'єр-міністра України та звільняються з посад Президентом України.

3. Питання діяльності Антимонопольного комітету України, Фонду державного майна України, Державного комітету телебачення і радіомовлення України та інших органів зі спеціальним статусом у Кабінеті Міністрів України представляє Прем'єр-міністр України.

4. Положення цього Закону поширюються на Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, інші утворені Президентом України центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом, крім випадків, коли Конституцією та законами України, актами Президента України визначені інші особливості організації та порядку їх діяльності.

РОЗДІЛ IV. Забезпечення діяльності та відповідальність посадових осіб міністерств та інших центральних органів виконавчої влади

Стаття 25. Фінансування і матеріально-технічне забезпечення діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади

1. Фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 26. Умови оплати праці, матеріального та побутового забезпечення державних службовців і працівників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади

1. Умови оплати праці державних службовців та працівників міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, їх матеріального і побутового забезпечення визначаються законами України та актами Кабінету Міністрів України.

Стаття 27. Відповідальність посадових осіб міністерств, інших центральних органів виконавчої влади

1. Посадові особи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади несуть кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та цивільно-правову відповідальність відповідно до закону.

2. Шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадових осіб міністерств, інших центральних органів виконавчої влади при здійсненні ними своїх повноважень, відшкодовується за рахунок держави в порядку, визначеному законом.

3. Держава має право зворотної вимоги (регресу) до посадових осіб міністерств, інших центральних органів ви-

конавчої влади, які заподіяли шкоду, у розмірах і порядку, визначених законодавством.

РОЗДІЛ V. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування*.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 40 – 44, ст. 356):

абзац перший частини третьої статті 107 доповнити словами «крім випадків, встановлених законом»;

частину третю статті 111 доповнити словами «крім випадків, встановлених законом»;

2) у Законі України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31 – 32, ст. 263; 2006 р., № 27, ст. 234, № 37, ст. 310; 2009 р., № 19, ст. 263; 2011 р., № 2 – 3, ст. 11):

у статті 36:

в абзаці п'ятому частини першої слова «який затверджено рішенням засновників (учасників) або уповноваженого ними органу» виключити;

у частині другій:

абзац другий доповнити реченням такого змісту: «Ліквідаційний баланс повинен бути затверджений засновниками (учасниками) юридичної особи або органом, який прийняв рішення про припинення юридичної особи»;

доповнити абзацом третім такого змісту:

«Ліквідаційний баланс центрального органу виконавчої влади повинен бути затверджений головою ліквідаційної комісії. Нотаріальне посвідчення справжності підписів голови та членів ліквідаційної комісії на ліквідаційному балансі у цьому випадку не вимагається»;

частину четверту статті 37 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Передавальний акт або розподільчий баланс центрального органу виконавчої влади повинен бути затверджений головою комісії з реорганізації. Нотаріальне посвідчення справжності підписів голови та членів комісії з реорганізації на передавальному акті або розподільчому балансі у цьому випадку не вимагається».

3. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ
17 березня 2011 року
№ 3166-VI

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про затвердження Порядку надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства

від 9 лютого 2011 р. № 81
Київ

Відповідно до частини другої статті 21 Закону України «Про державно-приватне партнерство» Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Затвердити Порядок надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства, що додається.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 9 лютого 2011 р. № 81

ПОРЯДОК надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства

1. Цей Порядок визначає процедуру надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства (далі – договір).

* Опубліковано в газеті «Урядовий кур'єр» від 12 квітня 2011 р. № 66. – Прим. ред.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про державно-приватне партнерство».

3. Інформацією про виконання договору є: копії податкових декларацій за відповідний період щодо договору з довідкою (відміткою (штампом), квитанцією

чи поштовим повідомленням) органу державної податкової служби про її отримання;

звіт про виконання договору згідно з формою, яка додається (надається у трьох підписаних приватним партнером та скріплених його печаткою примірниках, один з яких після їх підписання державним партнером та скріплення його печаткою передається приватному партнеру).

4. Приватний партнер надає державному партнеру в електронній та письмовій формі інформацію про виконання договору:

за квартал – до 15 числа другого місяця, що настає за останнім днем звітного кварталу;

за рік – до 10 березня року, що настає за звітним.

5. Державний партнер надає уповноваженому органу виконавчої влади з питань державно-приватного партнерства в електронній та письмовій формі інформацію про виконання договору:

за квартал – до 30 числа другого місяця, що настає за останнім днем звітного кварталу;

за рік – до 20 березня року, що настає за звітним.

6. Уповноважений орган виконавчої влади з питань державно-приватного партнерства проводить моніторинг, узагальнює та оприлюднює результати здійснення державно-приватного партнерства.

Додаток до Порядку

ЗВІТ

про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства

за _____

(квартал, рік)

Договір _____

(назва договору, обліковий номер)

між державним партнером _____

(орган державної влади або орган місцевого самоврядування)

та приватним партнером _____

(найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ)

_____ або прізвище, ім'я, по батькові для фізичної особи – підприємця, ідентифікаційний номер

_____ фізичної особи – підприємця, платника податків та інших обов'язкових платежів)

Поштовий індекс, місце проживання або місцезнаходження приватного партнера _____

Показник	За звітний період	Наростаючим підсумком з початку року	Наростаючим підсумком з початку виконання договору
Показники діяльності в цілому (за даними податкової звітності)			
1. Загальна вартість виробленої продукції, виконаних робіт чи наданих послуг з урахуванням податку на додану вартість, тис. гривень			
у тому числі:			
реалізовано на внутрішньому ринку			
реалізовано на зовнішньому ринку			
2. Загальна кількість виробленої продукції, тис. штук			
3. Загальна сума доходів, тис. гривень			
4. Загальна сума витрат, тис. гривень			
5. Перераховано податків до бюджетів усіх рівнів, тис. гривень			
6. Перераховано обов'язкових платежів до бюджетів усіх рівнів, тис. гривень			
7. Прибуток, тис. гривень			
8. Загальна сума наданих податкових пільг, тис. гривень			
Показники виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства			
9. Сума інвестицій, що передбачена договором, тис. гривень			
10. Сума внесених інвестицій, тис. гривень			
у тому числі іноземних			
11. Дохід, тис. гривень			
12. Витрати, тис. гривень			
13. Прибуток, тис. гривень			
14. Сума одержаних кредитів, тис. гривень			
у тому числі іноземних			
15. Сума платежів за кредитами, тис. гривень			
у тому числі іноземних			
16. Державна підтримка, усього, тис. гривень			
у тому числі:			

Продовження додатка

Показник	За звітний період	Наростаючим підсумком з початку року	Наростаючим підсумком з початку виконання договору
надання державних гарантій, гарантій Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування щодо виконання боргових зобов'язань за запозиченнями			
компенсація відсотків та/або тіла за кредитами			
сума коштів, одержаних від державного партнера			
сума коштів, одержаних як субсидії			
сума податкових та митних пільг			
17. Вартість виконаних робіт, тис. гривень			
18. Обсяг реалізованої інноваційної продукції з урахуванням податку на додану вартість, тис. гривень			
19. Отримано пільг, тис. гривень			
у тому числі:			
з податку на прибуток підприємств			
з податку на додану вартість			
з митних платежів			
інші пільги			
20. Перераховано платежів до бюджетів та державних цільових фондів, усього, тис. гривень			
у тому числі:			
податок на додану вартість			
податок на доходи фізичних осіб			
плата за землю			
єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування			
платежі до Пенсійного Фонду України			
інші податки та збори			
21. Заборгованість, тис. гривень			
у тому числі:			
з податків			
з обов'язкових платежів			
із заробітної плати			
з кредитів, усього			
з іноземних кредитів			
22. Кількість робочих місць, усього			
у тому числі створено нових			
23. Кількість залучених працівників, осіб			
у тому числі громадян України			
24. Використання під час виконання договору технологій, матеріалів, техніки та обладнання вітчизняного виробництва, відсотків			
25. Платежі приватного партнера на користь державного партнера за умовами договору (концесійні платежі, бонуси, премії, плата за надання державної гарантії за залученими кредитами тощо), усього, тис. гривень			

Залучення інноваційних технологій під час виконання договору _____

Впровадження енергозберігаючих технологій під час виконання договору _____

Вплив виконання договору на розвиток інфраструктури _____

Вплив виконання договору на навколишнє природне середовище _____

Державний партнер _____

(посада керівника

державного партнера)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20__ р.

М. П.

Приватний партнер _____

(посада керівника

приватного партнера)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____ 20__ р.

М. П.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про затвердження Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними

від 16 лютого 2011 р. № 232
Київ

Відповідно до частини першої статті 11 Закону України «Про державно-приватне партнерство» Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Затвердити Методику виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними, що додається.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 16 лютого 2011 р. № 232

МЕТОДИКА

виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними

1. Згідно з цією Методикою визначаються види можливих ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством (далі – ризики), методи їх оцінки та форми управління ними.

2. Ця Методика застосовується під час проведення аналізу ефективності державно-приватного партнерства (далі – партнерство), прийняття рішень про його здійснення, розподіл ризиків між державним і приватним партнерами, укладення договору між ними згідно із статтею 5 Закону України «Про державно-приватне партнерство» (далі – договір).

3. У цій Методиці терміни застосовуються у такому значенні:

оцінка ризику – процес виявлення ризику та визначення можливих наслідків його виникнення для партнерства;
ризик – можлива подія, дія та/або бездіяльність партнера, що можуть призвести до негативних наслідків;
розподіл ризиків – визначення партнера, який здійснюватиме управління відповідним ризиком у ході партнерства;

управління ризиком – розроблення та здійснення оптимальних заходів для запобігання виникненню ризиків та ліквідації наслідків їх виникнення.

4. Ризики поділяються на:

1) пов'язані з впливом зовнішніх обставин, що не залежать від волі партнерів, зокрема:

виникнення форс-мажорних обставин;
випадкове знищення майна або його частини, що використовується для виконання умов договору;
істотна зміна економічної ситуації, що унеможлиблює виконання умов договору;

2) політичні:

реквізиція, конфіскація чи інший спосіб примусового відчуження майна, необхідного для виконання умов договору, яке партнер створює або набуває в установленому порядку і яке належить йому на праві власності;

внесення змін до податкового законодавства;
застосування стандартів, якими встановлюються підвищені вимоги до товарів, що виготовляються, робіт, які виконуються, або послуг, що надаються приватним партнером для виконання умов договору;

відмова у видачі органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування дозвільних документів, необхідних для виконання умов договору;

неприйняття органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування рішення, необхідного для виникнення у приватного партнера права користуватися земельною ділянкою, яка необхідна для виконання умов договору;

відмова державного партнера від виконання умов договору у зв'язку із зміною пріоритетів партнерства;

неприйняття органом виконавчої влади або органом місцевого самоврядування рішення щодо затвердження цін (тарифів) на товари, що виготовляються, або послуги, які надаються приватним партнером у ході виконання умов договору, або встановлення зазначених цін (тарифів) у розмірі, що не відповідає економічно обґрунтованим витратам на їх виготовлення чи надання, якщо такі ціни (тарифи) підлягають державному регулюванню;

3) пов'язані з невиконанням партнерами умов договору: несвоєчасне або не в повному обсязі здійснення інвестицій та/або платежів;

виконання робіт (надання послуг) в обсязі, меншому, ніж передбачено договором, або неналежної якості;
недодержання строків і порядку виконання робіт (надання послуг);

4) комерційні:

неотримання прибутку (доходів) від провадження підприємницької діяльності в рамках договору, зокрема через зміну ринкової ціни або зменшення попиту на товари, що виготовляються, роботи, які виконуються, або послуги, що надаються згідно з договором;

залучення інвестицій в обсязі, недостатньому для виконання умов договору;

здійснення непередбачуваних витрат, необхідних для виконання умов договору;

неефективне управління з боку приватного партнера майном, наданим державним партнером для виконання умов договору, або процесами, що виникають у ході їх виконання, зокрема ризиками, пов'язаними з неможливістю введення в експлуатацію предмета договору та його невідповідністю критеріям, узгодженим партнерами;

зміна умов договору одним партнером без погодження з іншим;

розірвання договору в односторонньому порядку;

5) фінансові:

зміна курсу валюти, яка використовується для проведення розрахунків за договором;

підвищення процентних ставок за кредитами, наданими в рамках партнерства;

б) екологічні:

заподіяння шкоди здоров'ю людей та навколишньому природному середовищу;
техногенні аварії.

Під час проведення аналізу ефективності партнерства можуть бути виявлені також інші види ризиків.

5. Оцінка ризиків передбачає визначення:

ступеня ймовірності їх виникнення;

можливих негативних наслідків;

рівня загрози виникнення ризику, що може вплинути на виконання умов договору та обсяг можливих збитків.

Рівень загрози виникнення ризику визначається як низький, середній або високий.

6. Під час проведення оцінки ризиків може застосовуватися один або кілька таких методів:

1) статистичний метод, який полягає у визначенні рівня загрози виникнення ризику залежно від ступеня ймовірності його виникнення, що розраховується за формулою:

$$f = n^1 / n_{\text{заг}}$$

де f – ступінь ймовірності виникнення ризику; n^1 – кількість випадків виникнення ризику в статистичній вибірці; $n_{\text{заг}}$ – загальна кількість випадків, що розглядаються у статистичній вибірці.

Для визначення ступеня ймовірності виникнення ризику може бути застосований дисперсійний аналіз, який полягає в оцінці окремих факторів, що впливають на періодичність його виникнення.

Ступінь ймовірності виникнення ризику становить:

до 0,1 – для низького рівня загрози;

від 0,11 до 0,25 – для середнього рівня загрози;

більш як 0,25 – для високого рівня загрози;

2) метод доцільності витрат, що полягає у визначенні рівня загрози виникнення ризику перевищення обсягу коштів, які планується витратити під час виконання умов договору, порівняно з попередньо визначеним і погодженим партнерами. Рівень загрози виникнення такого ризику визначається окремо для кожного етапу виконання умов договору залежно від ступеня ймовірності його виникнення;

3) метод експертної оцінки, який полягає у проведенні оцінки ризиків групою експертів та визначенні за результатами такої оцінки ризику з найбільшим рівнем загрози його виникнення (застосовується у разі, коли застосувати інший метод неможливо). Експертна оцінка проводиться такими етапами:

формування мети;

постановка завдання;

утворення групи управління процесом оцінки;

добір експертів та визначення рівня їх компетентності;

складення анкет для опитування експертів;

безпосереднє опитування експертів;

збір інформації, необхідної для проведення оцінки;

оброблення результатів оцінки і складення звіту.

У процесі оброблення зазначених результатів ризику нумеруються у порядку збільшення їх значущості.

Коефіцієнт відносної значущості ризику визначається за такою формулою:

$$K_j = \sum_{i=1}^n K_{ij} / \sum_{j=1}^s \sum_{i=1}^n K_{ij}$$

де K_j – коефіцієнт відносної значущості ризику; K_{ij} – номер, присвоєний ризику згідно з його значущістю відповідним експертом; n – загальна кількість експертів; s – загальна кількість ризиків.

Ризик, для якого такий коефіцієнт є найбільшим, визначається як ризик з найбільшим рівнем загрози його виникнення у ході виконання умов договору;

4) метод аналогів полягає у визначенні рівня загрози виникнення ризику шляхом вивчення міжнародного досві-

ду партнерства.

7. Система управління ризиками включає:

1) виявлення ризиків;

2) проведення оцінки ризиків та ступеня ймовірності їх виникнення;

3) визначення характерних ознак ризиків;

4) здійснення моніторингу (контролю) за ризиками, проведення аналізу їх впливу на виконання умов договору, наслідків їх виникнення, ймовірності виникнення певного ризику у подальшому;

5) вибір форми управління ризиками. Такими формами є розподіл ризиків, здійснення заходів щодо зменшення ймовірності їх виникнення та визначення механізму ліквідації наслідків виникнення ризиків.

8. Розподіл ризиків здійснюється за такими принципами:

справедливого розподілу ризиків між державним і приватним партнерами;

урахування особливостей виконання договору;

урахування можливостей партнера щодо проведення оцінки та здійснення контролю за виникненням ризиків і їх впливом на виконання умов договору, своєчасного здійснення заходів для управління ними.

9. Для зменшення ймовірності виникнення ризиків здійснюються такі заходи:

надання партнерами гарантії, поруки, іншого виду забезпечення виконання ними своїх зобов'язань за договором;

перекладення партнером частини своїх ризиків на третіх осіб, які залучаються ним для виконання його зобов'язань за договором;

надання третіми особами, які залучаються партнерами для виконання їх зобов'язань за договором, гарантій виконання ними таких зобов'язань відповідно до умов договору.

Для запобігання виникненню ризиків можуть також здійснюватися інші не заборонені законодавством заходи.

10. Партнери можуть здійснювати такі заходи для ліквідації наслідків виникнення ризиків:

надання державної підтримки;

використання державним або приватним партнером додаткових коштів, необхідних для виконання умов договору, в обсязі, який визначається та погоджується партнерами;

звільнення партнера від установленої договором відповідальності за невиконання або неналежне виконання його умов, якщо воно зумовлене виникненням ризику;

припинення виконання партнерами певної умови договору;

перегляд умов договору у зв'язку з виникненням ризику, зокрема продовження строку його дії;

розірвання договору одним з партнерів з одночасним урегулюванням питання щодо відшкодування пов'язаних з цим збитків;

зміна передбаченої договором тарифної політики щодо товарів, які виготовляються, робіт, які виконуються, та послуг, що надаються партнерами;

передача окремих прав третім особам, у тому числі кредиторам, згідно з умовами договору, погодженими партнерами;

страхування від невиконання або неналежного виконання відповідним партнером умов договору внаслідок виникнення ризику.

Партнери можуть здійснювати також інші не заборонені законодавством заходи.

11. У рамках запобігання виникненню кожного ризику або ліквідації його наслідків може бути застосована одна чи кілька форм управління, або здійснено один чи кілька заходів, передбачених пунктами 7, 8 – 10 цієї Методики.

12. За результатами оцінки всіх ризиків, визначення форми управління ними складається перелік ризиків за

формою згідно з додатком, який є невід'ємною частиною висновку про результати проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства та конкурсної документації.

13. За результатами виявлення та оцінки ризиків, визначення форми управління ними складається звіт про можливі ризики здійснення державно-приватного партнерства, який є окремим розділом висновку про результати проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства.

14. Звіт про можливі ризики здійснення державно-приватного партнерства складається з таких розділів:

аналіз можливих ризиків та ймовірності їх виникнення у разі виконання договору;

наслідки від настання ризиків на етапах виконання договору;

форми управління ризиками;

пропозиції щодо розподілу ризиків між державним і приватним партнером під час виконання договору;

пропозиції щодо способу моніторингу ризиків у ході виконання договору партнером, на якого покладається відповідальність за наслідки такого ризику;

узагальнений висновок щодо виникнення ризиків на етапах виконання договору.

Додаток до Методики

ПЕРЕЛІК ризиків, виявлених за результатами проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства, та форми управління такими ризиками

Назва групи ризику	Назва ризику	Ступінь загрози (низький, середній, високий)	Пропозиція щодо визначення партнера, на якого покладається відповідальність за наслідки ризику	Можливі форми управління ризиком

(найменування посади)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

(дата)

М. П.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства

від 11 квітня 2011 р. № 384

Київ

Відповідно до статей 11 і 14 Закону України «Про державно-приватне партнерство» Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Затвердити такі, що додаються:

Порядок проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим;

Порядок проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

Громадська рада

У Фонді державного майна України (далі – Фонд) **15 квітня 2011 року відбулося засідання Громадської ради.**

На засіданні були присутні Голова Фонду О. Рябченко, перший заступник Голови Фонду Є. Іванов, заступники Голови Фонду Є. Григоренко, А. Мангул, І. Хотей, Ю. Яковлев.

До порядку денного засідання Громадської ради були включені такі питання:

1. Інформація про створення Громадської ради при Фонді.
2. Обрання Голови Громадської ради.
3. Утворення секцій Громадської ради.
4. Обрання заступників Голови Громадської ради.
5. Розгляд проекту положення про Громадську раду.

За результатами обговорення вищезазначених питань Громадська рада ухвалила таке:

1. Обрати Головою Громадської ради Ю. Тараторіна.

2. Утворити п'ять секцій Громадської ради, зокрема: з питань приватизації державного майна; з питань оціночної діяльності; з питань управління державним майном та корпоративними правами держави; з питань фондового ринку; з питань захисту майнових прав.

3. Обрати секретарем Громадської ради О. Василенко.

4. Утворити робочу групу під головуванням Ю. Тараторіна з метою опрацювання та узагальнення пропозицій членів Громадської ради.

5. Зобов'язати членів Громадської ради надати пропозиції щодо проекту положення про Громадську раду та відповідних секцій до 20 травня 2011 року.

Докладно з матеріалами засідання можна ознайомитися на сайті Фонду: www.spfu.gov.ua

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 11 квітня 2011 р. № 384

ПОРЯДОК проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим

Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм підготовки та проведення із застосуванням принципів прозорості, об'єктивності та недискримінаційності конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об'єктів державної, комунальної власності та об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим (далі – конкурс), визначення переможця конкурсу та укладення відповідних договорів у рамках здійснення державно-приватного партнерства, передбачених частиною першою статті 5 Закону України «Про державно-приватне партнерство» (далі – договір про партнерство).

У разі коли законами, що регулюють відносини, які виникають у процесі укладення зазначених договорів, встановлено інший порядок проведення конкурсу, застосовується порядок проведення конкурсу, встановлений такими законами.

2. Метою проведення конкурсу є визначення юридичної особи, крім державних та комунальних підприємств, або фізичної особи – підприємця (далі – приватний партнер), яка забезпечить створення сприятливіших умов для здійснення державно-приватного партнерства.

3. Терміни, що використовуються у цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про державно-приватне партнерство» (далі – Закон).

4. Організація конкурсу, його проведення та визначення переможця здійснюються:

Кабінетом Міністрів України чи уповноваженим ним органом – щодо об'єктів державної власності;

Радою міністрів Автономної Республіки Крим – щодо об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим;

місцевими радами – щодо об'єктів комунальної власності.

5. Рішення про проведення конкурсу приймається органом, зазначеним у пункті 4 цього Порядку (далі – орган управління), після проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства та погодження Міністерством економічного розвитку та торгівлі (далі – Міністерство) висновку про результати проведення зазначеного аналізу.

Зазначене рішення розміщується протягом п'яти робочих днів на власному веб-сайті органу управління.

6. У рішенні про проведення конкурсу зазначаються: найменування державного партнера; найменування об'єкта державно-приватного партнерства; строк здійснення такого партнерства; форма здійснення державно-приватного партнерства та його основні етапи;

обсяг та форма фінансової участі державного партнера у здійсненні зазначеного партнерства;

порядок та умови отримання приватним партнером права на користування земельною ділянкою;

зміст істотних умов договору, в тому числі визначених за результатами проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства;

кількість етапів проведення конкурсу;

строк подання заявок на участь у конкурсі, який не може бути меншим ніж 30 календарних днів з дати публікації оголошення про проведення конкурсу;

строк подання конкурсних пропозицій;

строк розкриття конвертів з конкурсними пропозиціями, який не може бути меншим ніж п'ять календарних днів з дати закінчення подання конкурсних пропозицій;

строк проведення конкурсу, який не може бути меншим ніж 45 календарних днів з дати закінчення подання заявок на участь у конкурсі;

кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу;

критерії проведення оцінки конкурсної пропозиції для визначення переможця конкурсу та зважений коефіцієнт для кожного такого критерію;

адреса прийому заявок для участі в конкурсі та конкурсних пропозицій.

7. Істотними умовами договору є:

найменування державного партнера та об'єкта державно-приватного партнерства;

зобов'язання сторін, в тому числі обсяг і форма фінансової участі державного та приватного партнерів у здійсненні зазначеного партнерства;

перелік, обсяги і строки виконання передбачених договором робіт;

вимоги до якості товарів, робіт послуг, що виконуються згідно з договором;

розподіл ризиків, виявлених за результатами проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства між партнерами та форми управління такими ризиками;

порядок та умови отримання переможцем конкурсу права на користування земельною ділянкою для здійснення державно-приватного партнерства (у разі необхідності);

умови, розмір і порядок внесення платежів, якщо такі передбачено умовами здійснення зазначеного партнерства;

порядок та умови розподілу між сторонами договору про партнерство доходу та/або продукції, якщо такий розподіл передбачено умовами здійснення зазначеного партнерства;

вимоги щодо повернення після припинення дії договору про партнерство об'єкта державно-приватного партнерства та земельних ділянок, що надані для потреб, пов'язаних із здійсненням такого партнерства;

зобов'язання щодо відшкодування витрат на проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства та/або екологічної експертизи;

умови внесення змін до договору про партнерство;

відповідальність сторін за його невиконання;

порядок розгляду спорів;

строк дії договору про партнерство, дата, місце підписання та порядок набрання ним чинності.

8. Конкурс проводиться такими етапами:

подання заявок на участь у конкурсі;

попередній відбір претендентів з урахуванням кваліфікаційних та інших вимог, визначених конкурсною документацією (далі – кваліфікаційні вимоги);

подання конкурсних пропозицій;

розкриття конвертів з конкурсними пропозиціями учасників конкурсу;

проведення оцінки конкурсних пропозицій;

визначення переможця конкурсу.

За обґрунтованим рішенням органу управління конкурс

може проводитися без попереднього відбору щодо відповідності кваліфікаційним вимогам.

Конкурсна комісія

9. Орган управління утворює комісію з питань проведення конкурсу (далі – комісія) у складі не менше семи осіб, призначає голову і секретаря комісії та затверджує положення про комісію.

До складу комісії включаються у разі проведення конкурсу щодо:

об'єктів державної власності – представники органу управління, Міністерства, Мінфіну, Фонду державного майна та Державного агентства земельних ресурсів;

об'єктів, які належать Автономній Республіці Крим – представники Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, республіканського органу виконавчої влади, уповноваженого управляти зазначеним майном Автономної Республіки Крим, а також Фонду державного майна Автономної Республіки Крим, Міністерства фінансів Автономної Республіки Крим та Республіканського комітету Автономної Республіки Крим із земельних ресурсів;

об'єктів комунальної власності – представники уповноваженого управляти комунальним майном виконавчого органу місцевих рад, уповноважених органів місцевих рад з питань земельних ресурсів та фінансів (у разі наявності).

Головою комісії призначається представник органу управління.

До складу комісії можуть входити представники інших органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування.

10. Комісія:

затверджує регламент своєї роботи;

розробляє конкурсну документацію, пропозиції щодо критеріїв проведення оцінки конкурсних пропозицій та зважених коефіцієнтів за кожним таким критерієм, проект оголошення про проведення конкурсу та подає їх органам управління на затвердження;

погоджує конкурсну документацію з відповідними органами у випадках, передбачених законом;

реєструє заявки на участь у конкурсі та конкурсні пропозиції;

забезпечує претендентів на участь у конкурсі (далі – претенденти) необхідною інформацією (документами) про участь у конкурсі та надає відповідні роз'яснення з питань підготовки конкурсної пропозиції;

розглядає заявки та конкурсні пропозиції учасників конкурсу, визначає їх відповідність умовам конкурсу;

проводить оцінку конкурсних пропозицій та визначає переможця конкурсу;

подає органам управління протокол комісії про визначення переможця конкурсу для затвердження його результатів;

залучає у разі необхідності експертів, консультантів, які мають відповідний досвід роботи у сфері державно-приватного партнерства та/або у сфері, в якій планується залучення приватного партнера;

письмово повідомляє учасників конкурсу про його результати.

11. Комісія у разі виникнення потреби в отриманні додаткової інформації щодо претендентів або учасників конкурсу та їх конкурсних пропозицій має право запрошувати на свої засідання таких претендентів та учасників конкурсу, заслуховувати їх пояснення.

12. Засідання комісії є правомочним за умови участі в ньому не менше двох третин усіх членів комісії. Засідання комісії проводить її голова.

Засідання комісії є відкритими, крім засідань, на яких проводиться оцінка конкурсних пропозицій та визначення переможця конкурсу.

Рішення комісії приймається більшістю голосів присутніх на засіданні членів комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос головуючого на засіданні.

За результатами засідання комісії складається протокол, який підписується головуючим та секретарем, членами комісії, які брали участь у засіданні.

Член комісії у разі незгоди з прийнятим рішенням або із змістом протоколу може викласти у письмовій формі свою окрему думку (додається до протоколу), про що робиться відповідний запис у протоколі.

Конкурсна документація

13. Конкурсна документація містить:

інструкцію для претендентів;

умови проведення конкурсу;

проект договору із зазначенням його істотних умов, та умовами, які можуть бути змінені під час проведення конкурсу;

висновок про результати проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства для об'єкта, який виставляється на конкурс;

перелік ризиків, виявлених за результатами проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства, та форми управління такими ризиками;

інші документи (за рішенням органу управління).

Конкурсна документація оприлюднюється на веб-сайті органу управління не пізніше ніж через три дні після її затвердження зазначеним органом та надається особі на її письмовий запит.

14. Інструкція для претендентів містить:

інформацію про процедурні питання (адресу, за якою комісія приймає заявки та конкурсні пропозиції, граничний строк подання заявок і конкурсних пропозицій, умови реєстрації та відхилення заявок, порядок проведення переговорів з переможцем конкурсу для укладення договору);

вимоги до складу конкурсної пропозиції, її оформлення, розроблення і подання (вимоги щодо повноти документації, яка надається; порядок підписання і завірення документів, внесення виправлень; вимоги до пакування, нанесення надписів і опечатування документів, способів їх доставки; порядок внесення змін до конкурсних пропозицій);

інформацію про необхідність отримання згоди органу Антимонопольного комітету у випадках, передбачених законодавством. У такому разі конкурсна комісія подає претендентові необхідні для отримання такої згоди документи; порядок надання роз'яснень щодо конкурсної документації.

За рішенням органу управління інструкція для претендентів може містити також іншу інформацію.

15. Умови проведення конкурсу містять:

інформацію про склад об'єкта державно-приватного партнерства та його опис із зазначенням основних техніко-економічних показників;

кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу;

інформацію про види діяльності, які провадитимуться в рамках державно-приватного партнерства;

критерії і порядок проведення оцінки конкурсних пропозицій та визначення переможця конкурсу;

відомості щодо наявності обмежень та/або обтяжень щодо об'єкта державно-приватного партнерства;

порядок та умови отримання переможцем конкурсу права на користування земельною ділянкою для здійснення державно-приватного партнерства (у разі необхідності);

перелік документів, що подаються претендентами для підтвердження їх відповідності кваліфікаційним вимогам;

інформацію про форми фінансової участі державного та приватного партнерів;

умови, розмір і порядок внесення платежів, якщо такі передбачено здійсненням державно-приватного партнерства;

зобов'язання щодо відшкодування витрат на проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства та/або екологічної експертизи.

Умовами проведення конкурсу можуть бути передбачені також:

порядок встановлення, зміни цін (тарифів) на виготовлені (надані) товари (роботи, послуги);
вимоги щодо:
найму працівників, створення нових робочих місць;
використання працівників – громадян України;
рівня заробітної плати та соціального забезпечення найманих працівників;
використання вітчизняних сировини, матеріалів, технологій, техніки та обладнання вітчизняного виробництва;
залучення інновацій та енергозберігаючих технологій під час виконання договору про партнерство;
обсягів поліпшення об'єкта державно-приватного партнерства;
відновлення об'єкта та/або стану земельної ділянки, які використовуються для здійснення державно-приватного партнерства;
страхування об'єкта державно-приватного партнерства.

16. Кваліфікаційні вимоги містять:

критерії, яким повинен відповідати претендент для виконання пов'язаних із здійсненням державно-приватного партнерства інженерно-конструкторських, будівельних і експлуатаційних робіт, а також робіт з матеріально-технічного обслуговування;

інформацію про необхідні матеріали, технології, техніку та обладнання, інші матеріальні активи та людські ресурси;
відомості про необхідні можливості щодо управління фінансовими активами і задоволення фінансових потреб у здійсненні державно-приватного партнерства;

інформацію про управлінські та організаційні можливості, ділову репутацію і досвід, включаючи досвід роботи у даній сфері діяльності.

17. Умовами отримання переможцем конкурсу права на користування земельною ділянкою для здійснення державно-приватного партнерства може передбачатися:

встановлення емфітевзису, суперфіцію. Якщо умовами отримання переможцем конкурсу права на користування земельною ділянкою для здійснення державно-приватного партнерства передбачено встановлення емфітевзису або суперфіцію, договір емфітевзису або суперфіцію є складовою частиною договору про партнерство;

надання приватному партнеру можливості встановлювати сервітут від імені державного партнера;

надання можливості щодо користування земельною ділянкою приватним партнером від імені державного партнера.

Оголошення конкурсу

18. Орган управління опубліковує не пізніше ніж за місяць до закінчення строку подання заявок на участь у конкурсі (далі – заявка) оголошення про його проведення в газеті «Урядовий кур'єр» або «Голос України» чи в офіційному друкованому засобі масової інформації відповідного органу місцевого самоврядування або Автономної Республіки Крим, якщо державними партнерами є зазначені органи, а також розміщує на власному веб-сайті органу управління та Міністерства.

Орган управління не пізніше ніж через три дні після завершення конкурсної документації надсилає рекомендованим листом оголошення про проведення конкурсу Міністерству.

19. Оголошення про проведення конкурсу повинне містити інформацію про:

мету здійснення державно-приватного партнерства;
об'єкт такого партнерства;
строк його здійснення;
найменування державного партнера;
вид договору, що укладається;
строк подання заявки на участь у конкурсі, порядок та місце її подання;
строк проведення конкурсу;

спосіб отримання додаткової інформації про проведення конкурсу;
анотацію англійською мовою, яка повинна містити найменування об'єкта державно-приватного партнерства, вид договору про партнерство, що укладається, та спосіб отримання додаткової інформації про проведення конкурсу.

Порядок подання заявок на участь у конкурсі та конкурсних пропозицій

20. Заявка повинна містити:

повне найменування, місцезнаходження, телефон (телефакс) претендента;

дату, місце та найменування органу реєстрації претендента;

загальні відомості про посадових осіб претендента;

дані про особу, що підписала заявку.

До заявки додаються:

відвідка про відсутність заборгованості перед бюджетом;

баланс за формою № 1 за останні три звітні роки;

звіт про фінансові результати за формою № 2 за останні три звітні роки;

звіт про рух коштів за формою № 3 за останні три звітні роки;

розшифрована інформація про дебіторську та кредиторську заборгованість із зазначенням дати їх виникнення за останні три звітні роки;

відомості та їх документальне підтвердження щодо відповідності претендента кваліфікаційним вимогам, визначеним конкурсною документацією;

засвідчені в установленому порядку копії статуту або інших установчих документів, свідоцтва про державну реєстрацію, довідки органу державної податкової служби за місцем реєстрації як платника податків про стан розрахунків з державним бюджетом та документа, що підтверджує повноваження особи, яка підписала заявку.

Юридична особа – нерезидент подає також документи, що підтверджують факт реєстрації (створення) іноземної юридичної особи у країні її місцезнаходження (витяг із торговельного, банківського або судового реєстру тощо), та зазначені в цьому пункті фінансові документи, що засвідчені згідно із законодавством країни, яка їх видала, перекладені українською мовою та легалізовані відповідно до законодавства.

Заявку підписує претендент або уповноважена ним особа і завіряє печаткою (за наявності).

21. Претендент може подати самостійно або разом з іншими претендентами тільки одну заявку.

22. Претенденти, які разом беруть участь у конкурсі, подають єдину заявку на участь у ньому та документ для підтвердження спільної відповідності кваліфікаційним вимогам.

До заявки таких претендентів додаються щодо кожного претендента документи, передбачені пунктом 20 цього Порядку, а також оригінал або нотаріально засвідчена копія договору, яким регулюються питання спільної участі таких осіб у конкурсі та здійсненні державно-приватного партнерства. У зазначеному договорі визначаються, зокрема, права та обов'язки кожної сторони у процесі здійснення державно-приватного партнерства, розмір та форма внеску кожної сторони під час його здійснення, підстави та порядок припинення договору.

Єдина заявка, що подається претендентами, які разом беруть участь у конкурсі, підписується та скріплюється печатками (за наявності) всіх відповідних претендентів або одного з претендентів за умови подання документа (документів) для підтвердження повноважень такого претендента на підписання заявки чи пропозиції від імені інших претендентів.

23. За результатами проведення попереднього відбору щодо відповідності кваліфікаційним вимогам до участі в конкурсі не допускаються претенденти, які:

визнані банкрутами або стосовно яких порушено справу про банкрутство;

перебувають у стадії ліквідації;

мають прострочену заборгованість із заробітної плати, сплати податків та зборів (обов'язкових платежів);

контролюються один одним, перебувають під спільним контролем або є пов'язаними особами згідно із Законом України «Про захист економічної конкуренції» (у разі подання заявки окремо кожним таким претендентом);

не відповідають кваліфікаційним вимогам;

подали заявку, що не відповідає вимогам, визначеним цим Порядком та конкурсною документацією.

За результатами попереднього відбору комісія складає протокол щодо відповідності претендентів кваліфікаційним вимогам і подає в одноденний строк органу управління на затвердження проект рішення про допущення (недопущення) претендентів до участі в конкурсі.

Орган управління надсилає претендентові в одноденний строк з дня затвердження рішення про допущення (недопущення) претендента до участі в конкурсі відповідне письмове повідомлення з належним обґрунтуванням.

У разі недопущення до участі в конкурсі претендент має право подати повторну заявку відповідно до вимог цього Порядку.

24. Учасником конкурсу забезпечується доступ до розширеної інформації про об'єкт державно-приватного партнерства, а також можливість ознайомитися з ним за його місцезнаходженням для підготовки та подання конкурсної пропозиції.

25. Конкурсна пропозиція повинна містити:

пропозиції щодо здійснення державно-приватного партнерства за такими розділами: комерційний, інженерно-конструкторський, фінансовий, екологічний та соціальний; пропозиції щодо умов договору про партнерство;

анотацію конкурсної пропозиції обсягом не більш як чотири аркуші.

26. Учасник конкурсу може подати тільки одну конкурсну пропозицію самостійно або разом з іншими учасниками.

Учасники конкурсу, які разом беруть участь у конкурсі, відповідно до вимог пункту 22 цього Порядку подають разом з конкурсною пропозицією договір, яким регулюються питання спільної участі таких осіб у конкурсі та здійснення державно-приватного партнерства.

Конкурсна пропозиція подається комісії у запечатаному і скріпленому печаткою учасника конкурсу конверті, на якому зазначається найменування такого учасника конкурсу.

Порядок проведення оцінки конкурсних пропозицій та визначення переможця конкурсу

27. Розкриття конвертів з конкурсними пропозиціями здійснюється на засіданні комісії, на якому можуть бути присутні учасники конкурсу, а також інші особи, зокрема представники засобів масової інформації.

Під час розкриття конвертів з конкурсними пропозиціями головує на засіданні комісії оголошує зазначене на конверті з конкурсною пропозицією найменування учасника конкурсу, розкриває конверт і оголошує анотацію конкурсної пропозиції.

За результатами розкриття конвертів з конкурсними пропозиціями комісія складає протокол, в якому зазначається:

кількість та найменування учасників конкурсу, які подали конкурсні пропозиції;

основні відомості щодо поданих конкурсних пропозицій (комерційні, інженерно-конструкторські, фінансові, екологічні, соціальні відповідно до анотації);

дату проведення засідання комісії, на якому оцінюватимуться конкурсні пропозиції.

28. Критеріями проведення оцінки конкурсних пропозицій є:

1) критерії технічного та інженерно-конструкторського характеру, до яких належать:

технічне обґрунтування конкурсної пропозиції;

можливість реалізації у визначені строки запропонованої конкурсної пропозиції;

рівень кваліфікації такого учасника;

використання вітчизняних сировини, матеріалів, технологій, техніки та обладнання вітчизняного виробництва; залучення інновацій та енергозберігаючих технологій під час виконання договору про партнерство;

2) критерії фінансового та комерційного характеру, до яких належать:

сума платежів, зборів, що сплачуватиметься під час виконання договору про партнерство на користь приватного партнера;

форми фінансової участі державного та приватного партнерів, сума платежів, що сплачуватимуться державним партнером на користь приватного партнера, якщо це передбачається умовами зазначеного договору;

витрати на виконання проектно-конструкторських та будівельних робіт, щорічні витрати на експлуатацію та матеріально-технічне обслуговування;

обсяг державної підтримки, якщо надання такої підтримки передбачається в конкурсній пропозиції;

надійність запропонованих механізмів фінансування виконання договору державно-приватного партнерства;

обсяг інвестицій, у тому числі власних або залучених, що здійснюватимуться учасником конкурсу, строк окупності та рентабельність об'єкта;

3) критерії екологічного та соціального характеру, до яких належать:

відповідність здійснення державно-приватного партнерства екологічним нормам і стандартам;

екологічні наслідки здійснення державно-приватного партнерства;

використання під час здійснення державно-приватного партнерства працівників – громадян України;

рівень заробітної плати та соціального забезпечення найманих працівників;

вплив на рівень соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальної одиниці, регіону;

4) відповідність конкурсної пропозиції вимогам, визначеним цим Порядком;

5) інші критерії залежно від об'єкта, істотних умов та виду договору про партнерство.

29. Орган управління з урахуванням пропозицій комісії визначає критерії проведення оцінки конкурсної пропозиції, присвоює кожному критерію зважений коефіцієнт від 0 до 1 (0 – мінімально значимий критерій, 1 – максимально значимий критерій) та оприлюднює їх у рішенні про проведення конкурсу.

Сума зважених коефіцієнтів за критеріями одного виду відповідно до пункту 28 цього Порядку дорівнює 1.

30. Під час проведення оцінки конкурсних пропозицій члени комісії оцінюють кожну таку пропозицію окремо шляхом присвоєння кожному визначеному критерію балів від 0 до 10, перемноження присвоєного балу і відповідного зваженого коефіцієнта за кожним критерієм окремо та сумування отриманих показників.

За результатами проведення оцінки конкурсних пропозицій члени комісії, які беруть участь у засіданні комісії, заповнюють і підписують відомості про результати проведення оцінки конкурсних пропозицій (далі – відомості про оцінювання) за встановленою комісією формою та подають їх секретареві комісії.

Після проведення перевірки правильності розрахунків, наведених у відомостях про оцінювання, та виправлення разом з відповідними членами комісії помилок секретар

комісії за кожною конкурсною пропозицією підсумовує бали, нараховані членами комісії, складає та підписує звіт про результати проведення оцінки конкурсних пропозицій (далі – звіт про оцінювання) за встановленою комісією формою, який разом з відомостями про оцінювання подає комісії для розгляду та визначення переможця конкурсу.

31. За результатами розгляду даних, наведених у відомостях про оцінювання та звіті про оцінювання, комісія пропонує визначити переможцем учасника, конкурсна пропозиція якого набрала найбільшу кількість балів.

У разі рівного розподілу балів комісія розглядає дані, наведені у відомостях про оцінювання, і пропонує визначити переможцем учасника, конкурсна пропозиція якого набрала найбільшу кількість балів за зваженими коефіцієнтами з найбільшим значенням.

32. За результатами розгляду даних, наведених у відомостях про оцінювання та звіті про оцінювання, комісія має право відхилити всі конкурсні пропозиції без визначення переможця.

У разі коли протягом строку надання конкурсних пропозицій не надійшло жодної конкурсної пропозиції або всі подані конкурсні пропозиції не відповідають вимогам, визначеним цим Порядком, конкурс може бути оголошеним комісією таким, що не відбувся.

33. За результатами проведення конкурсу комісія складає протокол щодо визначення переможця конкурсу, відхилення всіх конкурсних пропозицій без визначення переможця або оголошення конкурсу таким, що не відбувся, у трьох примірниках і подає їх на затвердження органів управління.

У такому протоколі зазначаються:

відомості про учасників конкурсу;

істотні умови конкурсу;

конкурсні пропозиції його учасників;

кількість балів, що набрали учасники конкурсу під час проведення оцінки конкурсних пропозицій;

обґрунтування вибору переможця конкурсу та/або відхилення всіх конкурсних пропозицій;

відомості про переможця конкурсу або закінчення конкурсу без визначення переможця, або про оголошення конкурсу таким, що не відбувся;

адреса веб-сторінки органу управління, на якій розміщені відомості про проведення конкурсу.

До першого примірника протоколу додаються відомості про оцінювання та звіт про оцінювання.

34. Орган управління розглядає і затверджує примірники протоколу щодо визначення переможця конкурсу протягом доби після одержання матеріалів, підготовлених комісією за результатами її роботи (місцеві ради – на найближчому пленарному засіданні).

У разі відмови органу управління від затвердження ре-

зультатів конкурсу у відповідному рішенні обґрунтовуються причини такої відмови.

35. Протокол засідання комісії щодо визначення переможця конкурсу оприлюднюється на веб-сайті органу управління не пізніше ніж через три дні після затвердження такого протоколу.

Орган управління надсилає рекомендованим листом примірник затвердженого протоколу:

у одноденний строк – переможцю конкурсу;

у триденний строк – Міністерству для розміщення на його веб-сайті.

Орган управління надсилає у п'ятиденний строк з дня прийняття рішення про затвердження результатів конкурсу відповідне письмове повідомлення учасникам конкурсу.

Кожному учасникові конкурсу в день звернення видається копія протоколу засідання комісії щодо визначення переможця конкурсу.

36. Примірник затвердженого протоколу засідання комісії щодо визначення переможця конкурсу разом з відомостями про оцінювання та звітом про оцінювання, іншими документами і матеріалами з питань проведення конкурсу зберігаються органом управління в установленому порядку.

37. Комісія зобов'язана у десятиденний строк після затвердження результатів конкурсу оприлюднити відповідно до закону інформацію про прийняття та/або відхилення конкурсних пропозицій учасників конкурсу з обґрунтуванням причин.

Оприлюднення такої інформації здійснюється шляхом опублікування її в газеті «Урядовий кур'єр» або «Голос України» чи офіційному друкованому засобі масової інформації відповідного органу місцевого самоврядування або Автономної Республіки Крим, якщо державним партнером є зазначені органи, а також шляхом розміщення на веб-сайті органу управління.

38. Орган управління погоджує протягом 30 робочих днів з Міністерством підготовлений органом управління за результатами проведення конкурсу проект договору про партнерство щодо його відповідності істотним умовам, визначеним у рішенні про проведення конкурсу, та поданий переможцем конкурсу пропозиції.

Після погодження зазначеного проекту договору державний партнер укладає з переможцем конкурсу договір про партнерство.

39. Орган управління надсилає протягом трьох днів рекомендованим листом з повідомленням про вручення завірену ним копію договору про партнерство Міністерству, яке здійснює його реєстрацію та оприлюднює не пізніше ніж за три робочі дні на власному веб-сайті.

40. Оскарження результатів проведення конкурсу проводиться в установленому законодавством порядку.

Коротко – факти

Президент України Віктор Янукович підписав Національний план дій на 2011 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 – 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» (далі – Національний план). Національний план визначає низку конкретних заходів, пов'язаних з усіма напрямками економічних реформ, проведення яких передбачається в країні у 2011 році, і визначає напрямок, яким Україна йтиме найближчі три з половиною роки.

Окрему увагу в документі приділено ефективному й істотному просуванню в 2011 році процесу приватизації, що стосується, зокрема, оптимізації структури державного

сектору та завершення приватизації як широкомасштабного соціально-економічного проекту, а також підвищення ефективності управління державним майном. З огляду на це одним із основних завдань відповідно до Національного плану є затвердження Державної програми приватизації, внесення необхідних змін до законодавства, що стосуються, зокрема, виділення групи об'єктів, які підлягають приватизації вже цього року, та скорочення кількості об'єктів, які приватизації не підлягають. Зміни насамперед стосуються приватизації підприємств енергетичного сектору, яка є одним із пріоритетів Національного плану 2011 року.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 11 квітня 2011 р. № 384

ПОРЯДОК проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства

1. Цей Порядок визначає механізм проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства (далі – аналіз ефективності).

2. Аналіз ефективності проводиться щодо об'єктів: державної власності – центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України; комунальної власності – виконавчим органом місцевого самоврядування, уповноваженим відповідною сільською, селищною, міською, районною або обласною радою;

Автономної Республіки Крим – органом, уповноваженим Радою міністрів Автономної Республіки Крим.

3. Орган, зазначений у пункті 2 цього Порядку (далі – орган управління), проводить аналіз ефективності на підставі пропозиції особи, яка відповідно до Закону України «Про державно-приватне партнерство» може бути приватним партнером (далі – особа, яка подала пропозицію).

4. Пропозиція щодо здійснення державно-приватного партнерства (далі – пропозиція) подається органі управління за формою, затвердженою Міністерством економічного розвитку і торгівлі (далі – Міністерство).

До пропозиції додається:

техніко-економічне обґрунтування здійснення державно-приватного партнерства із залученням особи, яка подала пропозицію, за формою, затвердженою Міністерством;

документи, що підтверджують фінансову спроможність особи, яка подала пропозицію, брати участь у здійсненні відповідного державно-приватного партнерства;

документ, що підтверджує повноваження особи, яка підписала пропозицію (для юридичної особи), та засвідчені в установленому порядку копії статуту або інших установчих документів.

5. Орган управління може уточнювати зміст пропозиції в особи, яка її подала.

6. Пропозиція подається українською мовою, усі її сторінки прошиваються, нумеруються, підписуються приватним партнером або уповноваженою ним особою та скріплюються печаткою (для юридичної особи).

Пропозиція подається у трьох примірниках у паперовій та електронній формі.

7. Орган управління протягом 25 календарних днів після надходження пропозиції розглядає її, проводить відповідно до затвердженої Міністерством методики аналіз ефективності, за результатами якого готує висновок про результати проведення аналізу ефективності, що повинен містити:

1) загальну характеристику здійснення державно-приватного партнерства із зазначенням, зокрема:

проблем, які повинні бути розв'язані у результаті здійснення державно-приватного партнерства;

інформацію про об'єкт такого партнерства із зазначенням його основних характеристик;

мети та запланованих результатів державно-приватного партнерства, способів їх досягнення;

інформації про учасників державно-приватного партнерства, їх основних прав та обов'язків, порядку взаємодії;

форми здійснення зазначеного партнерства; орієнтовних показників ефективності здійснення державно-приватного партнерства;

2) результати проведення аналізу ринку, зокрема:

кількісні характеристики попиту та пропонування, в тому

числі інформацію про рівень забезпечення, тенденції попиту, вплив здійснення державно-приватного партнерства на конкурентне середовище;

інформацію про відповідність здійснення державно-приватного партнерства потребам ринку, зокрема внутрішнього;

3) план здійснення державно-приватного партнерства із зазначенням, зокрема:

назв та стислого змісту етапів робіт;

даних про види робіт з підготовки проектних документів та здійснення державно-приватного партнерства;

запланованого часу, передбаченого для підготовки та виконання робіт;

результати, яких планується досягнути;

4) фінансовий розділ із зазначенням, зокрема:

результатів порівняльного аналізу чистої приведеної вартості здійснення державно-приватного партнерства та виконання відповідних робіт без залучення приватного партнера (на найближчі п'ять років прогнозується детально, на наступні роки зазначається прогнозований відсоток зростання), розрахунок інвестиційних і експлуатаційних витрат;

співвідношення витрат і доходів державного та місцевих бюджетів у зв'язку із здійсненням державно-приватного партнерства;

можливі умови залучення кредитних коштів для фінансування державно-приватного партнерства;

джерел і графіків фінансування;

фінансово-економічної ефективності (прогнозного періоду окупності, передбачуваного рівня рентабельності, дохідності вкладень капіталу);

обґрунтування необхідності державної підтримки;

форми та обсягу державної підтримки (у разі необхідності);

5) соціально-економічний розділ із зазначенням, зокрема:

якості товарів, робіт, послуг, що виробляються, надаються на дату підготовки пропозиції, та рівня впливу здійснення державно-приватного партнерства на їх якість;

інформації про ціни, тарифи на товари, роботи, послуги на момент підготовки пропозиції та вплив здійснення державно-приватного партнерства на такі ціни;

рівня впливу здійснення зазначеного партнерства на суміжні галузі;

можливих негативних соціальних наслідків або переваг здійснення державно-приватного партнерства;

6) екологічний розділ із зазначенням, зокрема, можливих наслідків для навколишнього природного середовища від здійснення державно-приватного партнерства;

7) звіт про можливі ризики здійснення державно-приватного партнерства, оформлений відповідно до Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 232 (Офіційний вісник України, 2011 р., № 18, ст. 769);

8) розділ про істотні умови договору здійснення державно-приватного партнерства, із зазначенням, зокрема:

об'єкта державно-приватного партнерства, щодо якого проводився аналіз;

строку і форми здійснення такого партнерства;

мінімального розміру інвестицій у здійснення державно-приватного партнерства;

розподілу ризиків між державним і приватним партнером з урахуванням пропозицій, наданих особою, яка може бути приватним партнером;

переліку, обсягів і строків виконання робіт з підготовки проектних документів та здійснення державно-приватного партнерства;

орієнтовного обсягу виробленої продукції, виконаних робіт або наданих послуг;

форми і змісту звітів, необхідної інформації та строку їх подання інвестором;

вимог щодо повернення об'єкта державно-приватного партнерства після закінчення дії договору, укладеного в рамках такого партнерства, у разі його дострокового припинення або закінчення окремих етапів робіт, а також строків та порядку повернення таких об'єктів;

9) узагальнену пропозицію щодо доцільності або недоцільності здійснення державно-приватного партнерства.

До висновку про результати проведення аналізу ефективності можуть включатися також інші розділи залежно від особливостей відповідного державно-приватного партнерства.

8. У разі ініціювання здійснення державно-приватного партнерства органом управління такий орган проводить відповідно до затвердженої Міністерством методики аналіз ефективності, за результатами якого готує висновок про результати його проведення.

9. Орган управління проводить аналіз ефективності щодо конкретного об'єкта державно-приватного партнерства тільки один раз незалежно від кількості пропозицій, що надійшли органів управління, та власного рішення про ініціювання здійснення такого партнерства.

10. Аналіз ефективності проводиться такими етапами:

1) проведення детальної перевірки соціально-економічних результатів, зокрема щодо поліпшення якості послуг та підвищення рівня задоволення попиту товарів, робіт і послуг, екологічних наслідків здійснення державно-приватного партнерства з урахуванням можливого негативного впливу на стан навколишнього природного середовища;

2) порівняння основних показників здійснення державно-приватного партнерства та виконання відповідних робіт (рентабельності, чистої приведеної вартості, рівня витрат, якості послуг, прибутку тощо) із залученням приватного партнера та без його залучення;

3) виявлення ризиків здійснення державно-приватного партнерства, проведення їх оцінки та визначення форми управління ними, що здійснюються відповідно до Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними;

4) визначення форми реалізації державно-приватного партнерства.

11. У разі коли внаслідок здійснення державно-приватного партнерства передбачається негативний вплив на стан навколишнього природного середовища, обов'язково проводиться екологічна експертиза.

Питання щодо необхідності проведення екологічної експертизи вирішується органом управління протягом п'яти календарних днів після отримання від приватного партнера відповідної пропозиції.

Екологічна експертиза проводиться з метою визначення впливу здійснення державно-приватного партнерства на стан навколишнього природного середовища і ефективність використання природних ресурсів.

Замовником екологічної експертизи є особа, яка подала пропозицію, а в разі підготовки пропозиції органом управління – такий орган управління.

Висновок екологічної експертизи додається до висновку про результати проведення аналізу ефективності.

12. Орган управління приймає рішення про відмову в розгляді пропозиції у разі:

неможливості здійснення відповідно до законодавства державно-приватного партнерства, що передбачається пропозицією;

невідповідності пропозиції щодо здійснення зазначеного партнерства основним засадам і принципам державної політики у відповідній сфері та/або державній чи місцевій програмі, відповідно до якої здійснюється таке партнерство;

подання приватним партнером недостовірної інформації.

Рішення про відмову в розгляді пропозиції в день його прийняття надсилається особі, яка подала пропозицію, а копія рішення разом з копією документів, зазначених у пункті 4 цього Порядку, – Міністерству.

13. Орган управління надсилає протягом трьох робочих днів висновок про результати проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства, пропозицію та документи, визначені пунктом 4 цього Порядку:

Міністерству – на погодження;

Мінфіну – для подання пропозицій стосовно можливих фінансових ризиків та доцільності надання державної підтримки, передбаченої пропозицією щодо здійснення державно-приватного партнерства.

14. Мінфін протягом 15 робочих днів проводить аналіз висновку про результати проведення аналізу ефективності, надсилає Міністерству пропозиції щодо можливих фінансових ризиків відповідного державно-приватного партнерства та доцільності надання державної підтримки.

15. Міністерство проводить протягом 25 робочих днів з дати надходження висновку про результати проведення аналізу ефективності його перевірку та погоджує зазначений висновок з урахуванням пропозицій Мінфіну.

У разі непогодження висновку Міністерство надсилає органів управління та особі, яка подала пропозицію, відповідне рішення з обґрунтуванням причин відмови.

16. Міністерство може запитувати в органу управління додаткову інформацію та документи, а також уточнювати зміст пропозиції в особи, яка її подала.

17. Погоджений Міністерством висновок про результати проведення аналізу ефективності надсилається органом управління особі, яка подала пропозицію.

Зазначений висновок є підставою для підготовки рішення органу управління про проведення конкурсу з визначення приватного партнера.

18. Результати проведення аналізу ефективності включаються до умов проведення конкурсу з визначення приватного партнера, а висновок про результати проведення аналізу ефективності – до конкурсної документації.

19. Міністерство має право протягом п'яти робочих днів після отримання від органу управління рішення про відмову в розгляді пропозиції надіслати таку пропозицію зазначеному органів на повторний розгляд з обґрунтуванням причин.

Строк повторного розгляду становить не більш як десять календарних днів.

У разі повторного прийняття рішення про відмову в розгляді пропозиції орган управління надсилає особі, яка подала пропозицію, та Міністерству відповідну інформацію. Міністерство протягом п'яти робочих днів за власною ініціативою може прийняти рішення про проведення аналізу ефективності Міністерством відповідно до цього Порядку.

20. Фінансування робіт із проведення аналізу та/або екологічної експертизи здійснюється за рахунок коштів особи, яка подала пропозицію, або за рахунок коштів державного або місцевого бюджету за умови, що пропозиція підготовлена органом управління.

Під час проведення конкурсу особі, яка подала пропозицію і здійснила оплату виконаних робіт з проведення аналізу ефективності та/або екологічної експертизи, перевага не надається.

Зобов'язання щодо відшкодування витрат на прове-

дення аналізу ефективності та/або екологічної експертизи включаються до умов конкурсу.

Витрати органу управління та/або особи, яка подала пропозицію щодо проведення аналізу ефективності та/або екологічної експертизи, відшкодовуються переможцем конкурсу на підставі підтверджених документів відповідно до умов договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства.

21. Міністерство надає органі управління методологічну допомогу в проведенні аналізу ефективності.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України

від 13 квітня 2011 р. № 390
Київ

Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2009 р. № 530 «Питання залучення інвестицій державними підприємствами, установами та організаціями»* (Офіційний вісник України, 2009 р., № 40, ст. 1354);

постанову Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 862 «Про внесення змін до Порядку проведення аукціону із залучення інвесторів державними підприєм-

ствами, установами та організаціями»** (Офіційний вісник України, 2009 р., № 62, ст. 2193);

пункт 2 змін, що вносяться до актів Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2010 р. № 570 «Про утворення Державного агентства України з управління національними проектами» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 52, ст. 1741).

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

54

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 вересня 1998 р. № 1482

від 20 квітня 2011 р. № 434
Київ

Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 21 вересня 1998 р. № 1482 «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» (Офіційний вісник України, 1998 р., № 38, ст. 1405; 2002 р., № 11, ст. 523; 2007 р., № 73, ст. 2716) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 20 квітня 2011 р. № 434

ЗМІНИ, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 21 вересня 1998 р. № 1482

1. У Положенні про порядок передачі об'єктів права державної власності, затвердженому зазначеною постановою:

1) абзац другий пункту 1 викласти в такій редакції:

«Дія цього Положення не поширюється на об'єкти незавершеного будівництва, фінансування яких здійснюється в поточному році за рахунок державних капітальних вкладень, та об'єкти капітального будівництва, які передаються в експлуатацію після його завершення.»;

2) у пункті 2:

підпункт «а» доповнити абзацом такого змісту:

*Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2009, № 8, с. 22 – 24. – Прим. ред.

**Там само, 2009, № 10, с. 12 – 16. – Прим. ред.

«нерухоме майно (будівлі, споруди, у тому числі об'єкти незавершеного будівництва, крім об'єктів, зазначених в абзаці другому пункту 1 цього Положення, а також нежитлові приміщення), яке входить до складу цілісних майнових комплексів підприємств, що не підлягають приватизації, або використовується для розміщення органів державної влади, після виділення його в окрему облікову одиницю (інвентарний об'єкт) та за умови подальшого укладення з іншими балансоутримувачами будинку, в якому передаються приміщення, договору про спільне користування та утримання будинку і прибудинкової території»;»;

підпункт «б» викласти в такій редакції:

«б) нерухоме майно (будівлі, споруди, у тому числі об'єкти незавершеного будівництва, крім об'єктів, зазначених в абзаці другому пункту 1 цього Положення, а також нежитлові приміщення), крім майна, зазначеного в абзаці другому підпункту «а» цього пункту, після виділення його в окрему облікову одиницю (інвентарний об'єкт) за умови подальшого укладення з іншими балансоутримувачами будинку, в якому передаються приміщення, договору про спільне користування та утримання будинку і прибудинкової території»;»;

3) останній абзац пункту 4 замінити абзацами такого змісту:

«Передача об'єктів державної власності від одного підприємства до іншого (у разі коли підприємства належать до сфери управління одного і того ж органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації) здійснюється:

за рішенням Кабінету Міністрів України на підставі пропозиції органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації за погодженням з підприємствами, Фондом державного майна, Мінфіном і Міністерством економічного розвитку і торгівлі – щодо цілісних майнових комплексів структурних підрозділів підприємств, що не підлягають приватизації, і нерухомого майна, зазначеного в абзаці другому підпункту «а» пункту 2 цього Положення;

за рішенням органів, уповноважених управляти державним майном, за погодженням з підприємствами, Фондом державного майна і Міністерством економічного розвитку і торгівлі – щодо інших цілісних майнових комплексів структурних підрозділів підприємств та нерухомого майна, зазначеного у підпункті «б» пункту 2 цього Положення;

за рішенням органу, уповноваженого управляти державним майном, або самоврядної організації за погодженням з підприємствами – щодо іншого окремого індивідуально визначеного майна підприємств (крім нерухомого).»;»;

4) у пункті 6:

доповнити пункт після абзацу третього новим абзацом такого змісту:

«у разі передачі цілісного майнового комплексу структурного підрозділу підприємства або нерухомого майна – характеристика об'єкта, що передається»;».

У зв'язку з цим абзаци четвертий – вісімнадцятий вважати відповідно абзацами п'ятим – дев'ятнадцятим;

в абзаці дев'ятому слова «економічне обґрунтування» замінити словами «техніко-економічне обґрунтування»;»;

після абзацу дев'ятого доповнити пункт новим абзацом такого змісту:

«витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно щодо об'єктів, права на які підлягають державній реєстрації.».

У зв'язку з цим абзаци десятий – дев'ятнадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим – двадцятим;

в абзаці сімнадцятому слова «економічне обґрунтування» замінити словами «техніко-економічне обґрунтування»;»;

в абзаці дев'ятнадцятому слово «об'єкти» замінити словами «цілісні майнові комплекси підприємств», а слова

«об'єктами державної власності» – словами «зазначеними підприємствами»;»;

5) у пункті 7:

абзаци дев'ятий та одинадцятий викласти в такій редакції:

«техніко-економічне обґрунтування, що містить детальні розрахунки видатків, джерела, за рахунок яких утримуються об'єкти, що передаються, напрями і прогнозовану ефективність їх використання»;»;

«титули будов та витяг з проектно-кошторисної документації, у якому зазначено ступінь будівельної готовності об'єкта незавершеного будівництва»;»;

абзац дванадцятий виключити;

після абзацу чотирнадцятого доповнити пункт новим абзацом такого змісту:

«витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно щодо об'єктів, права на які підлягають державній реєстрації»;».

У зв'язку з цим абзаци п'ятнадцятий – двадцять другий вважати відповідно абзацами шістнадцятим – двадцять третім;

в абзацах сімнадцятому і двадцять третьому слова «економічне обґрунтування» замінити словами «техніко-економічне обґрунтування»;»;

6) абзаци чотирнадцятий і п'ятнадцятий пункту 10 викласти в такій редакції:

«До акта приймання-передачі об'єктів, зазначених у підпунктах «а», «б», «г» і «е» пункту 2 цього Положення, додаються:

зарєєстровані в установленому порядку правовстановлюючі документи на нерухоме майно та земельні ділянки»;»;

7) пункт 11 викласти в такій редакції:

«11. Органи, до сфери управління яких передано державне майно, з дня затвердження акта приймання-передачі зобов'язані:

повідомити у двотижневий строк про таку передачу органам державної статистики, державної податкової служби, фінансовим органам, Фонду державного майна для внесення відомостей до Єдиного реєстру об'єктів державної власності, відповідним органам охорони культурної спадщини (стосовно об'єктів культурної спадщини, що є пам'ятками) та Міністерству економічного розвитку і торгівлі (стосовно об'єктів, передача яких здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України);»;

закріпити у двотижневий строк нерухоме та інше окреме індивідуально визначене майно за відповідним підприємством на праві господарського відання або оперативного управління;

внести відповідні зміни до установчих документів підприємства та провести їх державну реєстрацію відповідно до законодавства;

здійснити в установленому законодавством порядку оформлення та державну реєстрацію речових прав щодо об'єктів передачі, права на які підлягають такій реєстрації.»;

8) у тексті Положення слово «Мінекономіки» замінити словами «Міністерство економічного розвитку і торгівлі» у відповідному відмінку, а слово «Держкомстатом» замінити словами «Державною службою статистики».

2. У Порядку подання та розгляду пропозицій щодо передачі об'єктів з комунальної у державну власність та утворення і роботи комісії з питань передачі об'єктів у державну власність, затвердженому зазначеною постановою:

в абзацах сьомому та двадцять четвертому пункту 5 слово «Держкомстатом» замінити словами «Державною службою статистики»;»;

у тексті Порядку слово «Мінекономіки» замінити словами «Міністерство економічного розвитку і торгівлі» у відповідному відмінку.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про затвердження переліку енергогенеруючих і енергопостачальних підприємств, державні пакети акцій яких підлягають продажу в 2011 році

від 11 квітня 2011 р. № 310-р
Київ

1. Затвердити перелік енергогенеруючих і енергопостачальних підприємств, державні пакети акцій яких підлягають продажу в 2011 році, згідно з додатком.

2. Внести до розпоряджень Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 р. № 367 «Про затвердження переліків господарських товариств і холдингових компаній, державні пакети акцій (частки) яких підлягають продажу, державних підприємств, холдингових компаній і відкритих акціонерних товариств, які підлягають підготовці до продажу в 2008 році» – зі змінами, внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 березня 2008 р. № 478, та від 3 грудня 2008 р. № 1517 «Про затвердження перелі-

ків господарських товариств і холдингових компаній, державні пакети акцій (частки) яких підлягають продажу, державних підприємств, холдингових компаній і відкритих акціонерних товариств, що підлягають підготовці до продажу в 2009 році» – зі змінами, внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2009 р. № 474, зміни, що додаються.

3. Визнати такими, що втратили чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України згідно з переліком, що додається.

Прем'єр-міністр України М. АЗАРОВ

Додаток
до розпорядження Кабінету Міністрів України
від 11 квітня 2011 р. № 310-р

ПЕРЕЛІК енергогенеруючих і енергопостачальних підприємств, державні пакети акцій яких підлягають продажу в 2011 році

Код згідно з ЄДРПОУ	Найменування підприємства	Державна частка статутного капіталу, запропонована до продажу		Номінальна вартість державної частки статутного капіталу, гривень
		кількість (одиниць)	відсотків	
00130872	ВАТ «Дніпроенерго»	1 491 858	25	37 296 450
23269555	ВАТ «Західенерго»	5 768 977	45,1	57 689 770
00130694	АК «Вінницяобленерго»	1 548 683	50	15 486 830
23359034	ВАТ «ЕК «Дніпрообленерго»	2 995 809	50	29 958 090
00131268	ВАТ «Донецькобленерго»	26 246 875	40,06	32 808 593,75
00131529	ВАТ «ЕК «Закарпаттяобленерго»	62 301 621	50	15 575 405,25
00131305	АК «Київенерго»	27 091 070	25	6 772 767,5
00131400	ВАТ «Крименерго»	77 835 449	45	19 458 862,25
00130725	ВАТ «Тернопільобленерго»	15 882 319	25,99	3 970 579,75
22800735	ВАТ «Черкасиобленерго»*	31 162 655	21	7 790 663,75
00130760	ВАТ «ЕК «Чернівціобленерго»	25 551 306	45	6 387 826,5

* Державний пакет акцій у розмірі 21 відсоток статутного капіталу ВАТ «Черкасиобленерго» продається разом з пакетом акцій зазначеного товариства у розмірі 25 відсотків, що належить ЗАТ «УкрЕСКО», за погодженням із ЗАТ «УкрЕСКО».

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 11 квітня 2011 р. № 310-р

ЗМІНИ, що вносяться до розпоряджень Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 р. № 367 та від 3 грудня 2008 р. № 1517

1. У додатку 1 до розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 р. № 367 виключити такі позиції:

«00130872	ВАТ «Дніпроенерго»	60 відсотків плюс одна акція	58860»;
«22800735	ВАТ «Черкасиобленерго»	71	26339,83»;
«22927045	ВАТ «ДЕК «Центренерго»	60 відсотків плюс одна акція	288137,5458»;

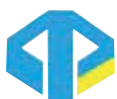
«23269555	ВАТ «Західенерго»	60 відсотків плюс одна акція	76743,26
23343582	ВАТ «Донбасенерго»	60 відсотків плюс одна акція	141865,82».
2. У додатку 1 до розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. № 1517 виключити такі позиції:			
«130872	ВАТ «Дніпроенерго»	60	58860
23269555	ВАТ «Західенерго»	60	76743,26
23343582	ВАТ «Донбасенерго»	60	141865,82
22927045	ВАТ «ДЕК «Центренерго»	60	288137,55»;
«22800735	ВАТ «Черкасиобленерго»	46 плюс 25 відсотків акцій, що належать ЗАТ «УкрЕСКО»	17065,247».

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 11 квітня 2011 р. № 310-р

ПЕРЕЛІК

розпоряджень Кабінету Міністрів України, що втратили чинність

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 березня 2008 р. № 541 «Про погодження уточненого плану розміщення акцій ВАТ «Дніпроенерго».
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 березня 2008 р. № 542 «Про погодження уточненого плану розміщення акцій ВАТ «Західенерго».
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 березня 2008 р. № 543 «Про погодження уточненого плану розміщення акцій ВАТ «Донбасенерго».
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 березня 2008 р. № 544 «Про погодження уточненого плану розміщення акцій ВАТ «ДЕК «Центренерго».
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 894 «Про вилучення пакетів акцій із статутного капіталу Національної акціонерної компанії «Енергетична компанія України».
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2009 р. № 1004 «Питання приватизації господарських товариств».

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 14 березня 2011 р. № 350

Про внесення змін до типових актів перевірки виконання умов договорів купівлі-продажу

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 березня 2011 р. за № 421/19159

З метою приведення у відповідність до вимог Закону України від 22.12.10 № 2850-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» НАКАЗУЮ:

1. Унести до Типового акта поточної перевірки виконання умов договору купівлі-продажу та Типового акта підсумкової перевірки виконання умов договору купівлі-продажу, наведених у додатках 1 та 2 до наказу Фонду державного майна України від 15.08.97 № 885 «Про затвердження типових актів перевірки виконання умов договорів купівлі-продажу»*, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.09.97 за № 394/2198, такі зміни:

слова «статутний фонд» у всіх відмінках замінити сло-

вами «статутний капітал» у відповідному відмінку.

2. Департаменту договірному менеджменту (Нікітін Ю. В.) забезпечити подання цього наказу в установленому порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Департаменту офіційних друкованих видань та міжнародної інтеграції (Путівська Н. А.) після державної реєстрації цього наказу в Міністерстві юстиції України забезпечити його опублікування в «Державному інформаційному бюлетені про приватизацію».

4. Цей наказ набирає чинності через 10 днів після його державної реєстрації в Мін'юсті, але не раніше дня його офіційного опублікування**.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Фонду відповідно до наказу ФДМУ про розподіл функціональних обов'язків.

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 1997, № 12, с. 6 – 8. – Прим. ред.

** Опубліковано в «Офіційному віснику України» від 15 квітня 2011 р. № 26. – Прим. ред.

Голова Фонду О. РЯБЧЕНКО

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ**НАКАЗ**

від 17 березня 2011 р. № 371

Про внесення змін до Положення про порядок погодження планів санації та мирових угод*Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 4 квітня 2011 р. за № 448/19186*

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» НАКАЗУЮ:

1. У тексті Положення про порядок погодження планів санації та мирових угод, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 06.06.07 № 895*, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 19.07.07 за № 836/14103, слова «статутний фонд» в усіх відмінках і числах замінити словами «статутний капітал» у відповідному відмінку і числі.

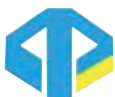
2. Департаменту з питань корпоративних відносин та відновлення платоспроможності подати цей наказ на дер-

жавну реєстрацію до Міністерства юстиції відповідно до Указу Президента України від 03.10.92 № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» (зі змінами).

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування**.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Голови Фонду відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

Голова Фонду О. РЯБЧЕНКО

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ**НАКАЗ**

від 21 березня 2011 р. № 393

Про внесення змін до нормативно-правових актів*Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 5 квітня 2011 р. за № 455/19193*

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» НАКАЗУЮ:

1. Унести зміни до Положення про порядок здійснення контролю за розпорядженням активами, що належать господарським товариствам, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 08.11.05 № 2946***, зареєстрованого в Міністерстві юстиції 28.02.06 за № 208/12082 (зі змінами), а саме: слова «статутний фонд» в усіх відмінках і числах замінити словами «статутний капітал» у відповідному відмінку та числі.

2. Департаменту з питань корпоративних відносин та відновлення платоспроможності в установленому порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Голови Фонду відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування****.

Голова Фонду О. РЯБЧЕНКО

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2007, № 9, с. 55 – 59. – Прим. ред.

** Опубліковано в «Офіційному віснику України» від 22 квітня 2011 р. № 28. – Прим. ред.

*** Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2006, № 4, с. 50 – 55. – Прим. ред.

**** Опубліковано в «Офіційному віснику України» від 22 квітня 2011 р. № 28. – Прим. ред.

У процесі нормотворення

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо орендних відносин» (№ 7098 від 07.09.10) підтриманий із зауваженнями Головного юридичного управління Верховної Ради України і пропозиціями Фонду державного майна України на березневому засіданні Комітету з питань економічної політики Верховної Ради України.

Законопроект передбачає комплексні зміни чинної законодавчої бази орендних відносин, спрямовані на

вдосконалення організації відносин оренди державного та комунального майна, усунення недоліків, виявлених практикою реалізації законодавчих вимог, конкретизацію об'єктів та суб'єктів регулювання спеціального Закону України «Про оренду державного та комунального майна»

У квітні ц. р. на пленарному засіданні Верховної Ради України законопроект прийнято у другому читанні та в цілому.

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 25 березня 2011 р. № 434

Про внесення змін до Порядку захисту закріплення пакетів акцій у державній власності

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 8 квітня 2011 р. за № 466/19204

Відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства» та у зв'язку з набранням чинності Законом України від 22.12.10 № 2850-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо статутного капіталу» НАКАЗУЮ:

1. Внести до Порядку захисту закріплення пакетів акцій у державній власності, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 18.08.2000 № 1732*, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.09.2000 за № 585/4806 (зі змінами), такі зміни:

1.1. У тексті Порядку та в додатку до нього абревіатуру «ВАТ» замінити абревіатурою «АТ», слова «статутного фонду» замінити словами «статутного капіталу».

1.2. У пункті 1, в абзаці четвертому пункту 6, у пункті 10 Порядку слова «відкритих акціонерних товариств» замінити словами «акціонерних товариств».

2. Департаменту оперативного планування:

2.1. Подати цей наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України відповідно до Указу Президента України від 03.10.92 № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» (зі змінами).

2.2. У десятиденний строк після державної реєстрації наказу в Міністерстві юстиції України забезпечити його публікацію в «Державному інформаційному бюлетені про приватизацію», а також на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування**.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Фонду відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

Голова Фонду О. РЯБЧЕНКО

ІНСТРУКТИВНИЙ ЛИСТ ФДМУ

від 11.04.11 №10-36-4969

Щодо внесення доповнень до Інструктивного листа Фонду державного майна України від 16.03.2011 № 10-36-3540

З метою дотримання вимог процесуального законодавства – статті 147 Цивільного процесуального кодексу України, статті 42 Господарського процесуального кодексу України, статті 82 Кодексу адміністративного судочинства України, статті 273 Кодексу про адміністративні правопорушення, а також статей 75 та 200 Кримінально-процесуального кодексу України, якими передбачається складання висновку експерта, роз'яснення, надані Інструктивним листом Фонду державного майна України від 16.03.11 № 10-36-3540, викласти у такій редакції:

«Фонд державного майна України (ФДМУ) як орган, що здійснює державне регулювання оціночної діяльності в Україні, у зв'язку з численними зверненнями, що надходять до ФДМУ від правоохоронних органів, державних, приватних нотаріусів, адвокатів, суб'єктів господарювання та споживачів оціночних послуг щодо перевірки дотримання вимог чинного законодавства суб'єктами оціночної діяльності та судовими експертами під час здійснення оціночної діяльності, проведенні судових експертиз надає такі роз'яснення.

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2000, № 11, с. 16 – 17. – Прим. ред.

** Опубліковано в «Офіційному віснику України» від 26 квітня 2011 р. № 29. – Прим. ред.

Міністерствам та іншим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування (за списком)

Саморегульним організаціям оцінювачів, суб'єктам оціночної діяльності, оцінювачам, споживачам оціночних послуг

Відповідно до статті 21 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон), розгляд та надання пропозицій щодо скарг на оціночну діяльність суб'єктів оціночної діяльності – суб'єктів господарювання, у тому числі тих, які виникли під час проведення рецензування звіту про оцінку майна, належать до повноважень Наглядової ради з питань оціночної діяльності, що створюється ФДМУ.

Статтею 10 Закону визначено, що оцінка майна проводиться на підставі договору між суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання та замовником оцінки або на підставі ухвали суду про призначення відповідної експертизи щодо оцінки майна.

У разі проведення оцінки майна на підставі ухвали суду, умови і порядок її проведення, а також форма та зміст підсумкового документа, у якому викладаються результати оцінки, визначаються відповідним процесуальним законодавством, а саме: статтями 147 Цивільного процесуального кодексу України, 42 Господарського процесуального кодексу України, 82 Кодексу адміністративного судочинства України, 273 Кодексу про адміністративні правопорушення, а також 75 та 200 Кримінально-процесуального кодексу України, якими передбачається складання висновку експерта.

Згідно зі статтею 12 Закону звіт про оцінку майна є документом, що містить висновки про вартість майна та підтверджує виконані процедури з оцінки майна суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання відповідно до договору. Звіт підписується оцінювачами, які безпосередньо проводили оцінку майна, і скріплюється печаткою та підписом керівника суб'єкта оціночної діяльності.

Вимоги до змісту звіту про оцінку майна, порядку його оформлення та рецензування встановлені Національним стандартом № 1 «Загальні засади оцінки майна та майнових прав», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.03 № 1440.

Разом з тим, відповідно до частини четвертої статті 4 Закону діяльність судових експертів, пов'язана з оцінкою майна, здійснюється на умовах і в порядку, передбачених Законом України «Про судову експертизу», з урахуванням особливостей, визначених Законом щодо методичного регулювання оцінки цього майна. Інші положення Закону не поширюються на судових експертів.

Тому відповідно до процесуального законодавства України, Закону України «Про судову експертизу» у разі проведення оцінки майна судовим експертом на підставі ухвали суду (постанови судді) або постанови слідчого складається висновок експерта. У разі проведення судовим експертом оцінки майна на підставі заяви фізичної чи юридичної особи відповідно до пункту 6 частини першої статті 13 Закону України «Про судову експертизу» та Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.98 № 53/5, складається висновок експертного дослідження.

Відповідно до пунктів 62 – 67 Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна та майнових прав», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.03 № 1440, перевірка дотримання вимог нормативно-правових актів з оцінки майна під час проведення оцінки здійснюється шляхом рецензування звіту про оцінку майна.

Згідно з вимогами статті 13 Закону ФДМУ здійснює рецензування звітів про оцінку майна лише у випадках, якщо зазначена оцінка погоджується, затверджується або приймається органом державної влади. В інших випадках рецензування може здійснюватися на вимогу особи, яка використовує результати оцінки, оцінювачем, який має не менше ніж дворічний досвід практичної діяльності з оцінки майна, у тому числі оцінювачем – членом саморегульованої організації.

Пунктом 27 Порядку роботи Наглядової ради з питань оціночної діяльності, затвердженого наказом ФДМУ від

08.05.02 № 791 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.06.02 за № 477/6765, встановлено, що для розгляду скарги на засіданні Наглядової ради особа, що її подала, забезпечує проведення рецензування звіту про оцінку майна.

Розгляд скарг на оціночну діяльність суб'єктів оціночної діяльності – суб'єктів господарювання здійснюється за наявності висновків з рецензування звітів про оцінку майна. До скарги додається звіт про оцінку майна, який був предметом рецензування.

Крім того зазначаємо, що згідно зі статтею 33 Закону спори, пов'язані з оцінкою майна, майнових прав, вирішуються в судовому порядку.

Особливо звертаємо увагу на те, що на законодавчому рівні розмежовано сфери регулювання діяльності оцінювачів та судових експертів.

До проведення судових експертиз залучаються фахівці, які в порядку, визначеному Законом України «Про судову експертизу», отримали кваліфікацію судового експерта з відповідної експертної спеціальності та внесені до державного Реєстру атестованих судових експертів, ведення якого покладається на Міністерство юстиції України.

Зазначеним законом передбачається проведення судовими експертами поряд із судовими експертизами також експертних досліджень за заявами фізичних та юридичних осіб.

Після проведення необхідних досліджень експерт складає висновок, який повинен відповідати процесуальному законодавству України та Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.98 № 53/5, яка регламентує порядок складання висновку експерта та висновку експертного дослідження.

Процедура рецензування висновків, виконаних експертами, чинним законодавством не передбачена. Відповідно до процесуального законодавства України та статті 4 Закону України «Про судову експертизу» перевірка правильності та об'єктивності висновку судового експерта забезпечується призначенням повторної експертизи.

Враховуючи вищевикладене, розгляд скарг щодо висновків (експертних досліджень, судових експертиз), виконаних судовими експертами, належить до компетенції Міністерства юстиції України відповідно до положення про нього, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14.11.06 № 1577».

Заступник Голови Фонду Є. ГРИГОРЕНКО

У процесі нормотворення

☑ У квітні ц. р. на пленарному засіданні Верховної Ради України прийнято в другому читанні та в цілому проект Закону України «Про внесення змін до статті 9 Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» (№ 7171 від 24.09.10).

☑ У квітні ц. р. на засіданні Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики Верховної Ради України було розглянуто проект Закону України «Про внесення змін до Закону України

«Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» (№ 8048 від 02.02.11).

З метою зміцнення матеріально-технічної бази місцевого самоврядування законопроектом передбачається доповнити перелік об'єктів державного майна, які безоплатно передаються в комунальну власність, об'єктами інженерної інфраструктури водопровідного господарства.

Зазначений комітет рекомендував прийняти законопроект у першому читанні за основу.

ДЕРЖАВНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

РІШЕННЯ

від 1 березня 2011 року № 188

Про визнання таким, що втратив чинність, нормативно-правового акта

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 березня 2011 р. за № 389/19127

Відповідно до пункту 13 статті 8 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та з метою приведення нормативно-правових актів у відповідність до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку ВИРШИЛА:

1. Визнати таким, що втратило чинність, рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 01.02.99 № 10 «Про передання державних корпоративних прав від Фонду державного майна України до Національного агентства України з управління державними корпоративними правами»*, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 02.03.99 за № 127/3420.

2. Директору Департаменту методології регулювання ринку цінних паперів Тарасенку О. О. забезпечити:

подання цього рішення на здійснення експертизи на від-

повідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод до Секретаріату Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини Міністерства юстиції України;

подання цього рішення на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Начальнику управління із забезпечення діяльності Голови Комісії, організації роботи засідань Комісії та міжнародних зв'язків Піскун Н. С. забезпечити публікацію цього рішення відповідно до законодавства.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Комісії Петрашка О. Г.

5. Це рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування**.

Голова Комісії Д. ТЕВЕЛЄВ

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 1 березня 2011 р. № 632/5

Про внесення змін до Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 1 березня 2011 р. за № 260/18998

Відповідно до Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731 (зі змінами), та з метою вдосконалення процедури державної реєстрації нормативно-правових актів НАКАЗУЮ:

1. Внести до Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.04.05 № 34/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.04.05 за № 381/10661, такі зміни:

1.1. Абзац третій пункту 3.9 розділу III виключити.

1.2. У розділі VI:

пункт 6.1 викласти в такій редакції:

«6.1. Не пізніше наступного дня після занесення нормативно-правового акта до Державного реєстру його копія на паперовому носії подається до Управління систематизації законодавства та правової інформації (далі – Управління систематизації) для включення до Єдиного державного реєстру.

При цьому уповноважена особа суб'єкта нормотворення подає до Управління систематизації копію нормативно-

правового акта на електронному носії, текст якої має бути ідентичним оригіналу зареєстрованого нормативно-правового акта. Електронні копії мають бути підготовлені у Microsoft Word, формат RTF, з використанням шрифту Times New Roman, розмір 14, таблиці, діаграми тощо – у Microsoft Excel, із обов'язковим зазначенням усіх реквізитів акта: найменування суб'єкта нормотворення, назви виду розпорядчого документа, дати підписання і номера, заголовка, місця видання, дати і номера державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

На супровідному листі до Управління систематизації уповноважена особа суб'єкта нормотворення проставляє напис про ідентичність електронної копії оригіналу зареєстрованого нормативно-правового акта, який засвідчується її підписом із зазначенням прізвища, ініціалів та дати візування.»;

в абзаці першому пункту 6.2 слова «електронну копію з текстом цього акта,» виключити;

абзац третій пункту 6.3 після слів «та електронних носіях» доповнити словами: «після чого електронний носій повертає уповноваженій особі суб'єкта нормотворення.».

2. Департаменту державної реєстрації нормативних актів забезпечити державну реєстрацію цього наказу.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування***.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Горбунову Л. М.

Міністр О. ЛАВРИНОВИЧ

*Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 1999, № 5, с. 28. – Прим. ред.

**Опубліковано в «Офіційному віснику України» від 8 квітня 2011 р. № 24. – Прим. ред.

*** Опубліковано в «Офіційному віснику України» від 11 березня 2011 р. № 16. – Прим. ред.

Оптимізація персональної діяльності*

Застосовуючи принцип «зробіть це негайно», ви навчилися, як зробити більше, як заощадити час, виконуючи роботу за один раз, як позбутися звички відкладати справи.

Новий розділ книги К. Глісона пропонує дотримувати ще одного принципу «організуйте це негайно».

Підвищення якості та ефективності персональної діяльності згідно з японською стратегією менеджменту «4С» залежить від таких чинників: сей-лі – організації, сей-тон – порядку, сей-кедз – акуратності, сей-соу – чистоти.

Організація робочого місця

Для дотримання принципу «зробіть це негайно» потрібно організувати своє робоче місце та встановити певний режим роботи.

Питання, наскільки продумане й підготовлене ваше робоче місце, насправді, є більш важливим, ніж може здатися на перший погляд. Безлад і неорганізованість знижують ефективність вашої праці. Головним винуватцем безладу є папери. Вважалося, що використання сучасної техніки в офісі дасть змогу позбутися купи паперів, оскільки інформація буде зберігатися в електронному вигляді. Проте насправді паперовий потік лише збільшився: принтери друкують таку кількість матеріалів, які ви не в змозі обробити, а копіювальні машини ще збільшують цю кількість. Електронна пошта (сам по собі чудовий винахід) також створює електронний хаос, через те що ви отримуєте сотні повідомлень на день.

Інтенсивність праці безпосередньо пов'язана з організацією робочого місця. Нерідко в офісі на робочих столах ми можемо спостерігати таку картину: ножиці лежать не на місці, степлер заклинений, диспенсер для клейкої стрічки порожній, папери розкидані по всьому столі. Згідно з дослідженнями, опублікованими в «*The Wall Street Journal*», службовці в середньому витрачають шість тижнів на рік на пошук потрібних речей в офісі.

Якщо хочете налагодити роботу та підвищити її продуктивність, дайте відповідь на такі запитання: чи справне ваше канцелярське приладдя та чи зручно вам на робочому місці.

Запам'ятайте:

Ефективність вашої роботи залежить від правильної організації, порядку, акуратності й чистоти на робочому місці.

Візьмемо як приклад роботу на складальному конвеєрі. Якщо робітник під час встановлення колеса на машину повинен щоразу згинатися, щоб підняти важкий інструмент, ця операція потребує вдосконалення. Аналогічно, якщо вам щоразу, щоб зателефонувати, доводиться ритися в паперах у пошуках номера телефону, то потрібно вдосконалити процес пошуку, а саме спростити його.

Зверніть увагу на оснащення вашого робочого місця. На столі, як правило, мають бути:

1. **Потрійний лоток для паперів.** Цей лоток призначений для поточного потоку паперів (не для зберігання!):

вхідних документів – пошти та повідомлень, дотепер не розглянутих. Якщо ви берете документ із цього лотка, то обробляйте його негайно. Якщо у вас є помічник, то він може відсортувати пошту за тематичними папками: «на підпис», «терміново», «для ознайомлення»;

документів, що очікують розгляду. Це документи, які ви не закінчили опрацювати (очікуючи додаткової інформації, дзвінків, відклавши через більш термінову справу);

вихідних документів. Готові документи відправляйте адресатам кілька разів на день.

2. **Набір канцелярського приладдя:** степлери, ручки, олівці, футляри для візитівок, струганки, калькулятор, скріпки, флешки та багато іншого, чим ви користуєтеся на роботі щодня. Переконайтеся, що у вас є

* Продовження. Початок див. «Державний інформаційний бюлетень про приватизацію», 2011, № 4, с. 62 – 64. – Прим. ред.

все, що потрібно для роботи, що все це справне і вам не доведеться щоразу просити в сусіда ножиці або степлер. Знайдіть час, щоб перевірити канцелярське приладдя. Такі речі краще зберігати в середній або боковій шухлядах вашого стола, але не на самому столі.

Якщо хочете докорінно змінити підхід до роботи, як слід обстежите робоче місце. Як правило, в шухлядах ви знайдете дві-три зайві ручки та інші речі, про існування яких ви навіть не здогадувалися. Те саме можна сказати й про інформацію у ваших папках і файлах: *ви не знаєте, що у вас є і, звичайно, не користуєтеся цим.*

3. Факс. Насамперед ви повинні вміти користуватися факсом, принтером та іншими технічними засобами офісу. Апаратура має бути справна, забезпечена витратними матеріалами та запчастинами. Поруч мають бути вивішені короткі інструкції з її використання, з якими потрібно ознайомитися.

4. Комп'ютер. Часто службовці, які використовують комп'ютери, не знають повною мірою їх можливостей. Наприклад, іноді працюють лише з програмами для оброблення електронних таблиць, ігноруючи такі функції, як оброблення текстів, виписування рахунків, відстеження та супроводження інформації, календарне планування. Комп'ютерні програми можна використовувати в різних цілях, але багато хто знає лише деякі їх функції. За допомогою комп'ютера можна відправляти та отримувати факси, проводити банківські операції, сплачувати рахунки та замовляти театральні квитки – все це не виходячи з офісу. Здійснюючи навчання службовців великих корпорацій, К. Глісон виявив, що половина персоналу не знає азів системи електронної пошти, встановленої для підвищення продуктивності праці. *Використання всіх можливостей комп'ютерної техніки має велике значення для оптимізації праці.*

Отже, ваш стіл – це робоча поверхня, на якій має бути лише те, чим ви зайняті.

На рисунку зображені місця для зберігання різних документів. Крім того, на робочому місці повинні знаходитися три комплекти матеріалів: робочі, допоміжні та архівні. Ці три комплекти важливі для управління документами, що проходять через вас.

До робочих матеріалів належать документи, що використовуються в поточній роботі та щоденних операціях. Зазвичай 80 % вашої роботи пов'язано з 20 % цих паперів, тому вони мають бути під рукою (у файлах в спеціальній шухляді вашого стола). Робочі матеріали ви використовуєте для роботи, яку виконуєте постійно протягом декількох тижнів або місяців, а також для поточних проектів, за виконання яких відповідаєте.

Допоміжні матеріали є основною масою документів. Оскільки ви використовуєте їх постійно, вони мають бути поблизу, але необов'язково під рукою.

Архівні матеріали зберігаються відповідно до встановленого в офісі порядку. До них належать документи, що стосуються роботи за останні роки, і можуть знаходитися за межами офісу.

Папка (лоток) з робочими матеріалами потрібна для того, щоб ви в будь-який момент могли знайти потрібний документ. Робочі матеріали слід поділити на файли за тематикою:

довідкова інформація – телефони, адреси, комп'ютерні коди, режим роботи компанії та інша інформація, яку ви використовуєте постійно і прагнете у разі потреби мати під рукою;

«для обговорення» – матеріали для ділових зустрічей, виробничих нарад, для співробітників, з якими ви працюєте;

щоденні операції – інформація, що потрібна для виконання щоденних, щотижневих, щомісячних завдань;

поточні справи – проекти, над якими ви працюєте зараз. Створіть окрему папку для кожного проекту та покладіть в неї документи, необхідні для поточної роботи. Тепер перегляньте папки і менш термінові матеріали перекладіть до папки «Допоміжні матеріали»;

довгострокова робота – матеріали, необхідні для вирішення довгострокових завдань. У цьому файлі мають бути два розділи: один потрібно розбити на частини, які слід пронумерувати від 1 до 12 за місяцями; інший – на частини від 1 до 31 за днями місяця.

Файли матеріалів, що стосуються довгострокових робіт, можна використовувати для запобігання переповненню лотка для паперів, що потрібно розглянути. **Наприклад**, ви повинні скласти документ до визначеної дати. Початковий варіант (чернетка) у вас є, але для його доопрацювання вам знадобиться не менше двох годин. Однак до четверга часу ви не маєте. Позначте у щоденнику, що приділите написанню документа дві години у четвер (наприклад, з 10.00 до 12.00), і вкладіть чернетку у файл на четвер, 11 червня (заплановану дату для цієї роботи). Згодом, переглядаючи з ранку файли, у файлі з датою 11 червня ви знайдете чернетку і перевірите свій щоденник (в якому виділено час для документа). Коли остаточний варіант документа буде готовий, покладіть його в лоток для вихідних документів і відправте за призначенням.

Керрі Глісон підкреслює важливість щоденної перевірки файлів. Це є ключовим складником філософії *«зробіть це негайно»*. **Регулярно звертаючись до матеріалів, які стосуються довгострокової роботи, розписаної за часом, ви щодня точно знатимете, що потрібно зробити, щоб не вибитися з графіка, та які завдання треба виконати для завершення проекту.**

Тепер розглянемо допоміжні матеріали. Файли з цими матеріалами повинні містити:

- дослідження, необхідні для здійснення проекту;
- результати виконаної роботи, до яких ви часто звертаєтеся;
- інформацію про ресурси;
- інформацію про кадри;
- адміністративні дані;
- фінансову інформацію;
- документи, що стосуються розрахунків з клієнтами.

Для створення файлів з допоміжними матеріалами потрібно:

скласти список ключових елементів вашої роботи (контракти, виставки-продажі, розроблення продукції, фінанси, кадри). Це і є основними категоріями допоміжних матеріалів;

промаркувати папки згідно з категоріями. Відсортувати наявну інформацію та викинути непотрібні папери;

використовуючи підвісні папки, виділити по одній шухляді на одну або дві категорії;

розташувати масиви за абеткою за категоріями та підкатегоріями.

Позначте ящики та папки великими і розбірливими літерами, щоб полегшити, прискорити пошук і повнення інформації.

Обробляючи електронну пошту, використовуйте принципи, що застосовуються під час роботи з паперовою інформацією. Дотримуйте двох правил: *«зробіть це негайно»* та *«знищити повідомлення відразу»*. Не допускайте переповнення електронної поштової скриньки листами, які ви вже прочитали, частіше використовуйте команду «знищити». Повідомлення, які ви зберігаєте, мають бути вміщені у відповідну електронну папку або якщо вони вже роздруковані, у відповідний робочий файл.

Отже, використовуючи зазначені поради, обладнайте робоче місце, розподіліть папери за категоріями на робочі, допоміжні та архівні матеріали, впорядкуйте комп'ютерні файли та створіть спеціальні папки для повідомлень електронної пошти, і головне, приділяйте стільки уваги деталям, скільки потрібно для виконання роботи.